



Tampereen ammattikorkeakoulu

AMMATILLINEN OPETTAJAKORKEAKOULU

Opettajankoulutuksen kehittämishanke

Asiantuntevaksi metsätalousinsinööriksi kehittyminen alkaa TAMKissa ongelmalähtöisesti oppien

Marianne Markula
Maarit Marttila
Matti Pietilä

2007

MARKULA MARIANNE, MARTTILA MAARIT, PIETILÄ MATTI: Asiantuntevaksi metsätalousinsinööriksi kehittyminen alkaa TAMKissa ongelmalähtöisesti oppien

Tampereen ammattikorkeakoulu

Opettajankoulutuksen kehittämishanke 80 s + 75 liites

Ryhmän opettaja Maarit Kolari

Toukokuu 2007

Asiasanat: ongelmaperustainen oppiminen, metakognitiiviset tiedot ja -taidot, motivaatio, elinikäinen oppiminen

TIIVISTELMÄ

Tämä kehittämishanke kartoittaa Tampereen ammattikorkeakoulun (TAMK) metsätalouden koulutusohjelmassa toteutettavan ongelmaperustaisen oppimisen (problem-based learning, PBL) toimivuutta tavoiteltaessa metsätalousinsinööri (AMK) -opiskelijoiden kehittymistä ammattinsa osaajiksi. Kartoitus toimii pohjana koulutusohjelman opetussuunnitelman kehittämisessä.

Menetelminä kehittämishankkeessa ovat olleet kyselyt ja haastattelut. Tehtyjen kyselyiden ja haastatteluiden avulla selvitettiin opiskelijoiden metakognitiivisia tietoja ja -taitoja, motivaatiota, elinikäisen oppimisen halua ja heidän kokemuksiaan ongelmaperustaisesta oppimisesta sekä kehittymistään ammattinsa osaajina.

Kyselyt tehtiin kaikille koulutusohjelman ensimmäisen, toisen ja kolmannen vuosikurssin opiskelijoille (N 58), eli kaikille jotka noudattavat PBL -lähestymistavan mukaista opetussuunnitelmaa, helmikuussa 2007. Haastateltavat poimittiin satunnaisesti kyselyyn vastanneista. Haastateltavia oli kaikkiaan neljä. Saatu aineisto litteroitiin ja koodattiin. Aineistosta pyrittiin tiivistämään opiskelijoiden kehittyminen opintojen edetessä.

Saatujen tulosten perusteella tultiin siihen johtopäätökseen, että PBL on tukenut metsätalousinsinööri (AMK) -opiskelijoiden kehittymistä alansa ammattilaisiksi. Kyselyn tulosten perusteella havaittiin opiskelijoiden metakognitiivisten tietojen ja taitojen sekä ongelmanratkaisukyvyyn kehittyvän opintojen edetessä. Kyselyiden ja haastatteluiden tulosten perusteella voidaan myös päätellä, että PBL -lähestymistavalla toteutetut opinnot motivoivat opiskelijoita. Heille herää lisäksi halu elinikäiseen oppimiseen jatkokouluttautumisen kautta.

Sisällysluettelo

1 ONGELMAPERUSTAISILLA OPPIMISELLA ASIANTUNTEVIA METSÄTALOUSINSINÖÖREJÄ?	4
1.1 Työn taustat ja tavoitteet.....	4
1.2 Aiheen valinnan perustelut ja työn merkitys.....	5
2 HANKKEEN LÄHTÖKOHDAT	6
2.1 Oppimisteoriatausta, lähdeaineisto ja aiemmat tutkimukset.....	6
2.2 Hankesuunnitelma	13
3 HANKKEEN PERUSKYSYMYKSET	13
4 HANKKEEN TOTEUTTAMINEN	14
4.1 Aineisto ja sen käsittelytavat	14
4.2 Käytetyt menetelmät, kyselyt ja haastattelut sekä työn kulku	16
5 TULOKSET	18
5.1 Kyselyt ja haastattelut.....	18
5.2 Opiskelijoiden, opettajien ja työelämäneuvottelukunnan kommentit.....	70
6 POHDINTA, JOHTOPÄÄTÖKSET JA TOIMENPIDE-EHDOTUKSET	71
LÄHTEET	78
Liitteet:	
LIITE 1: Hankesuunnitelma	80
LIITE 2: Kyselylomake	83
LIITE 3: Haastattelukysymykset.....	93
LIITE 4: Tulokset.....	95

1 ONGELMAPERUSTAISELLA OPPIMISELLA ASIANTUNTEVIA METSÄTALOUSHINSINÖÖREJÄ?

1.1 Työn taustat ja tavoitteet

Ammatillisen opettajakorkeakoulun opettajankoulutukseen kuuluu yhtenä opintokokonaisuutena kehittämishanke. Tämän Tampereen ammatillisen opettajakorkeakoulun opettajankoulutukseen kuuluvan kehittämishankkeen peruskysymys on selvittää koulutetaanko ongelmaperustaisen lähestymistavan avulla asiantuntevia metsätaloussinsinöörejä. Työssä kartoitetaan ongelmaperustaisen oppimisen toimivuutta Tampereen ammattikorkeakoulun (TAMK) metsätalouden koulutusohjelmassa pyrkien selvittämään opiskelijoiden metakognitiivisia tietoja ja -taitoja, motivaatiota ja halua elinikäiseen oppimiseen. Lisäksi pyritään edelleen kehittämään metsätaloussinsinöörien opetussuunnitelmaa.

Ongelmaperustaista oppimista (PBL, problem-based learning) on käytetty kokonaisvaltaisena lähestymistapana tai filosofiana Suomessa jo useiden vuosien ajan. Esimerkiksi Tampereen yliopiston lääketieteellisessä tiedekunnassa vuodesta 1994 lähtien ja fysioterapeuttien koulutuksessa terveydenhuolto-oppilaitoksessa (nykyisin Pirkanmaan ammattikorkeakoulu) vuodesta 1996 lähtien. Tampereen ammattikorkeakoulun (TAMK) metsätalouden koulutusohjelmassa lähestymistapa otettiin käyttöön elokuussa 2004. (Loikkanen 2005.)

Tampereen ammattikorkeakoulun metsätalouden koulutusohjelmassa ongelmaperustaista pedagogiikkaa on siis toteutettu kolme vuotta. On tultu tilanteeseen, että menossa olevista metsätaloussinsinööreiksi opiskelevista kolmen vuosikurssin opiskelu on pohjautunut ongelmaperustaiseen oppimiseen. Onkin erittäin perusteltua ja ajankohtaista tehdä arviointia lähestymistavan toimivuudesta ja pysähtyä harkitsemaan mahdollisia kehittämistarpeita ja -kohteita koulutusohjelman opetussuunnitelmassa.

Tämän työn tavoitteet voidaan tiivistää seuraaviin kohtiin:

1. Kyselyn ja haastatteluiden avulla selvitetään opiskelijoiden kehittymistä alansa ammattilaisiksi PBL -lähestymistavan avulla; kehittyvätkö he, jos niin miten, jos ei-

vät, niin miksi eivät. Tarkoituksena ei ole tuoda esille opiskelijoiden mielipiteitä ongelmaperustaisesta oppimisesta vaan heidän oppimistaan lähestymistavan avulla ja kokemuksiinsa siitä.

2. Kyselyissä (LIITE 2) ja haastatteluissa (LIITE 3) esiin nousseet tulokset ovat sitten pohjana metsätalousinsinöörien opetussuunnitelman kehittämisessä. Työn tavoitteisiin kuuluu myös tuottaa kehittämis ehdotuksia opetussuunnitelmatyöhön.

3. Työn tavoitteena on lisäksi työn tekijöiden oman osaamisen syventäminen.

1.2 Aiheen valinnan perustelut ja työn merkitys

Kehittämishankkeessa ovat mukana opettajaopiskelijat Marianne Markula, Maarit Marttila ja Matti Pietilä. Tilaajana työllä on Tampereen ammattikorkeakoulun metsätalouden koulutusohjelma, koulutuspäällikkö Aura Loikkasen johdolla, joka on ollut avainhenkilönä tuomassa ongelmaperustaista oppimista metsätalouden koulutusohjelmaan. Loikkanen on tehnyt tutkimuksen, ”Semmosta selviämisen halua”, Opettajien kokemuksia valmentautumisesta ongelmaperustaiseen oppimiseen, vuonna 2005, ja tämä kehittämishanke on omalta osaltaan jatkoa tuolle tehdyille tutkimukselle. Nyt tutkimuskohteena ovat oppilaiden oppiminen ja kehittyminen alansa osaajina. Hankkeessa ovat mukana edellä mainittujen lisäksi metsätalouden koulutusohjelman opettajat ja kaikki koulutusohjelman ensimmäisen - kolmannen vuosikurssin opiskelijat.

Kehittämishanke perustuu siihen, että metsätalouden koulutusohjelmassa on otettu PBL -lähestymistapa käyttöön kolme vuotta sitten, ja nyt on ajankohtaista selvittää miten sen käyttö on edesauttanut kehittämään opiskelijoiden metataitoja. Tarkoituksena on selvittää, miten opiskelijoiden yleiset työelämävalmiudet ovat kehittyneet sekä syntykö PBL - lähestymistavalla motivaatio opittavaa asiaa kohtaan. Ellei motivaatiota synny, pyritään selvittämään miksi näin ei käy. Lisäksi pureudutaan tutoriaaleissa (ryhmäistunnoissa) käytettyihin lähtökohtiin (tai toisin ilmaistuna asetettuihin ongelmiin), joiden avulla oppimistavoitteet opintojaksokohtaisesti määritellään ja koetetaan myös selvittää synnyttääkö PBL - lähestymistapa halun elinikäiseen oppimiseen.

Kehittämishankkeesta on hyötyä niin opettajaopiskelijoille, joista Pietilä työskentelee metsätalouden koulutusohjelmassa ja Markula ja Marttila haluavat kehittää itseään

PBL - lähestymistavan osajina, kuin metsätalouden koulutusohjelmalle, sillä viime kädessä PBL - lähestymistavan toimivuus on mitattavissa siinä, miten koulutus on tukenut opiskelijaa kehittämisessä asiantuntijaksi. Mikäli PBL näin tekee, on kolme vuotta sitten toteutettu uuden kokonaisvaltaisen lähestymistavan käyttöönotto ollut onnistunut ja tarkoituksen mukainen (Loikkanen 2005). Mikäli näin ei käy, on opetussuunnitelman ja käytettyjen menetelmien edelleen kehittäminen erityisen ajankohtaista ja tärkeää.

Kehittämishanke hyödyttää myös metsätalousinsinööri (AMK) -opiskelijoita, sillä etenkin ensimmäisen vuosikurssin opiskelijat voivat hankkeen kautta olla vaikuttamassa omaan opetussuunnitelmaansa, ja myöhempien vuosikurssien opiskelijat voivat oman asiantuntemuksensa kautta vaikuttaa ensimmäisen vuosikurssin lisäksi myös tulevien opiskelijoiden oppimiseen. Kyselyn ja haastattelujen analysoinnin kautta esiin nousseet kehittämissuositukset tukevat myös opettajien työskentelyä metsätalouden koulutusohjelmassa. Mikäli PBL osoittautuu toimivaksi lähestymistavaksi koulutusohjelmassa, niin kehittämishanke tukee PBL - lähestymistavan siirtämistä myös niihin koulutusohjelmiin, joissa sitä ei vielä Tampereen ammattikorkeakoulussa toteuteta.

2 HANKKEEN LÄHTÖKOHDAT

2.1 Oppimisteoriatausta, lähdeaineisto ja aiemmat tutkimukset

Kehittämishankkeen oppimisteoriataustan muodostaa ongelmaperustainen oppiminen (PBL), ja ajatus siitä, että ongelmaperustaisen oppimisen avulla saavutetaan motivoituneita ja asiantuntevia oppijoita. Tämä perusoletus on ollut syynä siihen, että Tampereen ammattikorkeakoulun metsätalouden koulutusohjelmassa lähestymistapa otettiin opetussuunnitelman perustaksi vuonna 2004.

Lähdeaineistoa aiheesta on saatavilla runsaasti, esimerkiksi Esa ja Sari Poikela ovat kirjoittaneet ongelmaperustaisesta oppimisesta useita teoksia. Näistä lähteistä (ks. tarkemmin lähdeluettelo) voi hakea syventävää tietoa esimerkiksi siitä, miten oppimi-

nen etenee PBL - lähestymistavan mukaan, miten tutorin tulee toimia, miten ongelmia tai lähtökohtia asetetaan, miten oppijoita tuetaan, mitä ja miten arvioidaan jne.

Erityisesti edellä mainitut Poikeloiden näkemykset ongelmaperustaisesta oppimisesta sekä Loikkasen jo aiemmin mainittu tutkimus ovat lähdemateriaalina tässä kehittämishankkeessa ja luovat teoreettista viitekehystä työlle. Poikelat ovat olleet ongelmaperustaisen pedagogiikan tuojina Suomeen ja Loikkasen tutkimus antaa perustan metsätalouden koulutusohjelman opetussuunnitelmiin. Loikkaselta saatu muu opetussuunnitelmamateriaali ja hänen kokoamansa Tutorin opas (2004) ongelmaperustaisesta oppimisesta tukevat työtä ja mahdollistavat edelleen kehittämissuunnitelmaan.

Käytettävät lähteet perustuvat uskoon ongelmaperustaisen oppimisen toimivuudesta tavoiteltaessa asiantuntevia ja motivoituneita elinikäisiä oppijoita. Esa Poikelan ja Anna-Raija Nummenmaan mukaan ongelmaperustainen oppiminen ei ole pelkkä opetusmenetelmä vaan ennemminkin opetusfilosofia tai -strategia (Poikela & Nummenmaa 2002). Poikela korostaa, että ongelmaperustaisen oppimisen lähtökohtana ovat työelämässä kohdattavat ongelmat. Oppimisen alkaminen ongelmista ei vähennä käsitteiden ja teorioiden merkitystä, mutta ne korostuvat PBL:ssä uudella ja vaativammalla tavalla verrattuna tavanomaiseen opetukseen, joka perustuu oppikirjojen teksteihin. Oppimisesta on tarkoitus muodostua pelkän asioiden mieleen painamisen sijaan ammatillisten ongelmien tutkimista ja haasteellisen työn tekemistä. (Poikela, E. 2003.)

Poikela painottaa, että PBL on yksi vastaus koulutuksen ja työn lähentämisen haasteeseen. Koulutuksessa on tärkeää oppia ratkaisemaan ongelmia luonnollisella tavalla, sellaisessa muodossa kuin niitä kohdataan ammatillisissa käytännöissä. Koulutusta ja työelämää pyritään lähentämään toisiinsa ja perinteisen sisällöllisen vastaavuuden sijaan tavoitteena on työn ja koulutuksen toiminnallinen vastaavuus. PBL:n tavoitteena on oppia tiedonkäsittelyä ja työtoimintaa eikä vain omaksua tietoa sellaisenaan tai toistaa harjoitteita. Koulutus nähdään kokemuksen ja osaamisen tuottamisena tiedonjakamisen sijaan. PBL:ssä oppija nähdään subjektina, joka kykenee refleктоimaan omaa ja yhteistä toimintaa ja oppii siihen tarvittavat taidot vertaisten, ryhmän ja ohjaajan tuella. Ammatinkin oppimisessa ei ole kyse vain henkilökohtaisesta tiedosta ja

taidosta vaan osallisuudesta, joka kohdistuu yhteisiin ammatillisiin käytäntöihin ja mahdollisuuksiin kehittyä. (Poikela, E. 2003.)

Poikelan mukaan ongelmaperustaisen pedagogiikan tehtävänä on rakentaa siltaa koulutuksen ja työn välille. Yhdistävänä tekijänä on ammatillinen kehittyminen, joka alkaa koulutuksen aikana ja jatkuu loppuelämän työn parissa. Koulutuksen tavoitteena on tuottaa hyviä noviiseja, joilla on riittävä kokemuspohja työtä ja ammattia varten. Työelämässä oppiminen jatkuu, jolloin kokemustietoon yhdistyy hiljainen tieto, ja tuloksena on korkeatasoinen ammatillinen osaaminen. (Poikela, E. 2003).

Toisena yhdistävänä tekijänä on arviointi, jossa kohteena ovat työelämän tarpeet ja koulutuksen kyky vastata niihin. Ammatillista kehittymistä ja osaamista mitataankin esimerkiksi näytöin, joilla osoitetaan ammatillisen tiedon ja taidon hallintaa sekä yhteistä osaamista ja kykyä kehittyä ammattialalla perinteisen tiedon toistamisen mitaamisen sijaan. (Poikela, E. 2003; Poikela & Nummenmaa 2002.)

Loikkasen mukaan Tampereen ammattikorkeakoulun metsätalouden koulutusohjelmassa pyritään siihen, että arvioinnin tulee kaikessa keskittyä koko prosessin aikaiseen arviointiin, eritoten itse- ja vertaisarviointiin. Arvioinnin pitää kohdistua opiskelijan oppimisen arviointiin ja määrällisestä oppimistulosten mittaamisesta koetetaan siirtyä oppimisen laadulliseen arviointiin. Metsätalouden koulutusohjelmassa nähdään, että arvioinnin tehtävänä on tukea oppimista, ohjata, kannustaa ja motivoida opiskelijaa sekä kehittää myös itsearvioinnin taitoja. Arvioinnin avulla opiskelija saa tietoa omasta osaamisensa tasosta ja edistymisestään. Opettajan tehtävänä on arvioinnin avulla vahvistaa opiskelijan motivaatiota ja myönteistä minäkuva. (Loikkanen 2004.)

Metsätalouden koulutusohjelmassa toteutettavan ongelmaperustaisen oppimisen tarkoituksena on ammatin sisällöllisen oppimisen lisäksi kehittää mm. tiedonhankinta- ja analyysitaitoja, kriittisyyttä ja valmiuksia läpi elämän jatkuvaan oppimiseen, eli niin sanottuja metakognitiivisia taitoja joita ei muuten erillisinä edes voi opettaa. Voisi jopa sanoa että nämä kyseiset taidot ovat PBL -lähestymistavan ”sivutuotteita”, eli niiden opettamiseen ei aktiivisesti pyritä, mutta ne ovat olennainen osa oppimista. PBL:n yhtenä tavoitteena on oppimisen ja muiden edellä mainittujen taitojen lisäksi

myös kehittää ongelmanratkaisutaitoja, ja -kykyjä, ryhmässä toimimisessa tarvittavia kommunikaatio- ja vuorovaikutustaitoja sekä sosiaalisia taitoja. Tavoitteena ei ole pelkästään opittujen tosiasioiden tarkistaminen esimerkiksi kirjallisten kokeiden avulla vaan opiskelijalta odotetaan oppimaan oppimista, itsearviointitaitoja sekä vuorovaikutustaitoja, koulutuksen aikana lähinnä tutorin ja opiskelijatoverien kanssa. Myöhemmin näitä samoja taitoja tarvitaan työelämässä työtoverien, asiakkaiden ja muiden ammattihenkilöiden kanssa. (Loikkanen 2004.)

Metsätalouden koulutusohjelmassa nähdään, että opiskelijalla itsellään on vastuu opetussuunnitelman asettamien tavoitteiden ja lähtökohtien puitteissa määrittellä se, mitä, milloin, missä ja miten he opiskelevat. Arviointi on tällöin suunnattava myös opiskelun prosessitekijöihin, kuten esimerkiksi itseohjautuvuuteen, motivaatioon, opiskeluponnisteluihin, ongelmanratkaisutaitoihin ja asenteisiin. Osaa näistä voi lähinnä vain itsearvioida. Kaiken arvioinnin pohjimmaisena tavoitteena on selkeästi tukea opiskelijan oppimista. (Loikkanen 2004.)

Poikelan mukaan ongelmaperustaisen oppimisen oppilaitoskulttuuria uudistava ulottuvuus liittyy PBL -opetussuunnitelman rakentamiseen. Uudistus tulee viedä koko opetussuunnitelman tasolle. PBL -opetussuunnitelma tulee nähdä jatkuvana kehittämisen kohteena olevana tieto- ja oppimisympäristönä, joka on rakennettu oppijoita varten sen sijaan että se ohjaisi vain yksittäisten opettajien työtä. (Poikela, E. 2003.)

Ongelmaperustaisen oppimisen opetustoiminnan perustana ovat tutoriaali-istunnot. Istunto koostuu 7-9 opiskelijasta ja tutor-opettajasta. Istuntoja on 1-2 kertaa viikossa ja ne kestävät samassa kokoonpanossa aihekokonaisuuden ajan. Toinen tärkeä elementti on istuntojen välinen itsenäinen tiedonhankinta ja opiskelu. Yhtenäinen ja kaikille sama tiedonhankinta kohdistuu perustavaan tietokirjallisuuteen, jolloin varmistetaan riittävän teoreettisen ymmärryksen saavuttaminen. Täydentävää tietoa voidaan hankkia jakamalla tietolähteitä (esimerkiksi asiantuntijoiden haastattelut, kokemukseen perustuva tieto jne.) oppijoiden kesken. Istunnoissa keskustellaan siitä, mistä relevantein tieto löytyy ja perehdytetään tietoympäristöihin. (Poikela, E. 2003.)

Ongelmaperustaisen oppimisen malleja on olemassa erilaisia (esimerkiksi vaihe- ja askelmallit, joista esimerkkinä 7-jump malli sekä syklimallit, joista esimerkkeinä ske-

naariosykli ja kokemuksellisen oppimisen sovellukset), samoin kuin käsiteltävät ongelmat voivat olla erilaisia. Ongelma voi olla laaja ja sen ratkaisu kestää useamman kuin yhden ongelmanratkaisusyklin ajan. Se voi olla tapaus, joka ratkeaa yhden ongelmanratkaisusyklin aikana. Yksi ongelmanratkaisusykli kestää aloittavasta ryhmäistunnosta eli tutoriaalista itseopiskelun vaiheen kautta päättävään tutoriaaliin, jossa jälleen voidaan aloittaa uuden ongelman käsittely. Ongelma voi olla myös niin sanottu triggeri eli lähtökohta, joka voi olla sanatonkin kuvaus jostakin ammatillisesta tilanteesta. Oleellista on, että ongelmat on suunniteltu pedagogisesti oikein, jotta niillä olisi mahdollisimman suuri oppimista ohjaava merkitys. (Poikela, E. 2003; Poikela, S. 2003.)

Pedagogisesti onnistuneet ja mielenkiintoiset ongelmat tai lähtökohdat (metsätalouden koulutusohjelmassa puhutaan lähtökohdista) ovat ongelmaperustaisen oppimisen tuloksellisuuden perusta. Ongelmankäsittelyä ojaa tutor-opettaja ryhmäistunnoissa eli tutoriaaleissa, jotka kestävät kerrallaan kahdesta neljään tuntia. Edellä mainitussa skenaariosykli -mallissa syklin alussa opiskelijoiden pitää päästä yhteisymmärrykseen ongelmaan sisältyvästä perspektiivistä ja siihen liittyvistä käsitteistä. Toisessa vaiheessa tuotetaan ideoita ongelmasta ja sen käsittelyn mahdollisuuksista. Toisen vaiheen tarkoituksen on saada esille opiskelijoiden aikaisempi aihetietämys. Kolmannessa vaiheessa ideat jäsenellään pääryhmiin. Neljännessä vaiheessa valitaan oppimisen kannalta tärkeimmät ongelma-alueet. Viidennessä vaiheessa etsitään tietämyksen aukkoja ja epäselviä asioita. Samalla määrittyvät oppimisen tavoitteet ja tehtävät valitun ongelma-alueen pohjalta. Syklin kuudes vaihe on yksin- ja pienryhmätyöskentelyn vaihetta, mikä tarkoittaa kirjallisuuteen perehtymistä ja muun tiedon hankkimista. (Poikela, E. 2003; Poikela, S. 2003; Poikela & Poikela 2005.)

Seuraava tutoriaali muodostaa syklin seitsemännen vaiheen. Vaiheessa testataan käytännössä, miten hyvin itsenäinen opiskelu on onnistunut ja kuinka hyvin ongelma kyetään käsitteellistämään uudelleen. Itseopiskelun tuloksena hankitun tiedon täytyy johtaa valitun ongelma-alueen ja oppimistavoitteiden uudelleen integrointiin ja synteesiin. Kahdeksannessa vaiheessa palataan ongelman asettamisen alkutilanteeseen, jolloin kuva oppimisen etenemisestä selkiytyy ja luodaan pohjaa prosessin jatkumiselle. (Poikela, E. 2003; Poikela, S. 2003; Poikela & Poikela 2005.)

TAMKin metsätalouden koulutusohjelmassa toteutetaan edellä esitettyä skenaariosykli -mallia. Saman mallin mukaan on toteutettu vuodesta 1998 lähtien Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulun metsäalan opetus, mikä on toiminut metsäalan pioneerina Suomessa. (Loikkanen 2005.) Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulun tekemä pioneeriryö vahvisti omalta osaltaan TAMKin halua siirtyä käyttämään opetuksessaan nimenomaan skenaariosykli -mallia.

Ongelmaperustaisessa oppimisessa arviointi kuuluu erittäin oleellisena osana koko ongelmanratkaisuprosessiin, kuten edellä on jo tullut esille. Jokaisessa tutoriaalissa käydään kuitenkin vielä erikseen palaute- ja arviointikeskustelu, jolloin oppijat saavat erittäin tärkeää tietoa omasta oppimisestaan, ryhmäprosessista ja ongelmanratkaisun kulusta. (Poikela, E. 2003.)

Poikelan mukaan PBL edellyttää yhteistyötä oppilaitoksen opetuksen ja työelämän välillä. Oppimista varten on organisoitava esimerkiksi työssä oppiminen. Oppijoiden on sisäistettävä PBL:n perusteet, sillä kyseessä on nimenomaan heidän oppimisensa. Opettajien on pohdittava ongelmia, eli lähtökohtia, todella perusteellisesti, jotta halu oppimiseen syntyy ja opettajien on mietittävä pedagogiset käsityksensä uudelleen, sillä PBL vaatii näkemään yksilön oppimisen ryhmän läpi. Työssä oppimisen ohjaajat on myös perehdytettävä pedagogiikan perusvaatimuksiin samoin kuin oppilaitosten johdon ja muiden päättäjien on tuettava ongelmaperustaisen oppimisen käyttöä opetussuunnitelman lähtökohtana. (Poikela, E. 2003.)

Ongelmaperustaisen oppimisen tavoitteena on asiantuntijuuden kehittymisen lisäksi elinikäinen oppiminen, motivaation synnyttäminen ja opiskelijoiden metakognitiivisten tietojen ja -taitojen kehittäminen kuten edellä tuli esille. Miten näihin tavoitteisiin sitten voidaan päästä?

Elinikäinen oppiminen on mahdollista kun oppijalle luodaan edellytykset oppia jatkuvasti uutta. Metakognitioiden avulla yksilö voi säädellä tietoisesti omaa toimintaansa ja valita tehokkaita päättelyn ja ajattelun strategioita pyrkiessään tavoitteisiinsa. Voidaan puhua myös omaehtoisesta oppimisesta tai itseohjautuvasta oppijasta, jolla on kyky säädellä oppimistaan. Voidaankin todeta, että oppimaan oppiminen on meta-

kognitiivisten taitojen oppimista eli oppijan tietoisuutta siitä, mitkä tiedot tai taidot ovat käyttökelpoisia asioiden ymmärtämisen kannalta ja luovat pohjan ongelmien tai lähtökohtien ratkaisemiseksi. Kaikenikäiset oppijat voivat kehittyä tässä taidossa ja varttuneemmilla opiskelijoilla on jopa hyötyä heidän elämäkokemuksestaan oppimaan oppimisen taitoja kehittäessään. (Uusikylä & Atjonen 1999.)

Ongelmaperustaisen oppimisen yksi tärkeä tavoite on, kuten aiemmin on tullut esille, laittaa opiskelijat pohtimaan sitä, mitkä tiedot ja taidot ovat käyttökelpoisia ongelmien ratkaisemiseksi. Samalla pyritään kehittämään opiskelijoiden metakognitiivisia taitoja, ikään kuin oppimisen sivutuotteena.

Elinikäistä oppimista tapahtuu jatkuvasti formaalin, ei-formaalin, informaalin sekä satunnaisoppimisen kautta (Tuomisto 1998). Se, miten tavoitteellisesti opiskelija kehittää itseään läpi elämän voi vaihdella hyvin suuresti. Ongelmaperustaisen oppimisen yhtenä tavoitteena pidetään halua kehittää itseään jatkuvasti läpi elämän.

PBL:n avulla pyritään herättämään opiskelijoiden motivaatio elinikäiseen oppimiseen sen lisänä, että he motivoituvat ratkaisemaan annettuja ongelmia tai lähtökohtia. Heleena Lehtonen toteaa artikkelissaan Oppimisen halu ja opiskelu Ruohotietä lainaten, että motivaatio aktivoi oppijan päämääräsuuntautuneeseen toimintaan, johon liittyy tietty pyrkimys ja halu ponnistella tavoitteen saavuttamiseksi. Motivaatio on sidoksissa erilaisiin kognitiivisiin prosesseihin, kuten tiedonkäsittelyyn, metakognitiivisiin tietoihin ja -taitoihin, syy- ja seuraustulkintoihin jne. Motivaatiossa heijastuu se, mitä opiskelija ajattelee itsestään, tehtävästään ja suorituksestaan. Motivaatiossa on tahtotekijöillä keskeinen rooli. (Lehtonen 2002.)

Lehtosen mukaan ongelmaperustainen oppiminen synnyttää motivoituneita opiskelijoita, joilla on halu jatkaa opiskelua siitä, mihin he ovat opinnoissaan päässeet. Kuitenkin motivaation säilymisen edellytys ongelmaperustaisessa oppimisessä on, että työtä ei saa olla aikaan nähden liikaa. Esimerkiksi syventävät opinnot voivat tehdä osalle opiskelijoista opiskelun liian raskaaksi ja motivaatio myös ongelmaperustaisessa oppimisessä laskee. (Lehtonen 2002.)

Ongelmaperustaisen oppimisen tehokkuudesta oppimisessa on tehty aiemmin useita tutkimuksia. Tämän työn pohjana on jo aiemmin mainittu Loikkasen tekemä tutkimus TAMKin metsätalouden koulutusohjelman opettajien kokemuksista valmentautumisesta ongelmaperustaiseen oppimiseen. Myös Dochy ym. ovat Loikkasen mukaan selvittäneet meta-analyysissään ongelmaperustaisen oppimisen oppimistuloksia opiskelijoiden tiedoissa ja taidoissa luennointiin perustuvaan opetukseen verrattuna. Heidän aineistonsa koostui 43 eri yliopistoissa tehdyistä empiirisistä tutkimuksista aiheesta. Heidän tutkimustuloksensa mukaan PBL:llä on positiivinen vaikutus opiskelijoiden taitoihin. Ensimmäisen ja toisen vuosikurssin jälkeen opiskelijoiden tietomäärä oli pienempi, mutta ero hävisi myöhemmin. PBL -opiskelijat kykenivät palauttamaan mieleensä opittuja asioita tehokkaammin kuin vertailuryhmä. (Loikkanen 2005.)

Jo aiemmin mainitussa Lehtosen artikkelissa Oppimisen halu ja opiskelu selvennettiin Tampereen yliopiston opettajankoulutuslaitoksen luokanopettajan koulutusohjelmassa Hämeenlinnassa toteutettua ongelmaperustaisen strategian seurantatutkimusta. Tuossa tutkimuksessa tultiin loppupäätelmään, että PBL mahdollisti motivoituneen, monipuolisen ja syvällisen oppimisen. Jopa hämmennystä herätti se, että oppiminen saattoi olla hauskaa, vaikka vaati paljon työtä. Tutkimuksen mukaan strategian voimaa tulisi hyödyntää laajemminkin. (Lehtonen 2002.)

2.2 Hankesuunnitelma

Kehittämishankkeen hankesuunnitelma rakentui vuoden 2006 joulukuun ja vuoden 2007 tammikuun aikana. Idea kehittämishankkeeseen syntyi Pietilältä ja Marttila tuli mukaan hankkeeseen joulukuussa 2006. Markula pyydettiin mukaan kolmanneksi työn tekijäksi, jotta kehittämishankkeen laajuus muodostui sopivaksi, ja hänen ilmaisua kiinnostuksensa aiheeseen. Hankesuunnitelma on nähtävissä kokonaisuudessaan liitteissä (LIITE 1).

Hankesuunnitelmassa on kuvattu suunniteltua opiskelijoiden työnjakoa, työn eteneminen sekä tavoitteet työn alkuvaiheessa. Hankesuunnitelma loi rungon työn toteuttamiseen. Miten suunnitelma toteutui, myös sitä arvioidaan luvussa Käytetyt menetelmät, kyselyt ja haastattelut sekä työn kulku ja luvussa Pohdinta, johtopäätökset ja toimenpide-ehdotuksia.

3 HANKKEEN PERUSKYSYMYKSET

Tämän kehittämishankkeen peruskysymys on seuraava:

Onko ongelmaperustainen oppiminen tukenut metsätalousinsinööri (AMK) - opiskelijoiden kehittymistä alansa ammattilaisiksi? Jos näin on tapahtunut, niin miten PBL -lähestymistapa on siinä ollut vaikuttamassa ja jos ei ole tapahtunut, niin miksi ei? Tarkoituksena ei ole tuoda esille opiskelijoiden mielipiteitä ongelmaperustaisesta oppimisesta, vaan heidän oppimistaan PBL:n avulla ja kokemuksiinsa siitä.

Kehittämishanke perustuu siihen oletukseen, että ongelmaperustainen oppiminen tukee opiskelijoiden kehittymistä alansa ammattilaisiksi, kuten edellä aiempiin tutkimuksiin perustuen on tuotu esille. Jos näin ei kuitenkaan tapahdu, niin hankkeen tehtävänä on antaa ehdotuksia opetussuunnitelman kehittämiseksi.

Hankkeen peruskysymystä lähestyttiin kyselyiden (LIITE 2) ja haastatteluiden (LIITE 3) avulla. Kyselyt toteutettiin kaikille metsätalouden koulutusohjelman PBL-lähestymistavan mukaan opiskeleville ja haastattelut satunnaisesti valituille neljälle opiskelijalle. Kyselyt toteutettiin nimettöminä, jotta opiskelijat saattoivat vastata mahdollisimman rehellisesti esitettyihin kysymyksiin. Pietilä ja Marttila pohtivat erityisesti kysymyksien sisältöjä. Omat kommenttinsa kysymysten sisältöön antoi Aura Loikkanen, ja myös metsätalouden koulutusohjelman opettajat saattoivat kommentoida kysymyksiä. Haastattelut suoritti Markula, sillä hän ei työskentele Tampereen ammattikorkeakoululla, ja opiskelijat voivat näin parhaiten luottaa siihen, että heidän vastauksensa säilyvät anonyymeina. Aineistoa, sen käsittelytapaa ja käytettyjä menetelmiä selvitetään tarkemmin seuraavassa luvussa.

4 HANKKEEN TOTEUTTAMINEN

4.1 Aineisto ja sen käsittelytavat

Tämän hankkeen aineisto koostui kyselyistä (LIITE 2) ja haastatteluista (LIITE 3), jotka tehtiin helmi- ja maaliskuun 2007 aikana Tampereen ammattikorkeakoulun met-

sätälouden koulutusohjelman PBL -lähestymistavan pohjalta opiskeleville opiskelijoille. Näitä opiskelijoita koulutusohjelmassa on kaikkiaan 58. Heistä 43 vastasi kyselyyn. Kokonaisvastausprosentiksi muodostui 74.

Taulukko 1. Metsätalouden koulutusohjelman PBL -lähestymistavan pohjalta opiskelevien opiskelijoiden lukumäärät vuosikursseittain, kyselyihin vastanneiden opiskelijoiden lukumäärät ja vastausprosentit

Vuosikurssi	Opiskelijoita	Vastauksia	Vastausprosentti
06IM	18	12	67 %
IMe2	20	17	85 %
IMe3	20	14	70 %
Yhteensä	58	43	74 %

Käytännössä kyselyihin vastaaminen toteutettiin metsätalouden koulutusohjelman opintojen yhteydessä. Opiskelijoille lähetettiin etukäteen kysymykset sähköpostilla pohdittavaksi, samalla kun heille kerrottiin ajankohta, milloin kysely toteutetaan oppituntien yhteydessä. Tästä menettelystä seurasi, että vastausprosentti nousi korkeaksi.

Kyselyn lopussa pyydettiin lupa myöhemmin suoritettavaa haastattelua varten. Mikäli opiskelija ei halunnut lupaa antaa, hän saattoi kieltäytyä haastattelusta ilmoittamalla kieltonsa sähköpostin välityksellä Pietilälle. Ainoastaan kaksi opiskelijaa kieltäytyi. Haastattelu suoritettiin neljälle satunnaisesti valitulle opiskelijalle täydentämään kyselyitä. Haastateltavia oli kaikilta vuosikursseilta. Alun perin oli tavoitteena haastatella 6 - 9 opiskelijaa, mutta haastateltavia oli vaikeaa tavoittaa ja saada aikatauluja sopimaan. He joko eivät vastanneet puheluihin tai lähetettyihin tekstiviesteihin, tai sitten heille eivät sopineet ehdotetut ajankohdat. Näin ollen haastattelu voitiin suorittaa neljälle opiskelijalle.

Kyselyiden ja haastatteluiden lisäksi aineistona olivat metsätalouden koulutusohjelman opetussuunnitelmat, ongelmaperustaisen oppimisen lähdemateriaalit, työn tekijöiden pohdinnat ja koulutusohjelman opettajilta ja sen työelämäneuvottelukunnalta saadut ehdotukset, palaute ja kommentit, jotka auttoivat työn tekemistä. Koulutusohjelman opettajat esimerkiksi kommentoivat kyselylomaketta ja antoivat ehdotuksia kysymysten sisältöihin. Loikkanen erityisesti teroitti kysymysten tarkoitusta painot-

tamalla, että tavoitteena on pyrkiä saamaan esille tapahtunutta oppimista, ei opiskelijoiden mielipiteitä.

Kysely- ja haastatteluaineisto litteroitiin ja koodattiin. Koodaus ja tilastollinen analysointi suoritettiin Tixel-ohjelmalla, joka on luotu Excel-taulukkolaskentaympäristössä Visual Basic -ohjelmointikielellä (VBA) toimivaksi. Tilastot, sanalliset vastaukset ja haastatteluiden vastaukset ovat luettavissa kokonaisuudessaan liitteissä (LIITE 4). Luvussa Tulokset esitellään vastauksista tehdyt graafiset esitykset ja selvennetään saatuja sanallisia vastauksia kvalitatiivisesti lähestyen.

4.2 Käytetyt menetelmät, kyselyt ja haastattelut sekä työn kulku

Edellisessä luvussa selvennettiin aineistoa ja sen käsittelytapoja. Kyselyiden ja haastatteluiden avulla kehittämishanke tukeutuu sekä kvantitatiiviseen että kvalitatiiviseen lähestymistapaan (Niskanen 2002). Kehittämishankkeen tekijöistä Pietilä on opettajana metsätalouden koulutusohjelmassa, joten hän toi työhön osallistuvan havainnoinnin elementtejä. Markula ja Marttila taas tekivät kehittämistyötä enemmän haastattelu- ja kyselytutkimusten menetelmin pyrkien objektiivisesti analysoimaan tuloksia ja kaikkien yhteisenä tavoitteena on pyrkiä kehittämään metsätalouden koulutusohjelman opetussuunnitelmaa saatujen tulosten pohjalta. (Lipsanen 2002; Eskola & Suoranta 1998.) Kehittämishanketta voitaneen luonnehtia monimenetelmä tutkimuksen tyyppiseksi kehittämistyöksi (Huttunen 1995; Lipsanen 2002.)

Kehittämishankkeen reliabiliteettia eli mittauksen pysyvyyttä (luotettavuutta) pyrittiin vahvistamaan rinnakkaismittauksin kysyen samaa asiaa hieman eri tavoin (suurimpaan osaan kysymyksistä, joissa oli arviointiasteikko 1- 5, saatiinkin myös kirjallisia vastauksia), ja syventäen kyselyitä haastatteluilla ja osallistuvalla havainnoinnilla (Niskanen 2002). Ennen kyselyiden ja haastatteluiden lopullisten tulosten julkistamista ne esiteltiin osallistuneille opiskelijoille, opettajille ja työelämäneuvottelukunnalle, jotka saattoivat ilmaista mielipiteensä tuloksista ja myös antaa kehittämisehdotuksia ja vahvistaa tulosten luotettavuutta.

Luotettavuus pyrittiin varmistamaan myös sillä, että tulosten analysointia tekivät erityisesti Markula ja Marttila, jotka ovat ulkopuolisia henkilöitä metsätalouden koulu-

tusohjelmassa. Pietilän osallistuva havainnointi taas mahdollisti sujuvan vuorovaikutuksen Loikkaseen ja koulutusohjelman muihin opettajiin ja opiskelijoihin. Työssä hyödynnettiin tällä tavoin sekä kvantitatiivista että kvalitatiivista tutkimusta (Niskanen 2002).

Kehittämishankkeen validiteettia eli pätevyyttä (Niskanen 2002) pyrittiin vahvistamaan pyytämällä metsätalouden koulutusohjelman opettajia sekä Loikkasta kommentoimaan kyselyitä etukäteen, sekä sillä, että kyselyä valmistelivat kaikki kolme opettaja-opiskelijaa pohtien useasti sisältöjä ja perehtyen tarkoin teoriatietoon. Aiemmat tutkimukset aiheesta sekä opettaja-opiskelijoiden erilaiset taustat tukivat myös pätevyyttä (Niskanen 2002).

Kehittämishanke eteni aikataulullisesti hankesuunnitelman mukaan yllättävän tarkasti. Suunnitelmassa jätettiin kysymysmerkiksi ajankohta, milloin työ esitetään metsätalouden koulutusohjelmassa. Tämä avoin ongelma ratkesi siten, että tulokset esiteltiin sekä koulutusohjelman opiskelijoille että opettajille ja koulutusohjelman työelämäneuvottelukunnalle huhti - toukokuussa 2007. Näin ollen opiskelijat, opettajat ja työelämäneuvottelukunta saattoivat ilmaista omat näkemyksensä tuloksista ja heillä oli mahdollisuus vaikuttaa opetussuunnitelman kehittämiseen vielä hankkeen tässäkin vaiheessa, vaikka tähän raporttiin palautteet eivät työelämäneuvottelukuntaa lukuunottamatta ehtineet mukaan aikataulullisista syistä.

Työ esiteltiin Tampereen ammattikorkeakoulun ammatillisen opettajakorkeakoulun koulutusohjelmassa 23.4.2007. Työn opponenteina toimivat Suvi Karirinne ja Jukka Piisi. Tässäkin tilaisuudessa saadut kehittämis ehdotukset huomioitiin ja niitä hyödynnettiin opetussuunnitelman kehittämisessä, sillä kehittämistyötä jatkettiin edelleen toukokuun 2007 aikana. Lopullisesti kehittämishankkeen raportti valmistui toukokuussa 2007. Tampereen ammattikorkeakoulun metsätalouden koulutusohjelmassa työn tuloksia hyödynnetään jo lukuvuoden 2007 - 2008 opetussuunnitelmia laadittaessa.

5 TULOKSET

Seuraavaksi esitellään kyselyistä tehtyjä yhteenvetoja graafisessa muodossa sekä sanallisesti. Kaikki tulokset, esimerkkinä taulukot, ovat luettavissa liitteissä (LIITE 4).

Tämän jälkeen selvennetään haastatteluiden vastauksia, joiden tarkoituksena on antaa syventävää tietoa kartoituksen peruskysymykseen. Lopuksi esitellään opiskelijoiden, opettajien ja työelämäneuvottelukunnan näkemyksiä saaduista tuloksista.

5.1. Kyselyt ja haastattelut

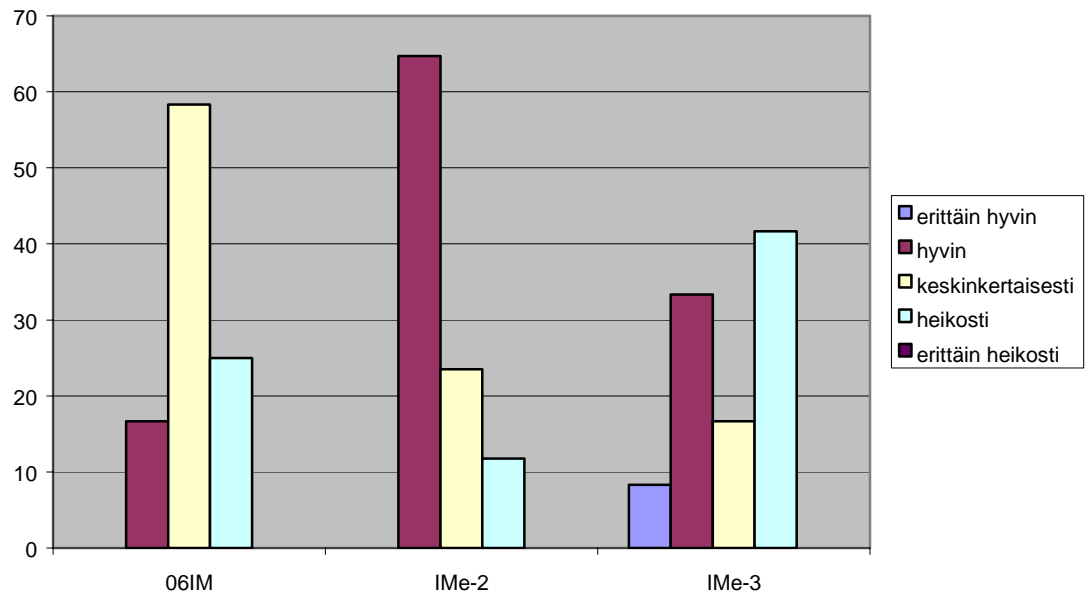
Kuten aiemmin tuli esille, kyselyihin vastausprosentti oli kaikkiaan 74 %. Ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoista 67 % vastasi kyselyyn, toisen vuosikurssin vastaava luku oli 85 % ja kolmannen vuosikurssin 70 %. Osa kysymyksistä oli valintatehtäviä, osa kysymyksistä oli avoimia. Kyselylomake on liitteenä (LIITE 2).

Kysymyksissä nro 1., 4., 5., 6., 7.a), 8., 10., 12., 13., 14., 15., 16.a), 17., 19., 20. ja 22. opiskelijat ovat voineet valita vastauksensa viiden eri vaihtoehdon joukosta. Saaduista vastauksista muodostettiin graafiset esitykset. Tämän lisäksi opiskelijat ovat voineet sanallisesti täydentää antamiaan vastauksia. Graafisia kuvioita tulkitessa kannattaa huomioida kysymyksiin vastanneiden opiskelijoiden lukumäärän (N) vaihtelu eri kysymyksissä. N on ilmoitettu jokaisen kuvion selitteessä.

Kysymykset 2., 3., 7.b), 9., 11., 14.b), 16.b), 18. ja 21. ovat olleet avoimia kysymyksiä, joihin opiskelijat ovat voineet vastata sanallisesti. Nämä vastaukset Markula ja Pietilä luokittelivat kolmeen eri luokkaan; positiivinen, neutraali, negatiivinen (luokat vaihtelevat hieman kysymysten sanallisista muodoista johtuen). Luokittelun jälkeen tuloksista muodostettiin jälleen graafiset esitykset. Kysymyksen 7.b) ja kysymyksen 23 vastaukset esitellään ainoastaan sanallisessa muodossa, sillä suorat lainaukset kuvaavat parhaiten saatuja vastauksia.

Kysymyksessä nro 1 selvitettiin, miten metsätalousinsinöörin osaamisroolit ja työelämän vaatimukset on tuotu esille heti opintojen alkuvaiheessa.

Ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoista 75 % on kokenut, että vaatimukset on tuotu esille hyvin tai keskinkertaisesti, 25 % on kokenut, että ne on tuotu esille huonosti. Toisen vuosikurssin opiskelijoista vastaavat prosentit ovat 89 % ja 12 %. Kolmannen vuosikurssin opiskelijoista 8 % on kokenut, että vaatimukset on tuotu esille erittäin hyvin, 50 % hyvin tai keskinkertaisesti ja 42 % on kokenut vaatimusten esille tuomisen olleen heikkoa. Kukaan ei ole kokenut, että vaatimukset olisi tuotu esille erittäin heikosti.



Kuvio 1. Miten koet että metsätalousinsinöörin osaamisroolit ja työelämän vaatimat osaamisvaatimukset on tuotu esille heti opintojen alkuvaiheessa? (Vastaukset prosentteina. N 06IM = 12, N IMe2 = 17, N IMe3 = 12, N Yht. = 41.)

Heti opintojen alussa, ensimmäisen vuoden syksyllä, vierailaan pienryhmittäin eri metsäalan toimijoiden luona. Tuloksen pohjalta näyttää, että aika heikentää näiden käyntien antamaa informaatiota. Ilmeisesti alaan paremmin tutustuttaessa alkuvaiheessa saadun tiedon merkitys kaikkineen vähenee. Tosin kolmannen vuoden opiskelijat kuitenkin muistivat nämä käynnit hyvin, sillä useampi kirjallisesti kommentoineesta mainitsi nämä käynnit kommenteissaan. Muista kursseista vain jotkut liittivät nämä käynnit tiedonsaantiin, mutta useammat kuitenkin toivat esille sen, että opettajat tuovat näitä tietoja esille opintojaksoillaan.

”Joka aiheen alussa on yleensä neuvottu miten kyseinen asia liittyy juuri metsätalous-insinööriin.”

”Työelämän osaamisvaatimukset on tullut hyvin esille työnantajien tapaamisissa yms.”

IMe-3:

”Vaikea sanoa koska ei muista mutta käytiinhän me vierailuilla, tosin jäi vähän sekava kuva niistä (olisikohan opettaja pitänyt olla mukana?) koska luokka ei ollut vielä vakiintunut.”

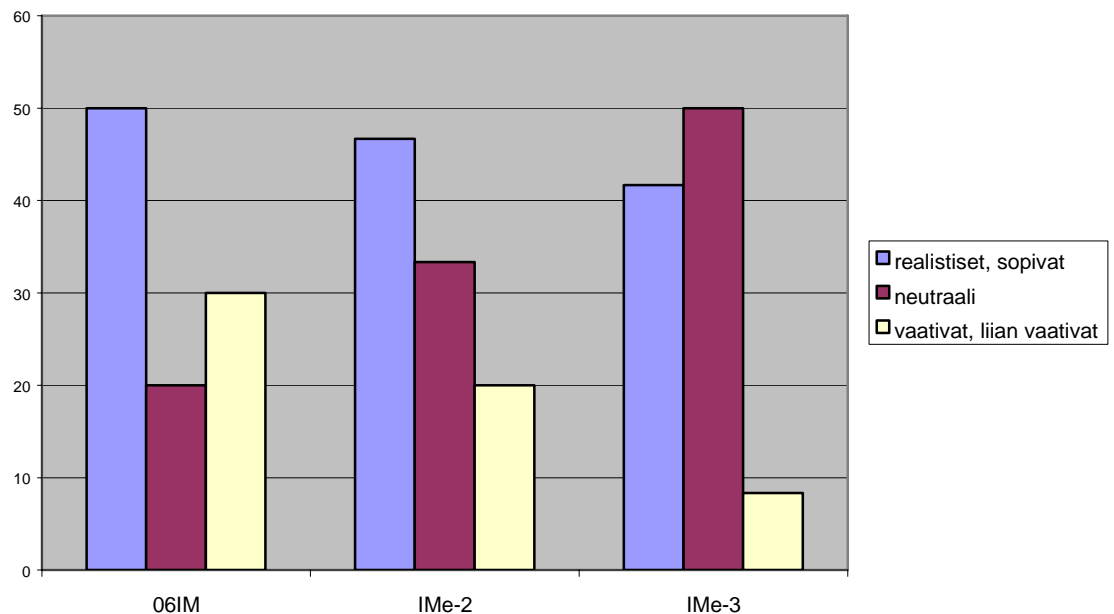
”Vierailuilla mahdollisten työnantajien luona kerrottiin paljon hyviä osaamisvaatimuksia joihin tulisi opinnoissa keskittyä ja opettajatkin ovat painottaneet tiettyjä ominaisuuksia alusta lähtien.”

”Sai hieman tietoa eri vaihtoehdoista, missä tehtävissä alalla voi toimia, mutta osaamisvaatimuksista ei jäänyt tuolta ajalta mitään käsitystä.”

”Yritysvierailuja heti kärkeen.”

Kysymyksessä nro 2 tiedusteltiin opiskelijoiden omia käsityksiä työelämän ja työnantajan odotuksista osaamisvalmiuksien suhteen opiskelijan aloittaessa opinnot TAMKissa.

Ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoista 50 % kuvaili odotuksia realistisina, 30 % vaativina tai liian vaativina. 20 % kuvaili odotukset neutraalisti. Toisen vuosikurssin opiskelijoista 47 % kuvaili odotukset sopiviksi, 33 % neutraaleiksi ja 20 % vaativiksi tai liian vaativiksi. Kolmannen vuosikurssin opiskelijoista vastaavat luvut olivat 42 %, 50 % ja 8 %.



Kuvio 2. Millaisiksi itse kuvailisit työelämän ja työnantajan odotuksia osaamisvalmiuksien suhteen aloittaessasi opinnot TAMKissa? (Vastaukset prosentteina. N 06IM = 10, N IMe2 = 15, N IMe3 = 12, N Yht. = 37.)

Jo heti aloittaessaan opintonsa TAMKissa, kaikista vastaajista yhteensä 46 % piti näitä odotuksia osaamisvalmiuksien suhteen realistisina ja sopivina. Vastauksista käy ilmi, että tämän suhteen ei opintojen edetessä tapahdu suurta muutosta, sen sijaan on selkeästi nähtävissä, että odotuksia vaativina tai jopa liian vaativina pitävien määrä laskee 06IM kurssin 30:stä % IMe-3 kurssin 8:aan %. Asia on tulkittavissa niin, että oppimisen ja tiedon lisääntymisen myötä ymmärretään, että työelämävaatimukset ovat TAMKin opinnoissa saavutetulla tieto- ja taitotasolla realistisia ja saavutettavissa

olevia. Useissa vastauksissa tuli esille myös se, että opiskelijat uskovat työnantajien odottavan perusasioiden osaamista, mutta että käytännön työssä lopulta opitaan muu tarpeellinen. Noin kolmannes, 35 %, kaikista vastaajista katsoo, että odotukset ovat neutraalilla tasolla, toisin sanoen he eivät oleta niiden olevan liian vaativia, eivätkä toisaalta osaa sanoa niiden realistisuudesta, tai sopivuudestakaan tarkentavaa käsitystään.

”Työnantaja olettaa alan perustaitojen olevan hallussa kun täältä valmistuu. Tietysti tarvitaan ohjausta joihinkin tiettyihin tehtäviin, mutta perusteet pitää löytyä niin että voi aloittaa heti työt kun valmistuu.”

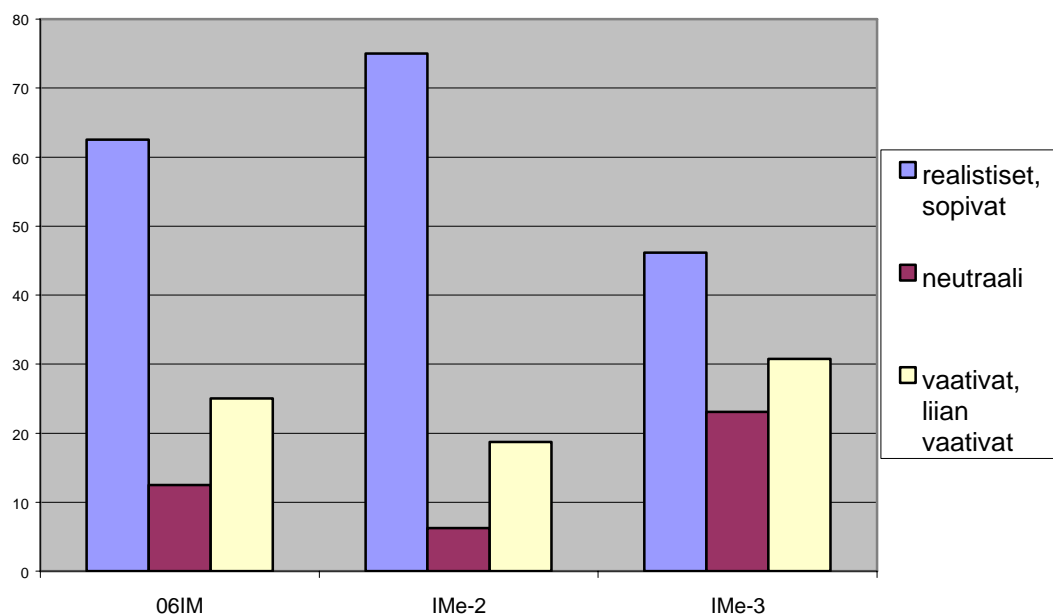
”Alussa odotukset tuntuivat suurilta, nykyään jo ihan kohtuullisilta.”

”Perusmetsälliset taidot täytyy olla hiottuna huippuun (tai ainakin sitä arvostetaan). PBL ainakin ideana kuulosti koulutuksen alussa justiinsa siltä mitä voisi työelämän toivovan.”

”Työnantajat odottavat vahvaa ammattitaitoa kun valmistuu TAMKista mutta ymmärtävät myös että kaikkia asioita ei koulussa voi opettaa.”

Kysymyksessä nro 3 pyydettiin opiskelijoita kuvailemaan työelämän ja työnantajan odotuksia osaamisvalmiuksien suhteen nyt (helmikuussa 2007).

Ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoista 63 % kuvaili odotuksia realistisiksi, sopiviksi, 13 % neutraaleiksi ja 25 % vaativiksi, liian vaativiksi. Toisen vuosikurssin opiskelijoista vastaavat luvut olivat 75 %, 6 % ja 19 %. Kolmannen vuosikurssin opiskelijoista 46 % kuvaili odotuksia realistisiksi, sopiviksi, 23 % neutraaleiksi ja 31 % vaativiksi, liian vaativiksi.



Kuvio 3. Millaisiksi itse kuvailisit työelämän ja työnantajan odotuksia osaamisvalmiuksien suhteen nyt? (Vastaukset prosentteina. N 06IM = 8, N IMe2 = 16, N IMe3 = 13, N Yht. = 37.)

Verrattuna edelliseen kysymykseen (odotukset opintojen alussa) näissä vastauksissa on havaittavissa selvästi se, että odotusten suhteen on vastaajien prosentuaalinen osuus kasvanut realististen osalta. Opintojen edetessä odotukset näyttävät asettuvan vastaajien itsetulkinnoissa sellaisiksi, että opinnot antavat mahdollisuudet ne saavuttaa. Toinen esiin nouseva asia verrattaessa vastauksia aloitustilanteeseen on se, että neutraalien eli ”ei osaa sanoa”, vastausten määrä jokaisen vuosikurssin osalla laskee, IMe-2 ja IMe-3 kurssien kohdalla merkittävästi. On kuitenkin huomattava että IMe-3 kurssin osalta myös osaamisvalmiuksia vaativina pitävien osuus nousee. Tämä kertoo siitä, että opiskelijoilla on realistiset käsitykset työelämän vaatimuksista ja toi-

saalta niistä mahdollisuuksista joita koulutus heille ammatillisessa mielessä antaa ja mahdollistaa. Kirjallisista vastauksista voidaan nähdä että tähän osaltaan vaikuttaa myös muun kuin vain metsällisen osaamisen, esimerkiksi metakognitiivisten tietojen ja taitojen, odotukset.

”Jättäisin perusmetsälliset taidot pikkasen vähempään arvoon ja nostaisin esiin; soveltamiskyvyn ja tiedonhakukyvyn (tavallaan PBL vastaa näihin?), muutoskyvyn (voi tarpeen tullen lähteä vaikka pohjoisnavalle), innovatiivisuuden tms. Lisäksi runsaalla tekevän työn työkokemuksella ei tunnu olevan arvoa.”

”Hyvä perusosaaminen metsäasioissa. Lisäksi asiakaspalvelutaidot ja vuorovaikutus on oleellisessa osassa.”

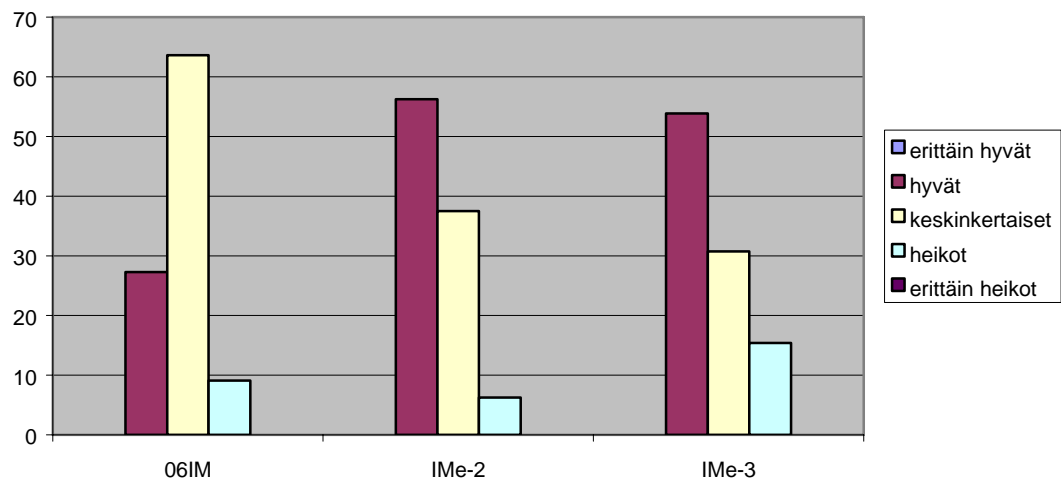
”Uskon edelleen että samaa osaamista halutaan. Mutta mikäli nykyistä insinöörikoulutusta voi pitää mittarina, on metsäosaamisen taso aiemmin luulemaani matalampi, ja muun osaamisen vaatimustaso korkeampi.”

” Enemmän vaaditaan taitoja yhteistyöhön ja itsensä kehittämiseen.”

”Pitää olla itsenäinen, aktiivinen ja sosiaalinen.”

Kysymyksessä nro 4 tiedusteltiin opiskelijoiden saamia valmiuksia kysyen miten he ovat kokeneet tähän asti oppimiensa asioiden ja kokonaisuuksien vastaavan työnantajien osaamisvalmiuksien odotuksiin.

Ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoista 91 % koki valmiuksien olevan hyvät tai keskinkertaiset. Toisen vuosikurssin opiskelijoista vastaava luku oli 94 % ja kolmannen vuosikurssin opiskelijoista luku oli 85 %. Heikoiksi valmiutensa koki ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoista 9 %, toisen 6 % ja kolmannen 15 %.



Kuvio 4. Miten koet tähän asti oppimiesi asioiden ja kokonaisuuksien vastaavan työnantajien osaamisvalmiuksien odotuksiin? Ts. millaiset ovat saamasi valmiudet? (Vastaukset prosentteina. N O6IM = 11, N IMe2 = 16, N IMe3 = 13, N Yht. = 40.)

Suurin osa siis pitää valmiuksiaan keskinkertaisina tai sitä parempina. Kirjallisista vastauksista on nähtävissä, että perusvalmiuksiin ollaan tyytyväisiä, ja monet ymmärtävät, että omaa vastuuta oppimisesta on otettava, mutta myös epävarmuus syventävästä osaamisesta tulee esille. Myös realismi sen suhteen, että kaikkea ei voi heti osata tai oppia, ja että myös työelämä opettaa, on vastauksista nähtävissä.

”Paljon ryhmätyöharjoituksia, jotka ovat hyviä mutta pieni pelko, miten asioista selviää yksin toimiessa.”

”Valmiudet ovat hyvät, lopulliset taidot oppii vasta työsuhteessa. Tiedonhankinta on tärkeä osa opetusta.”

”Kyllä jotain turhalta tuntuvaakin on ollut, mutta toisaalta: eihän sitä nyt tiedä mitä taitoja tulevaisuudessa tarvitsee.”

”Osa kursseista erittäin hyvin, osa kehnommin. Suuri vaikutus on myöskin sillä, miten aktiivisesti on tehnyt itsenäistä opiskelua kullakin kurssilla.”

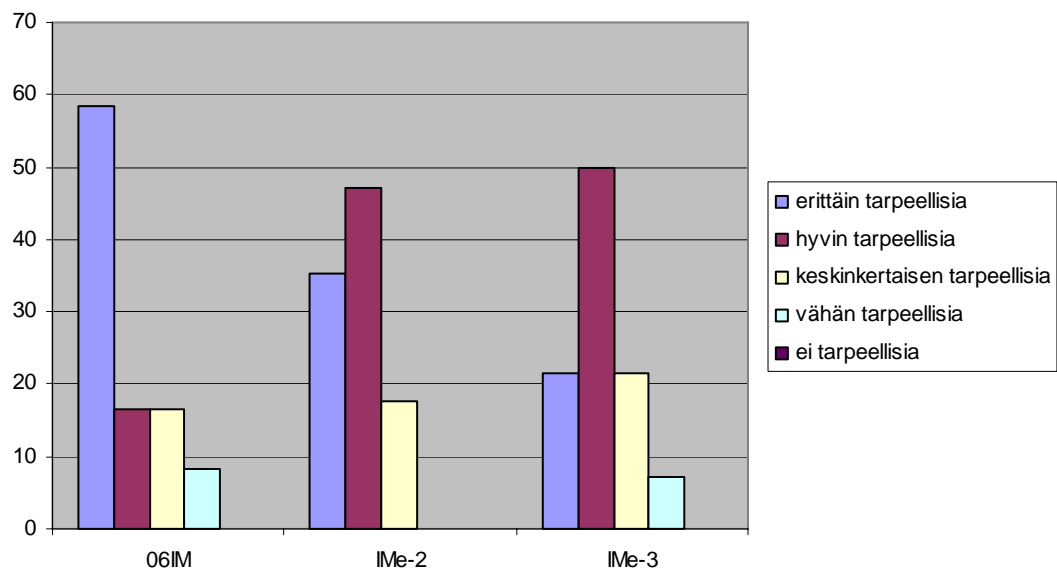
”Ongelmapohjainen opiskelu on varmastikin parantanut tiimityötaitoja ja yleensäkin toimimista erilaisten ihmisten kanssa. Lisäksi vastuu omasta oppimisesta on ohjannut aktiivisempaan tiedonhakuun.”

”Joitakin asioita on käyty vain pintaraapaisuin, jolloin oppiminen jää liian paljon omalle vastuulle.”

”Koen saavani koulusta paljon yleis- ja perustietoa, mutta ammatillinen osaamiseni tulee "maailmalta" eli työelämästä, harjoittelusta, ammattilaisten jakamista kokemuksista ts. käytännön kautta.”

Kysymyksessä nro 5 kysyttiin ovatko opiskelijat kokeneet oppineensa tulevan ammatin kannalta tarpeellisia asioita.

Ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoista 58 % koki oppineensa erittäin tarpeellisia asioita. Toisen vuosikurssin opiskelijoista vastaava luku oli 35 % ja kolmannen vuosikurssin opiskelijoista 21 %. Hyvin tarpeellisia asioita koki oppineensa 06M -kurssin opiskelijoista 17 %, IMe-2 -kurssin opiskelijoista 47 % ja IMe-3 -kurssin opiskelijoista 50 %. Keskinertaisen tarpeellisia asioita koki oppineensa ensimmäisellä vuosikurssilla 17 %, toisella vuosikurssilla 18 % ja kolmannella 21 %. Vähän tarpeellisia asioita koki oppineensa ensimmäisellä vuosikurssilla 8 %, toisella 0 % ja kolmannella 7 %. Millään vuosikurssilla ei koettu opitun tulevan ammatin kannalta ”ei tarpeellisia asioita”



Kuvio 5. Oletko kokenut oppineesi tulevan ammatin kannalta tarpeellisia asioita? (Vastaukset prosentteina. N 06IM = 12, N IMe2 = 17, N IMe3 = 14, N Yht. = 43.)

Kriittisyys opittuja asioita kohtaan kasvaa opintojen edetessä, mutta vaikka osa kokee jotkin opintojaksot ja / tai osan niiden sisällöstä keskinkertaisesti tai vähän tarpeelliseksi, ei kukaan mainitse että opituissa asioissa olisi mitään kokonaan tarpeetonta.

”Sehän riippuu mihin hommaan työllistyy. Uskon että ei ole semmosta hommaa jossa kaikkea tietoa (jota tässä 4:n vuoden aikana tulee) tarvitsisi.”

Jatkokysymyksenä edelliseen kohtaan vastaajia pyydettiin antamaan esimerkkejä työelämän kannalta vähemmän tärkeiksi koetuista asioista. Näissä nousi esiin tiedonhankintataitojen, sekä kemian ja fysiikan opetus. Yhteensä 12 vastaajasta nämä molemmat kohdat mainitsi kummankin erikseen kolmannes kirjallisen palautteen antajista.

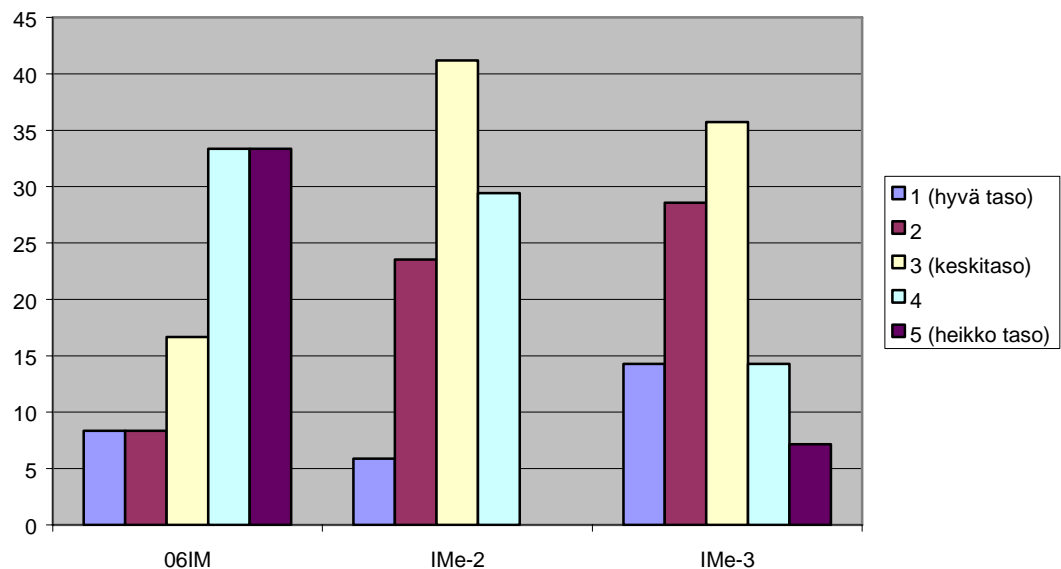
”Tiedonhankinnan ja kemian osuudet olivat (varsinkin labrojen) sekavuuden takia hieman oudohkot.”

”No fysiikkaa ja kemiaa tuskin paljon tarvitsee tulevassa työelämässä, mutta ne kuuluvat yleisiin insinööriaineisiin ja siksi ymmärrän että nekin on läpikäytävä. Metsäpuolella ne on onnistuttu hyvin soveltamaan edes jotenkin käytännönläheisesti metsäalaan.”

”Matikan (fysiikan ja kemian) tunnit suurimmaksi osin. Samoin viestinnän tunnit muuten, paitsi hyvää oli CV:n ja työhakemuksen tekeminen. Tiedonhankinnan tunnit olivat täysin turhia ja hyödyttömiä koko luokan mielestä. Vaikka kaikki eivät ehkä muistakaan sitä tässä mainita! Luokan kesken asiasta on ollut kuitenkin melko paljon keskustelua!” (Vastaajana IMe-2 kurssin opiskelija)

Kysymyksessä nro 6 tiedusteltiin millä tasolla opiskelija itse koki olevansa työelämän vaatimuksiin nähden asteikolla 1-5.

Ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoista hyvällä - keskinertaisella tasolla koki olevansa 33 %. Toisen vuosikurssin opiskelijoista vastaava luku oli 71 % ja kolmannen vuosikurssin opiskelijoista 79 %. Tasolla 4 (keskitason alapuolella) koki olevansa ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoista 33 %, toisen vuosikurssin opiskelijoista 29 % ja kolmannen vuosikurssin opiskelijoista 14 %. Heikolla tasolla luvut olivat 33 %, 0 % ja 7 %.



Kuvio 6. Millä tasolla asteikolla 1-5 koet itse olevasi työelämän vaatimuksiin nähden? (Vastaukset prosentteina. N 06IM = 12, N IME2 = 17, N IME3 = 14, N Yht. = 43.)

Vastaukset osoittavat että opintojen edetessä ymmärrys siihen mitä työelämä vaatii ja odottaa valmistuneelta tulee realistisemmaksi ja toisaalta käsitys omasta osaamisesta myös tarkentuu ja siirtyy varmemmalle pohjalle.

”Työelämässä tarvitaan aktiivista henkilöä, joka saa aikaiseksi. Pohjatiedoilla pystyy tekemään paljon.”

”En hyvä, enkä ihan huonokaan. Perustaitoja on jo tiedollisesti ainakin hallussa. Taidollinen puoli ei ehkä ole ihan varmaa.”

Kirjallisista vastauksista on nähtävissä että niillä, joilla taustalla on metsäalan ammatillinen koulutus, on omasta mielestään paremmat lähtökohdat, ja he kokevat olevansa paremmalla tasolla. Ne, joilla ei ole ammatillista koulutusta taustalla, kokevat joissakin tilanteissa (muun muassa tutoriaaleissa varsinkin opintojen alussa) motivaation puutetta koska lähtötaso on alhaisempi.

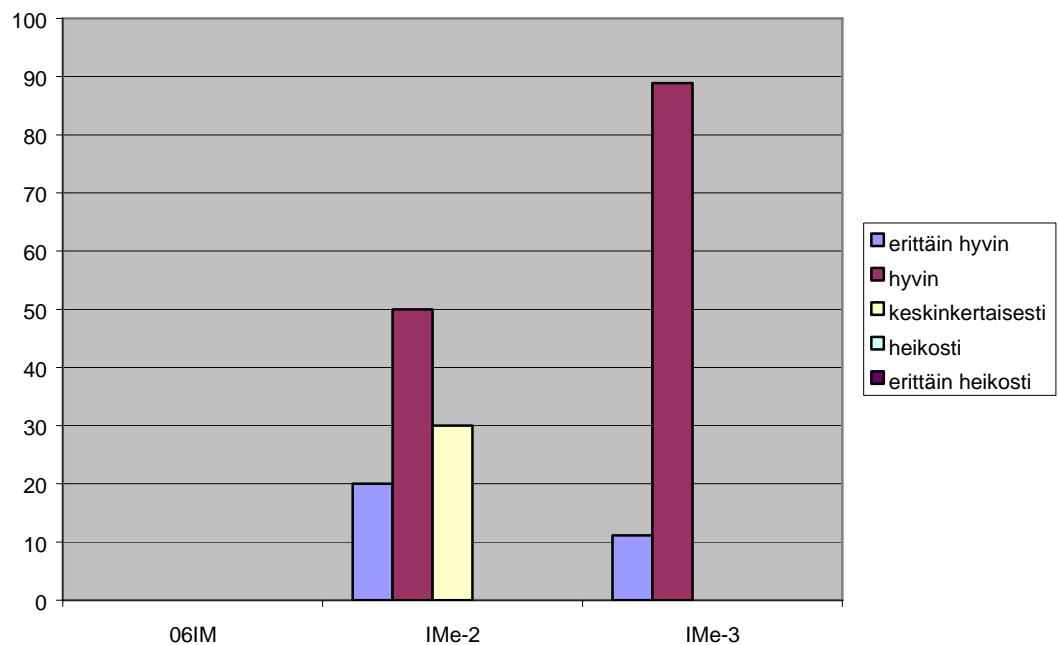
”Katson osaavani soveltaa koulussa oppimaani käytäntöön, lisäksi minulla on aieman koulutuksen sekä työelämän tuomaa käytännön kokemusta asioihin. Ja näen työelämän siten että siellä saan osaamista enemmän kuin nyt sinne veisin.”

”Edellisistä opinnoista suuri hyöty!”

”Olen lähtenyt opiskelemaan lähes nollatiedoilla. Kaikki on ollut uutta. Välillä on ollut motivaation puutetta ja itsetunto-ongelmia, kun muilla on jo pohjatietoa asioista. En vieläkään osaa sanoa, miten hyvin olen oppimani sisäistänyt.”

Kysymyksessä nro 7.a) tiedusteltiin pystyikö opiskelija soveltamaan osaamistaan, tietojaan ja taitojaan (oppimaansa) harjoittelujaksoilla, mikäli opiskelija oli jo ollut työharjoittelussa.

Ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoista kukaan ei ollut vielä ollut työharjoittelussa. Toisen vuosikurssin opiskelijoista kaikki vastanneet kokivat pystyneensä soveltamaan oppimaansa joko erittäin hyvin, hyvin tai keskinkertaisesti. Kolmannen vuosikurssin opiskelijoista 11 % pystyi soveltamaan oppimaansa erittäin hyvin, 89 % hyvin.



Kuvio 7. Jos olet jo ollut työharjoittelussa, niin pystytkö soveltamaan osaamistasi, tietojasi ja taitojasi (oppimaasi) harjoittelujaksoilla? (Vastaukset prosentteina. N 06IM = 0, N IMe2 = 10, N IMe3 = 9, N Yht. = 19.)

Kysymyksessä nro 7.b) pyydettiin opiskelijaa yksilöimään asioita, joita hän pystyi soveltamaan ja / tai minkä hän mahdollisesti koki puutteeksi.

Seuraavanlaisia asioita nousi esille:

”Pystyin hyödyntämään taimikonhoitoon ja metsän uudistamiseen liittyviä tietoja (esim. taimitiheydet).”

”Sahateollisuuden perusasiat oli kunnossa.”

”Maanmuokkaus, uudistaminen.”

”Pystyin käytännön työllä soveltamaan kartanlukutaitoa, leimikon rajausta, tiheyden ja poistuman määrittelyä, mahdollisten hoitotarpeiden määrittelyä.”

”Metsäperusasiat + atk.”

”Yleinen metsänhoidon osaaminen, mittaus ja arviointi. Neuvontajakso vois olla jo 2. vuonna kun harjoittelu on sinä kesänä...”

”Harjoittelu oli vain käytännön töitä, joissa aika huonosti sai ja pääsi toteuttamaan ja soveltamaan taitoja. Mutta ainakin istuttaminen sujui.”

”Yleiset työelämävalmiudet olivat hanskassa (osaksi aiempien työkokemusten ja opintojen vuoksi), jonkin verran työhön tutustumista helpotti, että tiesi taustoja jo etukäteen.”

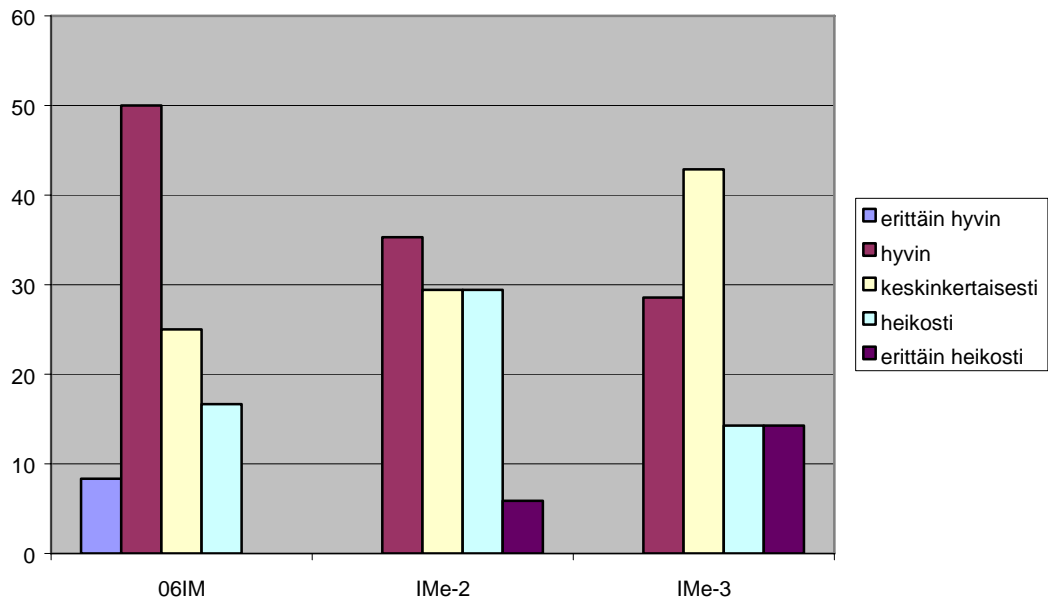
”Asioita olisi pitänyt kerrata enemmän, mutta tuntui että paljon tietotaitoa löytyi jo 2. vuoden opiskelun jälkeen.”

”Metsälliset perusasiat ihan hyvin hallussa, mutta luonnollisesti esim. puunhankinnan erityisosaamisessa vielä paljon kehittämistä.”

”On vaikea eritellä asioita, koska minulla on pohjalla myös ammatillinen alan koulutus sekä kokemusta työelämästä sekä ihmisten kanssa toimimisesta. Mikä osa soveltamistani asioista oli tullut TAMKista?”

Kysymyksessä nro 8 tiedusteltiin miten hyvin PBL -lähestymistapaan perustuva oppiminen on tukenut opiskelijan kohdalla tietojen ja oppimisen rakentamista.

Ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoista 83 % koki PBL -lähestymistapaan perustuvan oppimisen tukeneen heidän kohdallaan tietojen ja oppimisen rakentamista (tieto, oppiminen syventää aiemmin opittua) erittäin hyvin, hyvin tai keskinkertaisesti. Vastaava luku toisella vuosikurssilla oli 64 % ja kolmannella vuosikurssilla 72 %. Heikosti tai erittäin heikosti koki 17 % ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoista, 35 % toisen vuosikurssin opiskelijoista ja 28 % kolmannen vuosikurssin opiskelijoista saaneensa tukea tietojen ja oppimisen rakentamiseen PBL -lähestymistavan avulla.



Kuvio 8. Miten hyvin PBL -lähestymistapaan perustuva oppiminen on tukenut kohdallasi tietojen ja taitojen, (oppimisen) rakentamista? (Vastaukset prosentteina. N 06IM = 12, N IMe2 = 17, N IMe3 = 14, N Yht. = 43.)

Kirjallisesti saaduissa vastauksissa (N = 38) on nähtävissä että monilla on jonkinasteisia hankaluuksia PBL -lähestymistavan mukaisessa tavassa opiskella, mutta kuten kuvioista käy ilmi, useimmat kokevat silti oppivansa uusia asioita tällä menetelmällä. Osa mainitsee suoraan, että kaipaa ”lukiomaisempaa” opetusta. Tämän voi tulkita niin, että yhtenä ongelmana on uusi tapa lähestyä opetettavia asioita, ja siihen sisään pääseminen vie oman aikansa. Osa kokee että PBL auttaa jäsentämään asioita ja näkee että tutoriaalisyklin avulla kertaaminen tulee luonnollisena osana opintoja. Joidenkin kohdalla vaikeutena on liian korkea lähtötaso. He katsovat, että pitäisi omata

huomattavasti enemmän pohjatietoa, jota esimerkiksi alan ammatillisen peruskoulutuksen saaneilla heihin verrattuna on. Vastaavan kaltaista kritiikkiä lähtötasoa kohtaan tuli esille myös kysymyksen numero kuusi kohdalla.

”Kai se on tukenut ihan hyvin, jos koetuloksia katsoo. Lähtötaso oli sen verran matala, että siihen on vaikea verrata. Nyt toisena vuonna asiat ovat jo alkaneet löytää omat lokeronsa.”

”Jos olemassa olevaa tietoa ei ole, on erittäin vaikeaa hahmottaa kokonaisuuksia ja oikeita vastauksia yksinään. Tämä PBL ei sovi minulle lainkaan. Olisi parempi, jos eteneminen olisi enemmän lukiotyylisiä: edetään oppikirjaa kappale kappaleelta, tulee "kotiläksyjä" ja tehtäviä. Pysyisi paremmin opiskelurytmissä.”

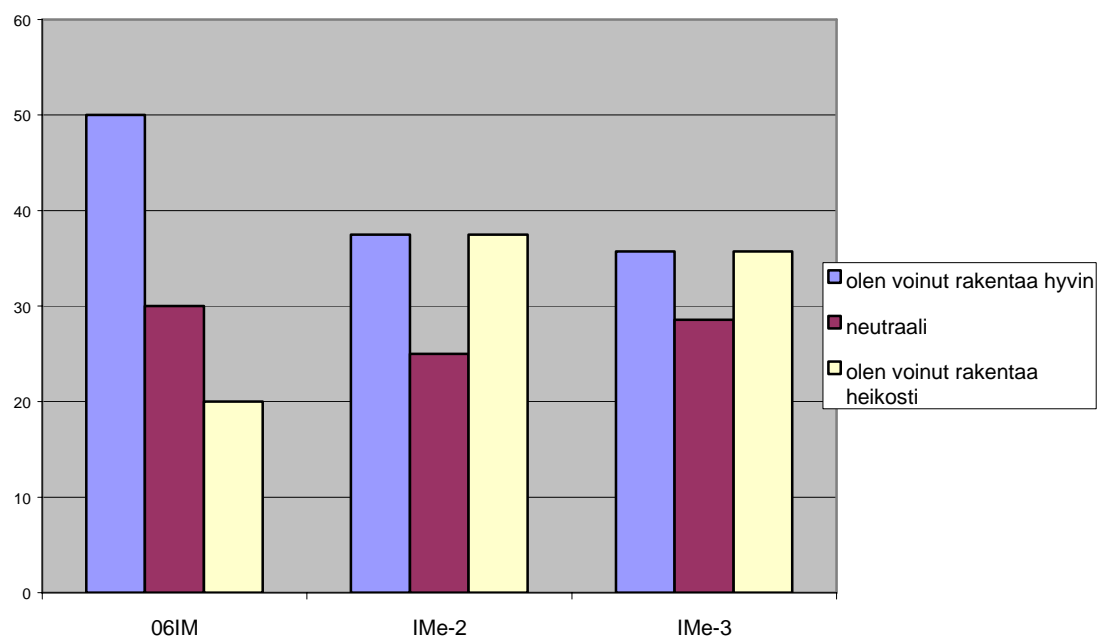
”Toisaalta PBL voi liittää kaiken suuremmaksi kokonaisuudeksi ja auttaa ymmärtämään miten eri asiat liittyvät toisiinsa, mutta joskus se saattaa vaan saada asiat sekavemmaksi. Ehkä kuitenkin enemmän hyvin kuin heikosti.”

”PBL on toiminut hyvin. Kun asiaa käsittelee useaan kertaan muiden kanssa keskustellen, tiedot syvenevät ja ne on helposti sisäistettävissä.”

”Ei ole jo olemassa olevaa tietoa. Itse asiassa heti koulutuksen alussa oletettiin, että jonkinlaisia tietoja aiheista on. Kun esim. metsäkoulun käyneet ottivat asioita esille, eivät opettajat oikein ymmärtäneet, ettei kaikilla ole hajuakaan...”

Kysymyksessä nro 9 syvennettiin kysymystä nro 8. Opiskelijoilta kysyttiin, että onko aikaisempi tietosi päässyt tutoriaaleissa riittävän hyvin esille. Toisin sanoen onko opiskelija voinut tutoriaalien avulla rakentaa uutta vanhan tiedon pohjalle.

Ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoista 50 % koki voineensa rakentaa hyvin uutta vanhan tiedon pohjalle ja 20 % koki voineensa rakentaa uutta tietoa vanhan pohjalle heikosti. Toisella vuosikurssilla vastaavat luvut olivat 38 % ja 38 %. Kolmannella vuosikurssilla luvut olivat 36 % ja 36 %.



Kuvio 9. Onko aikaisempi tietosi päässyt tutoriaaleissa riittävän hyvin esille? Ts. oletko tutoriaalien avulla voinut rakentaa uutta vanhan tiedon pohjalle? (Vastaukset prosentteina. N 06IM = 10, N IMe2 = 16, N IMe3 = 14, N Yht. = 40.)

Tässä syventävässä kysymyksessä käy ilme se, että vaikka osalla on ollut aikaisempaa tietoa alan ammatillisen peruskoulutuksen kautta, se ei yksistään riitä, vaikka siitä jonkin verran on hyötyä. Jo ensimmäisen vuosikurssin edettyä kevääseen, eli kyselyn suorittamisajankohtaan, osa kokee pystyvänsä käyttämään TAMKissa oppimiaan asioita ja soveltamaan jo saamaansa tietoa ja rakentamaan sen päälle uutta. Opintojen edetessä toiselle ja kolmannelle vuosikurssille tämä mahdollisuus ja sen mukanaan tuomat edellytykset vahvistuvat entisestään. Toisaalta kun tietomäärä opintojen ede-

tessä kasvaa, tulee eteen tilanne, että syventävien opintojen kohdalla ei tietomäärä enää voikaan kasvaa samalla tavalla kuin kahden aiemman vuosikurssin aikana.

”Vanhoista perusopinnoista on ollut joskus hyötyä, mutta pääasiassa olen rakentanut kaiken tiedon alusta asti.”

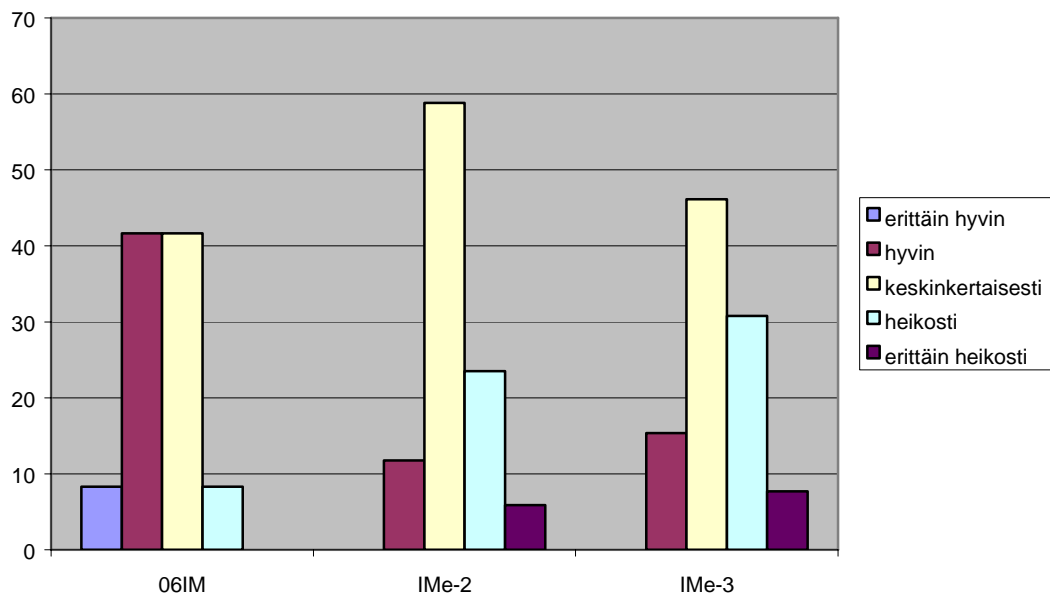
”Vanhaa tietoa ei yleensä ole ollut, mutta joissain lähtökohdissa pystyy hyödyntämään aiemmissa tutorkaaleissa esille tulleita asioita.”

”Rakentaminen onnistuu paremmin, jos vanha tietoa on jo pohjalla. Ensimmäisen vuoden opinnoissa kun metsätietoja oli vielä vähän, rakentaminen oli aloitettava aivan alusta. Nyt myöhemmin se on jo mahdollista.”

”Tutorkaaleissa tuli aluksi paljon ihan uutta, mutta nyt myöhemmin on jo ihan vähän omaakin tietoa pohjalla.”

Kysymyksessä nro 10 tiedusteltiin olivatko tutoriaaleissa annetut lähtökohdat / ongelmat olleet auttamassa opiskelijan osaamisen, tietojen ja taitojen (oppimisen) syventämistä opintojen edetessä.

Ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoista 94 % koki oppimisensa syventyneen annettujen lähtökohtien avulla erittäin hyvin, hyvin tai keskinkertaisesti. Toisella vuosikurssilla vastaava luku oli 71 % ja kolmannella vuosikurssilla 61 %. Heikosti lähtökohdat olivat auttaneet oppimisen syventämistä ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoista 8 %:lla, toisen 24 %:lla ja kolmannen 31 %:lla. Erittäin heikosti lähtökohdat olivat auttaneet oppimisen syventämisessä toisen vuosikurssin opiskelijoista 6 %:lla ja kolmannen vuosikurssin opiskelijoista 8 %:lla.



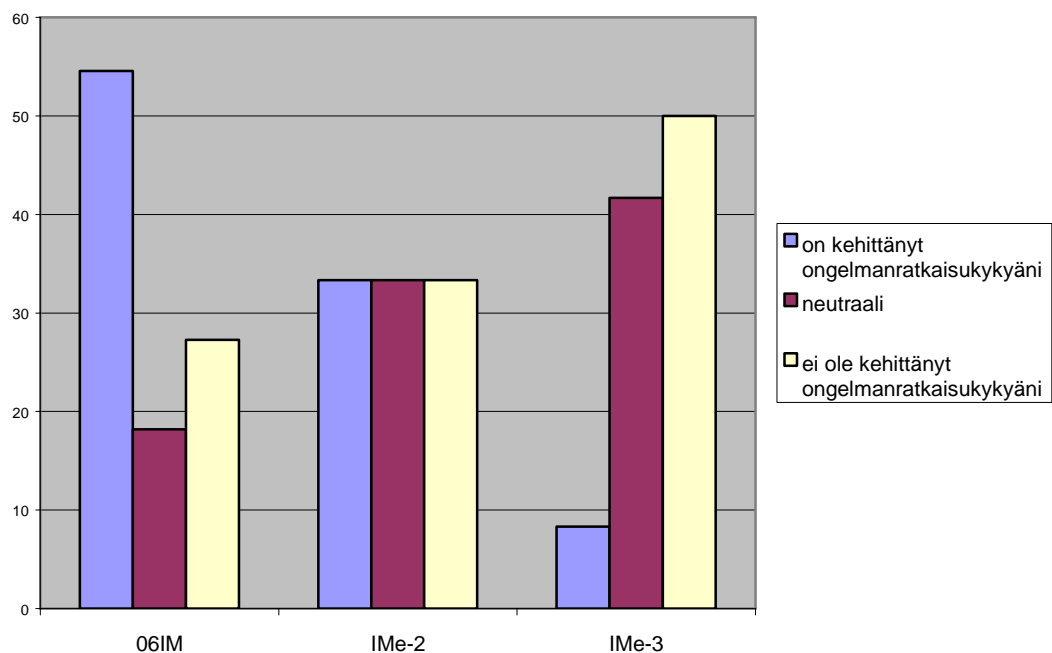
Kuvio 10. Ovatko tutoriaaleissa annetut lähtökohdat / ongelmat olleet auttamassa osaamisesi, tietojesi ja taitojesi (oppimisesi) syventämisessä opintojen edetessä? (Vastaukset prosentteina. N 06IM = 12, N IMe2 = 17, N IMe3 = 13, N Yht. = 42.)

Vaikka vastauksissa on mukana kommentteja, joiden mukaan tutoriaalien lähtökohdat ovat olleet tukemassa oppimista, niin selkeästi suurempi osa kokee niiden olleen liian vaikeita tai vaikeaselkoisia, eikä näin ollen riittävästi tukemassa opittavia asioita ja oppimista. Lähtökohtien tason koetaan olevan liian vaihtelevan. Merkillepantavaa on, että asian näin kokeminen kasvaa opintojen edetessä, ja heikosti tai erittäin heikosti asian kokevien määrä nousee toisella ja vielä edelleen kolmannella vuosikurssilla.

- ”Joskus ovat, joskus eivät. Asia riippuu paljon lähtökohdasta ja annetusta lähtömateriaalista/ongelman määrittelystä. Nyt lähtökohtien taso vaihtelee liian rajusti.”
- ”Joskus tutoriaalit toimivat, joskus eivät”
- ”Joskus materiaali/lähtökohdat ovat olleet hyvinkin innostavia ja opettavia, mutta on ollut myös mitään sanomattomia lähtökohtia, joista on vaikea repiä irti minkäänlaista ideaa aiheesta tai tiedosta.”
- ”Lähtökohta saisi useammin olla ongelma. Loppututoriaalissa ongelman ehkä osaisi jo ratkaistakin.”
- ”Jos on hyvä lähtökohta, siitä saa hajua tulevien viikkojen aihepiireistä. Toisinaan taas on ihan "hukassa", ei tiedä yhtään mitä pitäisi tutoriaalissa käsitellä.”
- ”Suurin osa lähtökohdista on ollut hyviä, mutta myös huonoja keskinkertaisia on ollut paljon. Lähtökohdissa on minun mielestäni tämän systeemin suurin kehittämisen paikka.”
- ”Lähtökohdat voisivat olla rikkaampia, monipuolisempia.”
- ”Lähtökohtia on vaikea tarkastella koska niitä on ollut hyviä ja huonoja.”
- ”Yleensä aiheet ovat olleet hyviä, mutta lähtökohta on voinut olla sellainen ettei siitä itselle tule mitään mieleen vaikka toisille tuleekin.”
- ”Aika usein lähtökohta voi viedä harhaan, varsinkin jos tutoropettaja nukkuksissa.”
- ”Lähtökohdat ovat usein olleet varsin huonoja.”
- ”Lähtökohdat ovat olleet vaikeaselkoisia.”

Kysymyksessä nro 11 tiedusteltiin oliko PBL -lähestymistapa vaikuttanut opiskelijan ongelmanratkaisukykyyn kehittymiseen.

Ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoista 55 % koki ongelmanratkaisukykyänsä kehittyneen PBL:n avulla. 18 % heistä antoi neutraalin vastauksen kysymykseen ja 27 % koki, että heidän ongelmanratkaisukykyänsä ei ole kehittynyt PBL:n avulla. Vastaavat luvut vuosikurssilla kaksi olivat 33 %, 33 % sekä 33 %. Kolmannella vuosikurssilla luvut olivat 8 %; 42 % sekä 50 %.



Kuvio 11. Onko PBL -lähestymistapa vaikuttanut ongelmanratkaisukykyäsi kehittymiseen? (Vastaukset prosentteina. N 06IM = 11, N IMe2 = 18, N IMe3 = 12, N Yht. = 41.)

Osalle PBL -lähestymistavasta on ollut selkeästi apua ongelmanratkaisukykyyn kehittämisessä. Asia, joka mainitaan useammassa eri vuosikurssin kommentoissa, on kyseenalaistamisen taito, ja kyky lähestyä asiaa eri näkökulmilta. Kun ensimmäisellä vuosikurssilla asia koetaan merkittäväksi, niin kolmannella ei enää koeta näin, asian voisi tulkita niin, että kolmessa vuodessa tilanne on vakiintunut, eikä kyvyyn kehittymistä enää huomioida niin merkittäväksi kolmantena vuonna kuin alussa.

”Tiettyssä mielessä on. Se pakottaa miettimään ja pohtimaan asiaa eri kanteilta, muiden näkökulmasta.”

”PBL on auttanut hakemaan ongelmiin laaja-alaisempia näkökulmia, mutta ongelmat ovat olleet paikoin niin epäselviä, että niiden kehittävä vaikutus on jäänyt vähäiseksi.”

”Yhtä vaikeaa / helppoa ongelmanratkaisu on edelleenkin, en koe tämän opetustavan opettaneen minulle ongelmanratkaisua. Paremminkin vain lisännyt ongelmia ja kysymyksiä. Tosin olen ehkä oppinut kyseenalaistamaan enemmän. Onko PBL oikeasti hyvä keino oppia?”

”On kehittänyt, myös kyseenalaistamista.”

”Ainakin sen on huomannut, että tiedonhakatavat ovat kehittyneet ja asioita tulee pohdittua laaja-alaisemmin ja usealta kantilta.”

”Kyllä, ongelmia osaa lähestyä nykyään useammalta kantilta.”

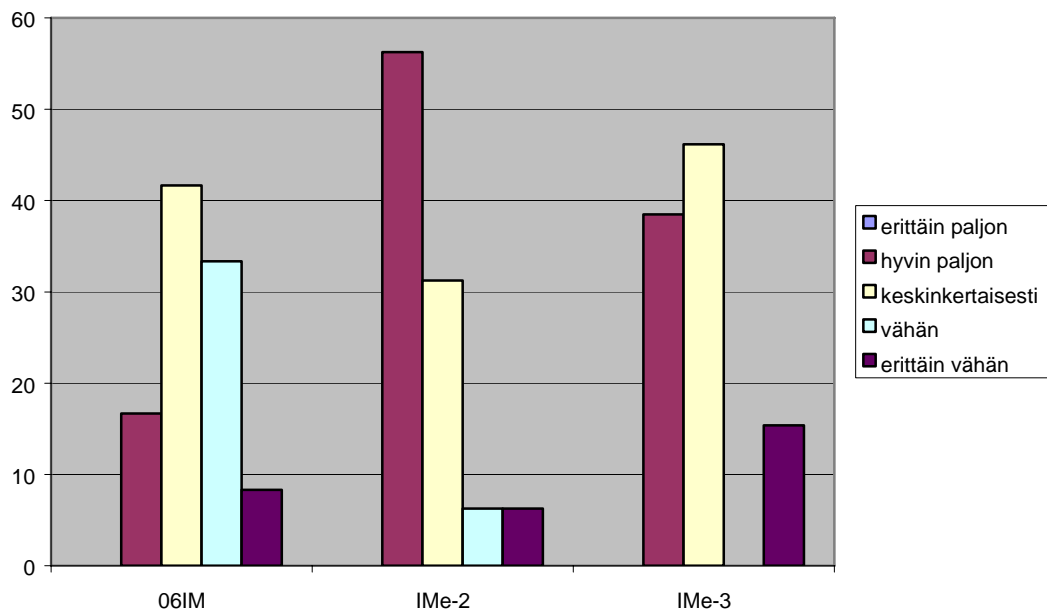
”Kyllä. Tiedonhaku ja sitä kautta myös ongelmanratkaisukyky on kehittynyt.”

”Osaa kyseenalaistaa asioita, joutuu ottamaan vastuuta.”

”Kyllä, asioiden jäsentelykyky on ainakin kehittynyt selvästi. Pystyn käsittelemään monimutkaisia asioita helpommin.”

Kysymyksessä nro 12 kysyttiin, kokiko opiskelija vuorovaikutustaitojensa kehittyneen opintojen edetessä.

Ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoista 59 % koki vuorovaikutustaitojensa kehittyneen opintojen edetessä hyvin paljon tai keskinertaisesti. Vähän tai erittäin vähän taidot kehittyivät heistä 41 %:lla. Vastaavat luvut toisen vuosikurssin opiskelijoilla olivat 87 % ja 12 %. Kolmannella vuosikurssilla luvut olivat 84 % ja 15 %.



Kuvio 12. Koetko vuorovaikutustaitojesi kehittyneen opintojen edetessä? (Vastaukset prosentteina. N 06IM = 12, N IME2 = 16, N IME3 = 13, N Yht. = 41.)

Vuorovaikutustaidot ovat yksi merkittävä metakognitiivinen taito, jonka voidaan nähdä kyselyyn vastanneiden kohdalla kehittyneen substanssiosaamisen rinnalla. Opintojen edetessä, kun takana on useita tutoriaaleja ja tutoriaalisyklejä, asia nousee keskeisemmäksi kuin ensimmäisenä vuonna. Tässäkin voitaneen päätellä, että kolmantena vuonna on jo saavutettu tietty taso, saturaatiopiste, jossa taitojen kehittymistä ei enää tapahdu samalla nopeudella ja yhtä havaittavasti kuin alussa. Osa kokee että ne kehittyvät opintojen myöhemmässä vaiheessa enää erittäin vähän. Joillakin tulee esille se, että he kokevat olleensa näiltä taidoiltaan hyviä jo ennen opintojensa aloittamista TAMKissa.

”Varsinkin tutoriaalien takia olen oppinut perustelemaan näkemykseni sekä kuuntelemaan toisia tarkemmin.”

”Tutoriaalit kehittävät tätä osa-aluetta tahtoi tai ei, sama pätee maastoharjoituksiin.”

”Olen ollut aikaisemmin "päällepuhuja" mutta esim. tutoriaaleissa on oppinut kuuntelemaan muiden mielipiteet rauhassa loppuun asti.”

”Siihen tutoriaalit auttavat, vaikka en mikään antisosiaalinen ole koskaan ollutkaan.”

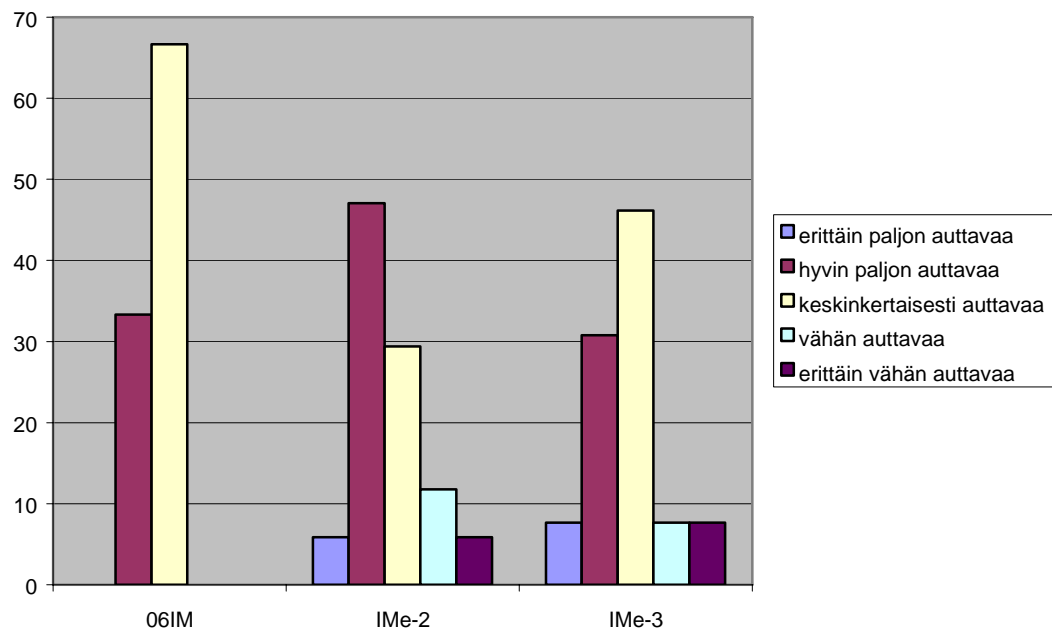
”Sosiaalinen kanssakäyminen on aina ollut minulle hieman vaikeaa. Opintojen aikana taitoja on ollut mahdollisuus kehittää ja olenkin mielestäni kehittynyt paljon.”

”Mielestäni omasin jo ennen opintojen alkua kohtalaisen hyvät vuorovaikutustaidot, mutta ovat ne jonkin verran kehittyneet.”

”Ei ole vaikuttanut: mä oon ollu aina superhyvä ongelmanratkaisija.”

Kysymyksessä nro 13 tiedusteltiin ryhmän tuen merkitystä oppimisessa.

Ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoista ryhmän tuen koki 100 % auttavan hyvin paljon tai keskinertaisesti oppimista. Toisen vuosikurssin opiskelijoista 6 % koki ryhmän tuen auttavan erittäin paljon oppimista, hyvin paljon tai keskinertaisesti 76 % ja vähän tai erittäin vähän 18 %. Vastaavat luvut vuosikurssilla kolme olivat 8 %, 77 % sekä 16 %.



Kuvio 13. Koetko ryhmän tuen olleen oppimistasi edesauttavaa, vai onko ryhmässä tapahtuva oppiminen ollut sinulle vaikeaa? (Vastaukset prosentteina. N 06IM = 12, N IMe2 = 17, N IMe3 = 13, N Yht. = 42.)

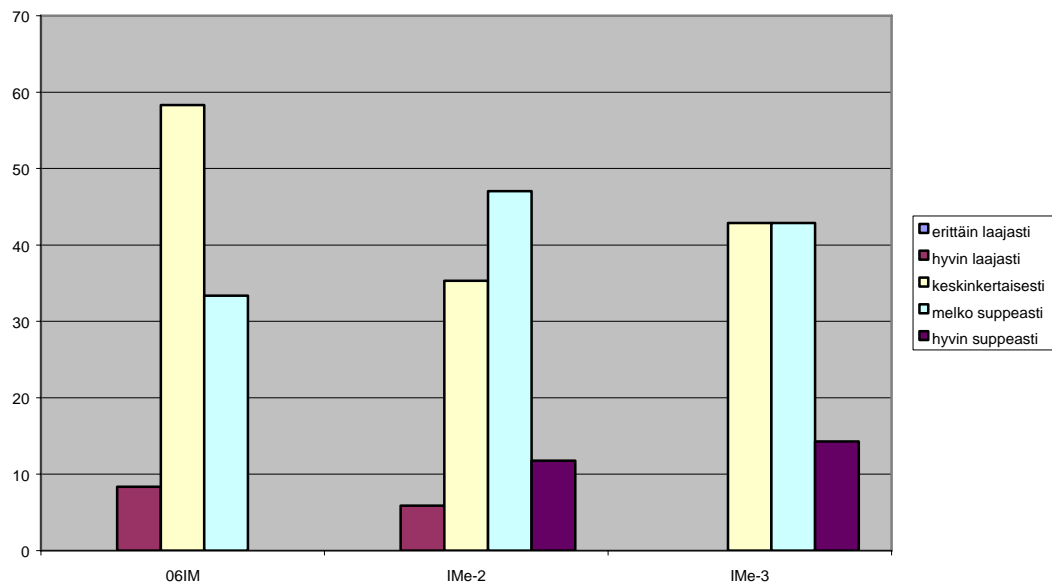
Valtaosa kokee että ryhmässä toimiminen auttaa oppimisessa. Korkeimmillaan tämän tuen koetaan olevan toisen vuoden aikana, ja kolmannen vuoden kuluessa tuen merkitys näyttää olevan hieman laskusuunnassa. Eräs vastaaja selittää tätä kilpailun kiristymisellä valmistumisen lähestyessä.

”Välillä tai etenkin opintojen alkuvaiheessa ryhmässä annettiin tukea hyvin ja se auttoi oppimista.”

”Viimeisimpänä opintovuotena tukea ei ole tullut ja kommentit ovat olleet välillä hyvin negatiivisia. Mutta luulen että tämä johtuu valmistumisen lähestymisestä ja siitä, että kilpailu osaamisesta ja tulevista työpaikoista kovenee.”

Kysymyksessä nro 14 tiedusteltiin miten laajasti opiskelija on käyttänyt itsenäistä tiedonhankintaa hyväkseen opintojensa edetessä.

Ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoista 66 % oli käyttänyt itsenäistä tiedonhankintaa hyväkseen hyvin laajasti tai keskinertaisesti. Melko suppeasti tiedonhankintaa oli käyttänyt 33 % vastanneista. Toisen vuosikurssin opiskelijoista vastaavat luvut olivat 41 % ja 47 %. Lisäksi hyvin suppeasti tiedonhankintaa oli käyttänyt hyväkseen 12 %. Kolmannella vuosikurssilla kukaan ei ollut käyttänyt tiedonhankintaa hyväkseen hyvin laajasti, keskinertaisesti sen sijaan 43 %, melko suppeasti 43 % ja hyvin suppeasti 14 %.



Kuvio 14. Miten laajasti olet käyttänyt itsenäistä tiedonhankintaa hyväksesi opintojesi edetessä? (Vastaukset prosentteina. N 06IM = 12, N IME2 = 17, N IME3 = 14, N Yht. = 43.)

Tässä on suurella osalla vastaajista selkeästi puutteita, ja niinpä vastaukset tähän korreloivat hyvin itsenäisen tiedonhankinnan keskinertaista tai sitä huonompaa tulosta oman osaamisen, tietojen ja taitojen, eli oppimisen kohdalla. PBL perustuu pitkälle myös siihen, että jokaisen on itsenäisesti hankittava tietoa ja prosessoitava sitä itsenäisesti, joten omaehtoisen tiedonhankinnan merkitystä pitäisi saada korostumaan opiskelijoiden ajattelussa oppimiseen erittäin merkittävästi vaikuttavana tekijänä. Toinen asia joka kirjallisista kommentteista nousee esiin, on tietolähteiden käytön yksipuolisuus. Merkittävimmissä roolissa monilla on internet ja erityisesti Google, ja

seuraavana annettu kurssimateriaali. Myös oma negatiivinen asenne on osalla vastaajista esteenä.

”Ajallisesti panostanut välillä paljonkin, mutta eri tietolähteiden käyttö rajallista.

Yleensä tulee haettua tieto netistä.”

”Olen liikaa lukenut vain kurssikirjoja, pitäisi esimerkiksi tutustua muihin saman aiheen teoksiin.”

”Aina ei motivaatio riitä panostamaan tarpeeksi, varsinkin jos aihe on vaikea eikä sitä ymmärrä.”

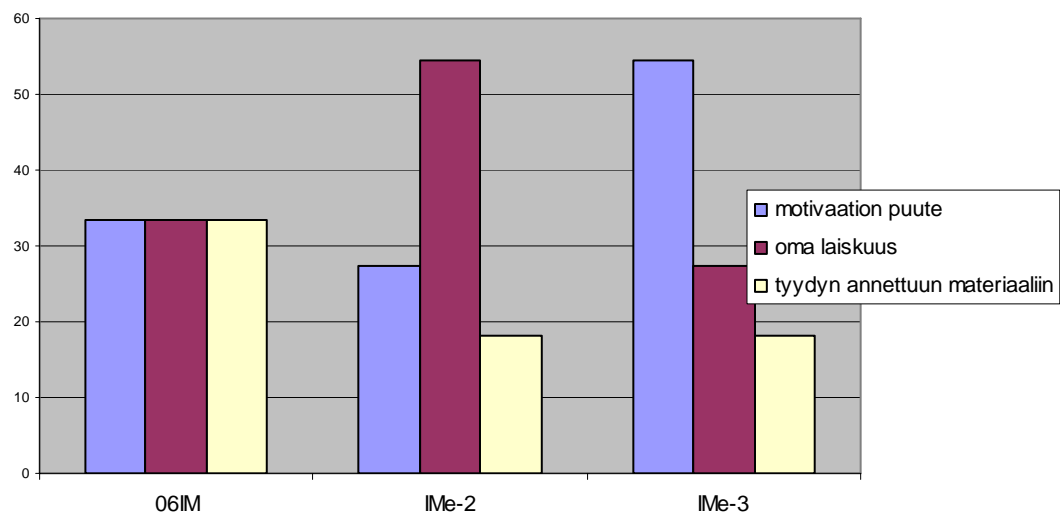
”Google on käynyt kovilla kierroksilla. Kirjasto on saanut olla melko rauhassa.”

”Lähinnä kurssikirja(t), luennot ja internet.”

”En edes aina tiedä mistä tietoa hakisi ja netti ei aina tarjoa vastausta kaikkeen ja met-säalan kirjallisuus on joskus ANTIKKIA.”

Kysymyksessä 14.b) pyydettiin perustelemaan miksi opiskelija ei ollut käyttänyt paljoa itsenäistä tiedonhankintaa, jos hän valitsi kyseisen vaihtoehdon edellisessä kysymyksessä.

Ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoista 6 vastasi tähän kysymykseen. Heistä 33 % selitti motivaation puutteen syyksi, 33 % oman laiskuuden ja 33 % tyytyi annettuun materiaaliin. Toisen vuosikurssin opiskelijoista (N = 11) vastaavat luvut olivat 27 %, 55 % sekä 18 %. Kolmannella vuosikurssilla (N = 11) luvut olivat 55 %, 27 % sekä 18 %.



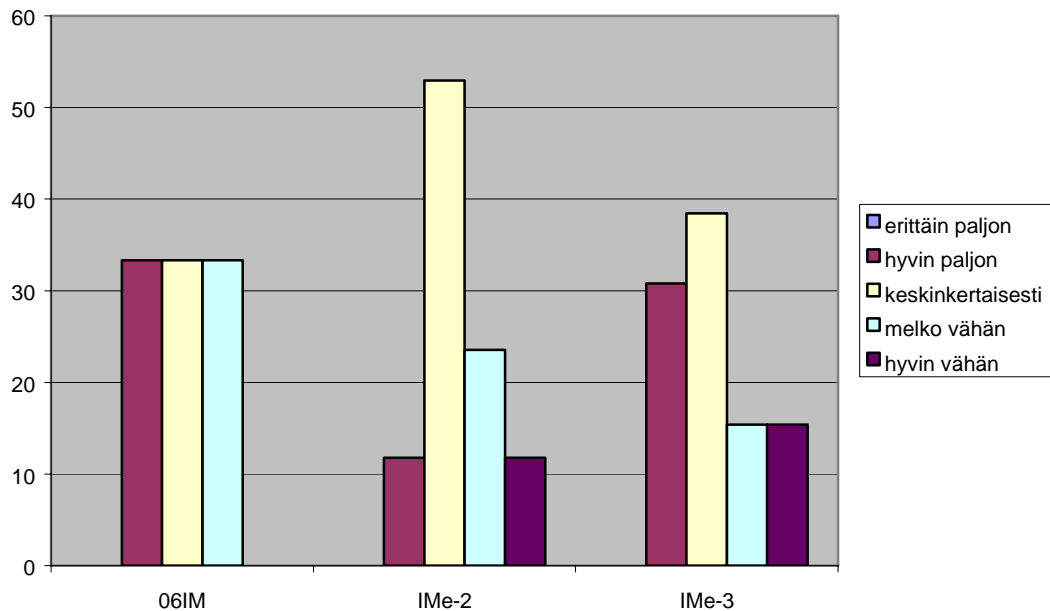
Kuvio 14.b) Ellet ole käyttänyt paljoa itsenäistä tiedonhankintaa, perustele mikset. (Vastaukset prosentteina. N 06IM = 6, N IME2 = 11, N IME3 = 11, N Yht. = 28.)

Edellä mainittujen lisäksi joidenkin kohdalla PBL -lähestymistavalla opiskelu ja oppiminen on vielä toisenkin vuoden keväällä vieras, ja kaivataan jo aiemmin mainittua ”lukiomaisempaa” opetusmenetelmää.

”Kun ei ole ”pakko”, ei tule tehtyä mitään. Jos olisi oppikirja, josta järjestään mentäisiin kappaletta, ja tulisi seuraavaksi päiväksi kotitehtäviä, johon käytäisiin oikeat vastaukset läpi, niin olisi myös enemmän motivaatiota tehdä aina ”tutun turvalliseen tapaan” kotiläksyt joka ilta valmiiksi seuraavaa iltaa varten. Ruotsin tunneilla tehtiin näin, ja sain ruotsista ainoan vitosen täällä koulussa!!! <- Ei ole kiinnostanut / jaksanut / ehtinyt.”

Kysymyksessä nro 15 kysyttiin kuinka paljon opiskelija katsoi itsenäisen tiedonhankinnan edesauttaneen osaamisensa, tietojensa ja taitojensa lisääntymistä (oppimistaan).

Ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoista 66 % koki itsenäisen tiedonhankinnan edesauttaneen oppimistaan hyvin paljon tai keskinertaisesti. 33 % koki sen edesauttaneen oppimistaan melko vähän. Toisen vuosikurssin opiskelijoista vastaavat luvut olivat 65 % sekä 24 %. Lisäksi 12 % heistä katsoi itsenäisen tiedonhankinnan edesauttaneen oppimistaan hyvin vähän. Kolmannen vuosikurssin opiskelijoista vastaavat luvut olivat 69 %, 15 % sekä 15 %.



Kuvio 15. Kuinka paljon katsot itsenäisen tiedonhankinnan edesauttaneen oman osaamisesi, tietojesi ja taitojesi lisääntymistä (oppimistasi)? (Vastaukset prosentteina. N 06IM = 12, N IMe2 = 17, N IMe3 = 13, N Yht. = 42.)

Kuten jo edellä kohdassa, jossa kysyttiin itsenäisen tiedonhankinnan laajuutta, kävi ilmi, etteivät opiskelijat hae tietoa itsenäisesti kovinkaan laajasti tai eri lähteistä, niin se näkyy myös tässä kysymyksessä. Tosin sekä tästä kaaviosta, että kirjallisista vastauksista ilmenee heidän kuitenkin ymmärtävän sen, että omaehtoinen tiedon haku on edellytys oppimiselle. Mutta kuten edellä jo myös tuli esille, oman motivaation puute ja usean esiin nostama oma laiskuus tätä kohtaan ovat esteinä, samoin kuin se, että tyydytään opettajien antamaan (kurssi)materiaaliin.

”Tiedot jäsentyvät yleensä itsenäisen opiskelun myötä.”

”Silloin kun jaksaa itse etsiä tietoa, niin asian oppii kyllä paremmin.”

”Asiat eivät aina jää hyvin/ollenkaan mieleen luennoilla tai muuten, niin tulee kertailtua ja hankittua tietoa aika paljon itsenäisesti.”

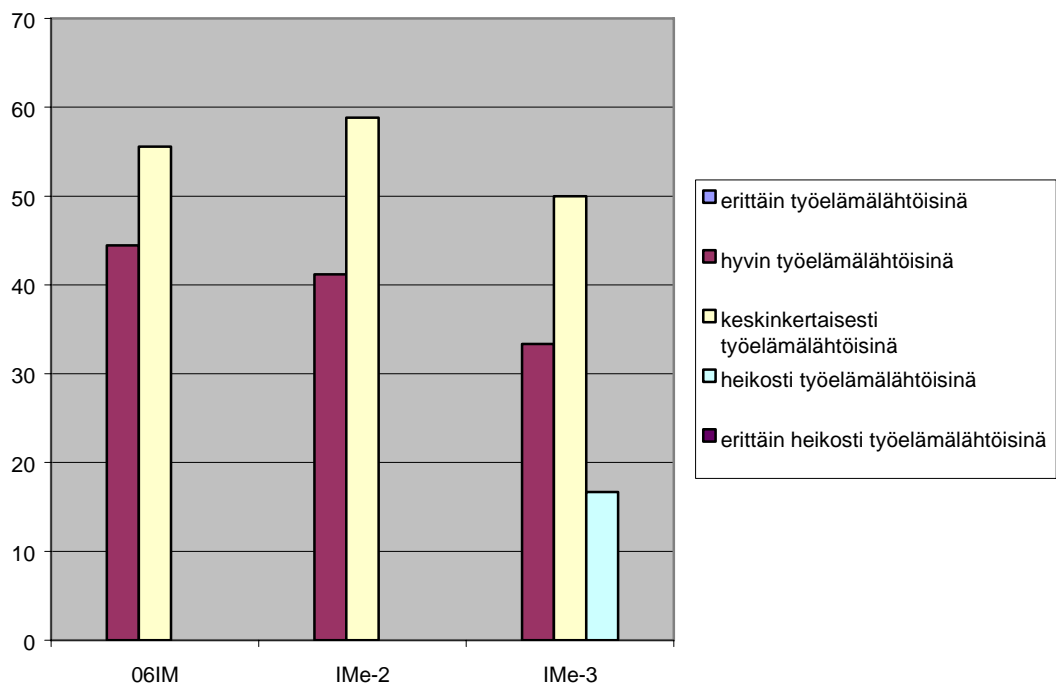
”Se selkeyttää tunneilla irtonaiseksi jääneet tiedot ja täydentää niitä.”

”Löytää muitakin näkökantoja ja mielipiteitä kuin opettajan ja oppikirjan.”

”Saa enemmän tietoa mitä luennoilla tulee ilmi.”

Kysymyksessä nro 16.a) tiedusteltiin kuinka ajankohtaisina ja työelämään liittyvinä opiskelijat pitivät tutoriaaleissa annettuja lähtökohtia (ongelmia).

Ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoista 100 % piti lähtökohtia hyvin tai keskinkertaisesti työelämälähtöisinä. Toisen vuosikurssin opiskelijoista vastaava luku oli myös 100 %. Kolmannen vuosikurssin opiskelijoista 33 % piti lähtökohtia hyvin työelämälähtöisinä, 50 % keskinkertaisesti työelämälähtöisinä ja 17 % heikosti työelämälähtöisinä.



Kuvio 16. Kuinka ajankohtaisina ja työelämään liittyvinä pidät tutoriaaleissa annettuja lähtökohtia (ongelmia)? (Vastaukset prosentteina. N 06IM = 9, N IMe2 = 17, N IMe3 = 12, N Yht. = 38.)

Kirjallisista vastauksista ilmenee että tason vaihtelu koetaan kaikesta huolimatta melko suureksi, vaikka työelämälähtöisyyden katsotaankin olevan mukana vähintään keskinkertaisesti. Kolmannen vuosikurssin osalta laskua selittänee harjoittelussa eteen tulleet todellisen työelämän ongelmat, joita ei riittävästi onnistuta opinnoissa simuloimaan. Koulutus myös pyrkii antamaan perusvalmiuksia useisiin asioihin jolloin lähtökohdatkin ovat laajoja kokonaisuuksia eivätkä yhteen asiaan keskittyviä.

”Riippuen aina aiheesta, jotkut liittyvät ja tukevat hyvin, toiset eivät. Tason vaihtelu on rajua.”

”Kuten jo aikaisemmin mainitsin on tämä suurin kehittämisen kohde. Ongelmia voisi hakea esim. suoraan työnantajilta.”

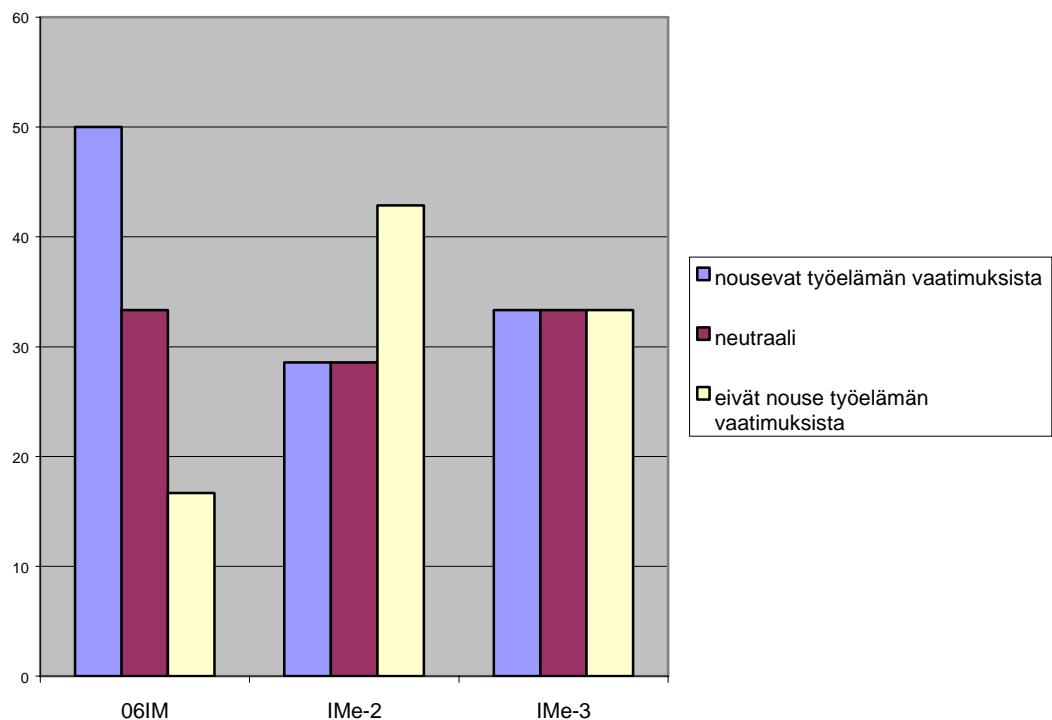
”Lähtökohtiin pitäisi panostaa enemmän usein ne ovat erittäin epäselviä...”

”Lähtökohtien tarkoitus epäselvä, miten niihin pitäisi suhtautua.”

”Jotkut aiheet ovat väkisin väännettyjä, toiset ovat varsin hyviä.”

Kysymyksessä nro 16.b) tiedusteltiin opiskelijoiden kokemuksia tutoriaaleista; ovatko ne todellisesta / todellisista työelämän vaatimuksista nousevia.

Ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoista 50 % koki tutoriaalit työelämän vaatimuksista nouseviksi, 33 % koki ne neutraalisti ja 17 % kokivat, että ne eivät nousseet työelämän vaatimuksista. Vuosikurssilla kaksi vastaavat luvut olivat 29 %, 29 % sekä 43 %. Kolmannella vuosikurssilla luvut olivat 33 %, 33 % sekä 33 %.



16.b) Ovatko tutoriaalit sinun kokemuksesi mukaan todellisesta / todellisista työelämän vaatimuksista nousevia? (Vastaukset prosentteina. N 06IM = 6, N IMe2 = 14, N IMe3 = 12, N Yht. = 32.)

Vastaajien suhtautuminen tutoriaaleihin on kaksijakoista. Kirjallisissa vastauksissa osa kokee, että ne ovat todellisista tilanteista, osa taas että eivät, ja sitten osa vastaajista on omista asenteellisista lähtökohdistaan koko tutoriaalimenetelmää vastaan.

”Osa on hyvinkin keskeisiä, kun taas osa on sellaisista aiheista, jotka eivät suoraan liity konkreettisesti käytännön työhön. Eli niiden kohdalla ei, muuten on kyllä aidoista tilanteista.”

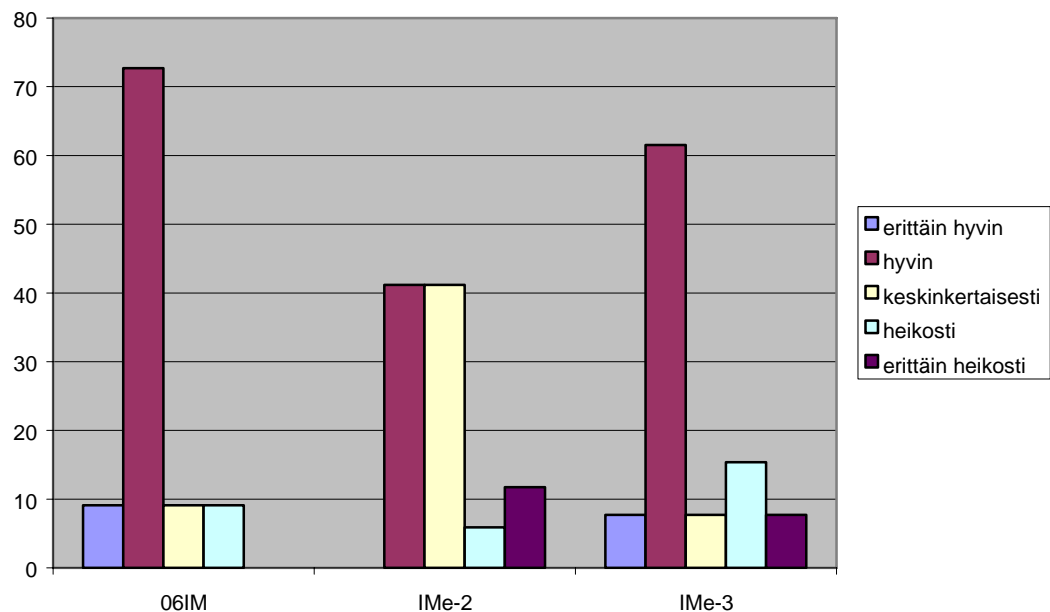
”Suurin piirtein. Asioiden laajuus ei ehkä vastaa työelämässä vastaantulevia.”

”Tutoriaalit vastaavat mielestäni melko hyvin työelämän palaveria/kokousta/projektin suunnittelua.”

”Ennakkoluulot tutoriaaleja kohtaan ovat aina olleet huonot.”

Kysymyksessä nro 17 tiedusteltiin kuinka hyvin opiskelija koki saavansa ja saavuttavansa PBL -lähestymistavan avulla tietoja ja taitoja (oppivansa) tulevaa työelämää varten. Opiskelijoita pyydettiin vastaamaan kokonaisuutta ajatellen, ei vain sisällöllisen ammattiosaamisen kannalta.

Ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoista 91 % koki oppivansa tulevaa työelämää varten PBL -lähestymistavan avulla erittäin hyvin, hyvin tai keskinertaisesti. 9 % koki oppivansa heikosti. Toisen vuosikurssin opiskelijoista 82 % koki oppivansa hyvin tai keskinertaisesti, 6 % heikosti ja 12 % erittäin heikosti. Kolmannen vuosikurssin opiskelijoista erittäin hyvin koki oppivansa 8 %, hyvin 62 %, keskinertaisesti 8 %, heikosti 15 % sekä erittäin heikosti 8 %.



Kuvio 17. Kuinka hyvin koet saavasi ja saavuttavasi PBL -lähestymistavan avulla tietoja ja taitoja (oppivasi) tulevaa työelämää varten, kokonaisuutta ajatellen, ei vain sisällöllistä ammattiosaamista? (Vastaukset prosentteina. N 06IM =11, N IMe2 = 17, N IMe3 = 13, N Yht. = 41.)

Vaikka opiskelijat kautta linjan esittävät kritiikkiä PBL -lähestymistapaa vastaan, niin vastausta tähän kysymykseen, jossa pyydettiin katsomaan kokonaisuutta, eikä vain yksittäisiä opintojaksoja tai sisällöllistä ammattiosaamista (substanssiosaamista) voi tulkita niin, että kaikkineen, metakognitiiviset taidot mukaan lukien, menetelmän katsotaan toimivan hyvin ja sen avulla opitaan myös hyvin. Kaikista vastaajista 61 % vastaa oppivansa hyvin tai erittäin hyvin ja keskinertaisesti tai sitä paremmin kokee

oppivansa 83 % vastaajista. Kirjallisissa vastauksissa (N = 30) tulee esille yhtenä osa-alueena juuri metakognitiivisten taitojen osuus (muun muassa sosiaaliset taidot, vuorovaikutus- ja ryhmätyötaidot ja soveltamiskyky mainitaan vastauksissa). Myös se käy ilmi että edelleen osa kokee että ei ole kunnolla päässyt sisään PBL - lähestymistavalla toteutettavaan opetukseen. Tässäkin tapauksessa kuitenkin katsotaan että tarvitaan vielä lisää aikaa, jotta menetelmä avautuu paremmin.

”Siinä oppii samalla tiedonhankintaa, vuorovaikutusta ja itse tietoa.”

”Hyvä systeemi, joutuu ajattelemaan.”

”Varsinkin vuorovaikutustaidot kehittyvät, uusien ideoiden jäsentäminen, sisäistäminen.”

”Suurin osa tiedoista saadaan kuitenkin luennoilta, vierailuilta ja metsäretkiltä. PBL:llä vain pieni vaikutus. Tietysti tutoriaaleissa asia "tiivistyy" ja löytyy joitain pieniä tärkeitä osia.”

”Keskittyminen aiheeseen kerrallaan eri näkökannoilta auttaa ymmärtämään asiat laajemmasta skaalasta. Sosiaaliset taidot, kokouskäyttäytyminen, jne...”

”Ei työelämässäkään anneta suoraan vastauksia vaan niihin pitää itse etsiä ratkaisut.”

”Kokonaisuuteen PBLon hyvä systeemi. Asiat tulevat hyvinä kokonaisuuksina.”

”Itse tekemällä, tutkimalla ja yhdessä miettimällä oppii parhaiten.”

”Vuorovaikutustaidot ym. hyvästä. Asioiden oppimiseen panostettava itse opiskelemalla.”

”Yhteistyötaidot ovat kehittyneet, mutta tiedä sitten onko se PBL:n ansiota.”

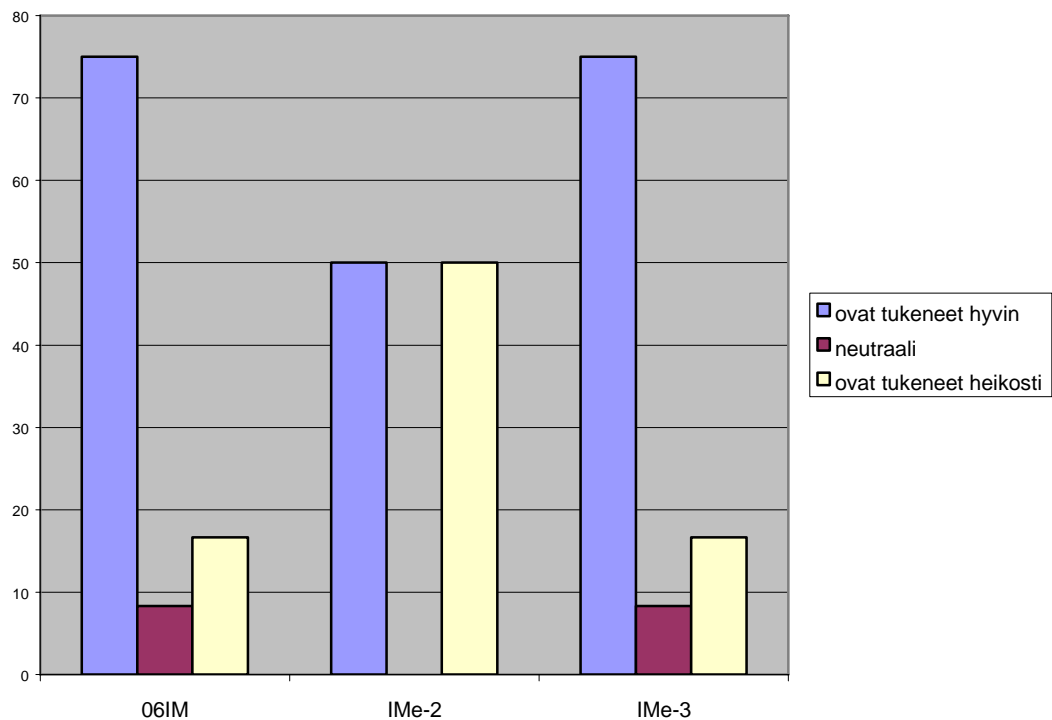
”Työelämässä tulevat vastoinkäymiset tulevat jo ennakkoon tutuiksi. Kukaan ei ratkaise ongelmaa jos et itse ratkaise sitä.”

”Todella moni asia epäselvää, tai sitten en vain osaa ajatella muuten kuin koulumaisen oppimisen tavan kannalta; ts. ajattelutavan muutos kestää.”

”Oppiminen liikaa omalla vastuulla. Jos haluaisin oppia kaiken omin avuin, uskon että vajaan viikon kurssi "mistä haen tietoa?" riittäisi ja tulos olisi yhtä hyvä.”

Kysymyksessä nro 18 kysyttiin ovatko tutoriaalit kokonaisuudessaan tukeneet opiskelijoiden oppimista.

Ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoista 75 % koki, että tutoriaalit olivat tukeneet kokonaisuudessaan oppimista, 8 % vastasivat neutraalisti ja 17 % koki tutoriaalien tukea heikoksi. Toisella vuosikurssilla tutoriaalit olivat tukeneet hyvin oppimista 50 %:n mielestä ja heikosti samoin 50 %:n mielestä. Kolmannella vuosikurssilla luvut olivat 75 %, 8 % sekä 17 %.



18. Ovatko tutoriaalit kokonaisuudessaan tukeneet oppimistasi? (Vastaukset prosentteina. N 06IM =12, N IMe2 = 14, N IMe3 = 12, N Yht. = 38.)

Tässä kysymyksessä, jossa pyydettiin vastaamaan tutoriaalien oppimisen tukemiseen kokonaisuuden kannalta, näkyy sama suunta kuin koko PBL -lähestymistavan kokonaisuuden arvioinnissa, eli että tutoriaalien koetaan edesauttavan ja tukevan oppimista. Kaikista vastaajista 66 % (N = 38) kokee että tutoriaalit ovat tukeneet oppimista hyvin, 5 % vastaa neutraalisti (ei osaa sanoa) ja 29 kokee niiden tukevan oppimista heikosti. Niiden, jotka kokevat tutoriaalien tukevan oppimista heikosti, vastauksista käy esille myös se, että oma motivaatio on heikko, tai että tutoriaalien keskeistä mer-

kitystä ei ole ymmärretty riittävästi. Myös näissä vastauksissa tulee metakognitiivisten taitojen kehittyminen esille positiivisena asiana.

”Kyllä mielestäni. Jos on hyvä tutoriaali niin se auttaa myös muistamaan ja käsittelemään asioita eri kanteilta, kun kuulee useamman kuin yhden näkökulman saattaa itse ratkaista jotain omia ongelmakohtia.”

”Periaatteessa ovat tukeneet, sillä jos tutoriaaleilla saadaan oikeasti keskustelu aikaan, löytyy usein uusia näkökantoja ja sitä myöten myös asioita.”

”Ei, koska en tee niiden eteen juurikaan mitään.”

”Tutoriaaleissa junnataan hyvin usein paikoillaan ja vatvotaan samoja asioita.”

”Tutoriaalit ovat osaltani olleet lähinnä opiskeluni haittaavia. Etenkin jos aloitus ja lopetus ovat viikon tai kahden sisällä. Pidempiä syklejä, niin homma toimisi paremmin ja tutoriaaleihinkin jaksaisi panostaa paremmin.”

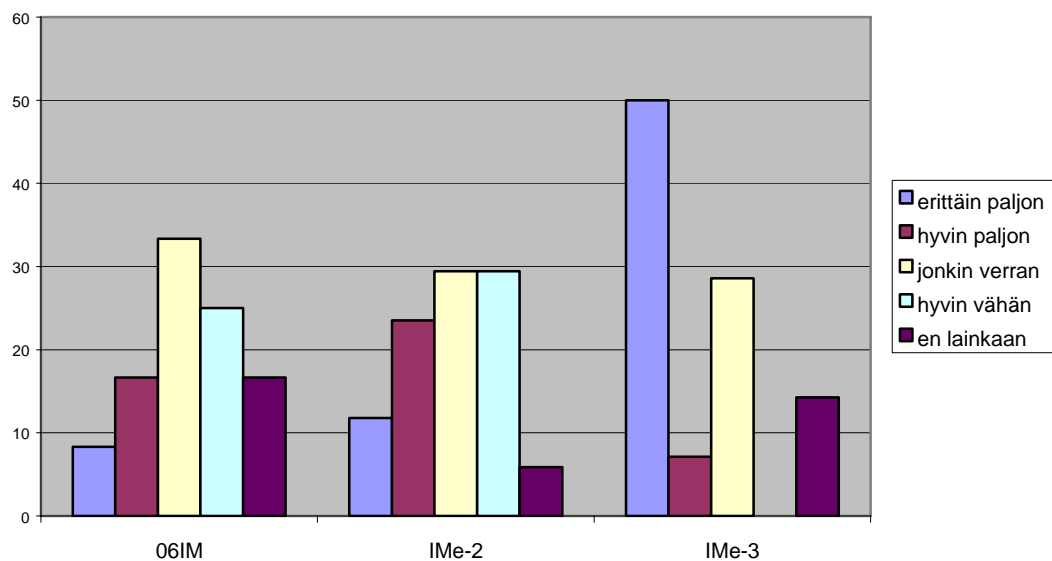
”Sisällön oppimista keskinkertaisesti, muita taitoja: tiedonhaku, ongelmanratkaisu, yhteistyö, jne. hyvin.”

”Ovat. (Sosiaaliset taidot, kokouskäyttäytyminen, jne...)”

”Silloin ovat kun ne ovat olleet asiallisia ja on pitäydytty käsiteltävässä asiassa. Asiatomuudet ovat johtuneet toisten opiskelijoiden motivaation puutteista.”

Kysymyksessä nro 19 tiedusteltiin oliko opiskelija miettinyt TAMKista valmistumisensa jälkeen mahdollista opintojen jatkamista.

Ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoista 58 % oli miettinyt opintojen jatkamista erittäin paljon, hyvin paljon tai jonkin verran. 25 % oli miettinyt jatkamista hyvin vähän ja 17 % ei lainkaan. Toisella vuosikurssilla vastaavat luvut olivat 65 %, 29 % sekä 6 %. Kolmannella vuosikurssilla luvut olivat 86 %, 0 % sekä 14 %.



Kuvio 19. Oletko miettinyt TAMKista valmistumisesi jälkeen mahdollista opintojen jatkamista? (Vastaukset prosentteina. N 06IM =12, N IMe2 = 17, N IMe3 = 14, N Yht. = 43.)

Osa on selkeästi jo harkinnut jatkamista muun muassa yliopistossa, tai kokonaan toisella alalla, mutta kirjallisten vastausten osalta ilmenee myös, että osalle se on vain yksi vaihtoehto tilanteessa, että ei työllisty TAMKista valmistumisen jälkeen. Vastauksista on kuitenkin tulkittavissa, että suurin osa suhtautuu mahdolliseen opiskeluun myöhemmässä vaiheessa positiivisesti, eli valmiudet elinikäiseen oppimiseen ovat olemassa. Myös halukkuus alan jatkokoulutukseen tai -kurssitukseen tuodaan joissakin vastauksissa esiin. Kirjallisista vastauksista näkyy myös se, että opintojen edessä niiden jatkamisen kiinnostus kasvaa.

”Metsänhoitajatutkinnon mahdollisuus mietityttää.”

”Metsänhoitajan paperit kyllä kiinnostais.”

”Lyhyen työelämäjakson jälkeen olen ajatellut esim. yliopisto-opintoja, joita voi suorittaa myös työelämän aikana.”

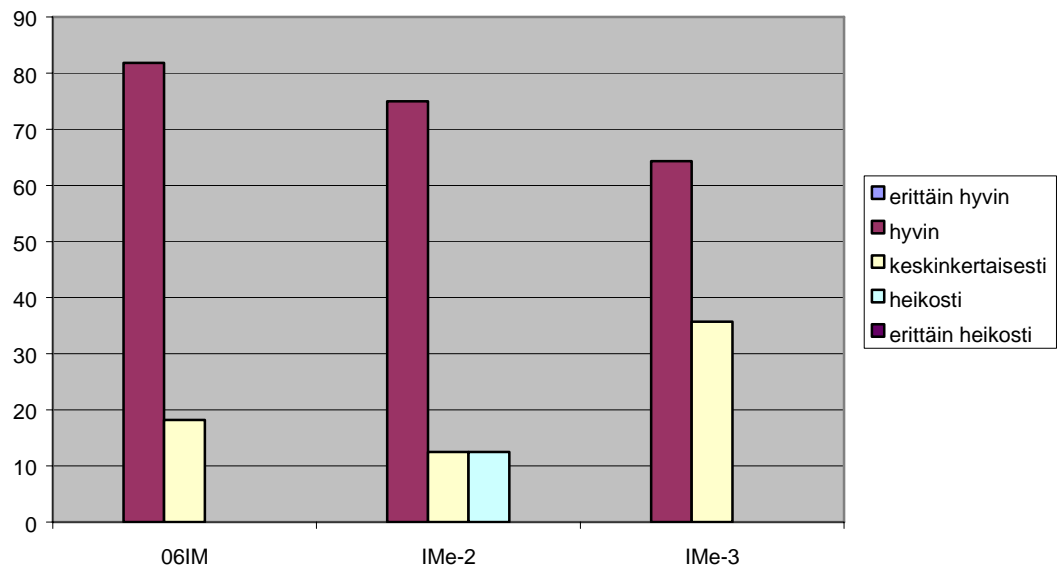
”Erilaisia kursseja (esim. metsäkeskuksen kursseja / asioista joita ei ole enää (meillä) esim. tiekurssi ja jotain mitä on jäänyt vähemmälle, esim. energiapuunkorjuu.”

”Aion kehittää itseäni jatkuvasti. Jos kuitenkin pääsee mielenkiintoiseen työympäristöön heti valmistumisen jälkeen, voisin jatkaa kouluttautumista/itseopiskelua työn ohessa.”

”En luultavasti lähde jatkamaan yliopistoon, koska mielestäni AMK:n ja metsätieteellisen metsäopinnot ovat aika samat. Ehkä jotain alan osaamista tukevaa kiinteistöväilytystä, lakiasioita, luontotietoja, liiketaloutta...tms.”

Kysymyksessä nro 20 kysyttiin arvioinnista sitä, että onko opiskelijan oma arvio osaamisestaan vastannut opettajien tekemää arviointia.

Ensimmäisen ja kolmannen vuosikurssin opiskelijoiden kaikki vastaukset sijoittuivat vaihtoehtoihin hyvin tai keskinertaisesti. Toisella vuosikurssilla 75 % koki oman arvioinnin vastanneen opettajien tekemää arviointia hyvin, 13 % keskinertaisesti ja 13 % heikosti.



Kuvio 20. Onko oma arviosi osaamisestasi vastannut opettajien tekemää arviointia? (Vastaukset prosentteina. N 06IM =11, N IME2 = 16, N IME3 = 14, N Yht. = 41.)

Vastausten perusteella näyttää siltä, että metsätalouden koulutusohjelman opettajien arvioinnit ovat keskiarvoisesti hyvin samoilla linjoilla kuin mitä opiskelijoiden itsearvioinnit omasta osaamisestaan.

”Joskus olen yllättynyt koetuloksista, mutta se on varmasti ihan normaalia.”

”En ainakaan vielä ole pettynyt opettajien arviointeihin, pikemminkin päinvastoin.”

”Yksittäisissä kokeissa pientä sanomista, mutta kurssien arvosanat ovat sopivia.”

”Joskus oma arvio parempi kuin open, joskus toisinpäin (esim. puukauppa/hankinta; arvosana 5, oma 3).”

Kysymyksessä nro 21 tiedusteltiin erikseen osa-alueita, joilla opiskelija katsoi osaamisestaan vielä puuttuvan tietoja ja taitoja. (N 06IM =4, N IMe2 = 6, N IMe3 = 3, N Yht. = 13.)

Esille nousi ensimmäisellä vuosikurssilla esimerkiksi seuraavia osa-alueita:

”Ei millään osa-alueella voi olla täydellistä tietoa. Varsinkin haluan että kerrataan metsän hoitotoimenpiteet (ja uskon että kerrataan).”

”En, siis sellaisia mitä ei ole opetettu.”

”Osaan kaiken mitä tähän mennessä on opetettu. Opettamattomat osa-alueet siis ovat vielä oppimatta.”

”Tiedonhankintataito.”

Toisella vuosikurssilla esiin nousi esimerkiksi seuraavia asioita:

”Vähän kaikesta.”

”Harjoittelusta puuttuu tietoa, kun ei ole onnistunut saamaan alaan liittyvää harjoittelupaikkaa.”

”Koko sarka, olen vasta nuori. Silti pystyy tekemään töitä; työ opettaa.”

”Neuvonta. Monesta alueesta tietää hieman tai jopa hyvin, muttei tarpeeksi!”

Kolmannella vuosikurssilla esille nousi esimerkiksi seuraavia osa-alueita:

”Kaikesta vähän, mutta ei missään paljon.”

”Metsässä suunnistaminen.”

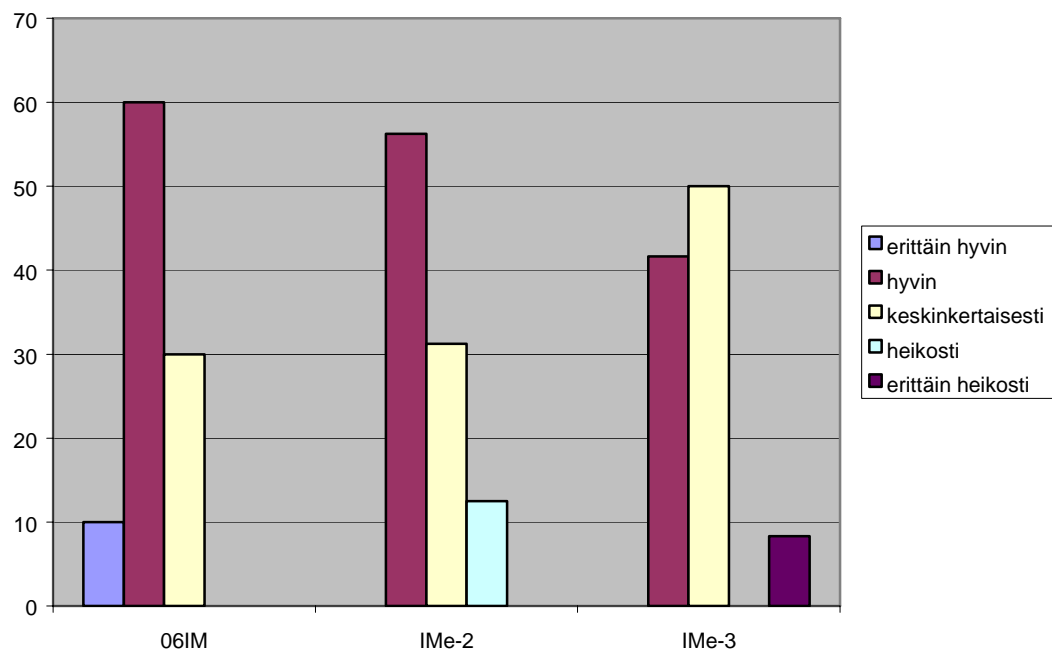
”Monia, en vain muista edes mitä!”

”Metsäsuunnittelu, puunhankinta.”

”Metsäenergia, ojitus, suopuunkorjaus, logistiikka.”

Kysymyksessä nro 22 tiedusteltiin tukeeko arviointi (kaikki arviointi) opiskelijan kohdalla tietojen, taitojen ja osaamisen (oppimisen) tavoitteiden saavuttamista.

Ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoista 100 % koki arvioinnin tukevan oppimista joko erittäin hyvin, hyvin tai keskinkertaisesti. Toisen vuosikurssin opiskelijoista 56 % koki arvioinnin tukevan hyvin oppimista, 31 % keskinkertaisesti ja 13 % heikosti. Kolmannen vuosikurssin opiskelijoista 42 % koki arvioinnin tukevan oppimista hyvin, 50 % keskinkertaisesti ja 8 % erittäin heikosti.



Kuvio 21. Tukeeko arviointi sinun kohdallasi tietojen, taitojen ja osaamisen (oppimisen) tavoitteiden saavuttamista? (Vastaukset prosentteina. N 06IM = 10, N IMe2 = 16, N IMe3 = 12, N Yht. = 38.)

Opiskelijat kokevat vastausten perusteella, että arviointi on enimmäkseen oppimista tukevaa, joko hyvin tai vähintään keskinkertaisesti, mutta myös kritiikkiä esitetään, eli aivan kaikkea arviointia ei koeta oppimista tukevaksi.

”Yleensä jos on opiskellut paljon, se myös näkyy arvosanassa.”

”Tietääpä mihin pitää panostaa.”

”Jos oma mielipiteeni opettajien tekemästä arvioinnista suhteessa omaani on niinkin heikko, ei tämäkään kohta voi päästä keskinkertaisen yläpuolelle.”

”Käytännön osaamiseni on mielestäni suurempaa kuin mitä koulussa saadut tentti- ja kurssiarvosanat.”

Kysymyksessä nro 23 opiskelijoilta pyydettiin omia kehittämisehdotuksia ja kommentteja.

Ensimmäisen vuosikurssin opiskelijat nostivat esille esimerkiksi seuraavia asioita:

”Ei mieluusti yhtä todella laajaa koetta, vaan esim. 2 pienempää. Ei purkututoriaalia koepäivänä.”

”Tiedottaminen kuntoon! Sekä opiskelijoille, että opettajien keskinäinen tiedonkulkku.”

”Lähtökohdista tarkempia, kiitos.”

”Arvosteltavuus voisi parantaa osallistumisalttiutta, mahdollinen korotusarvo voisi parantaa motivaatiota ja osallistumisen laatua.”

Toisen vuosikurssin opiskelijat nostivat esille esimerkiksi seuraavia asioita:

”Tutoriaaleihin paremmat ja selkeämmät ongelmat. Kieliä ei pitäisi yrittää integroida opintoihin; ei toimi.”

”Tutoriaaleista voisi poistaa puron koska niissä vatvotaan samoja asioita eikä saada mitään konkreettista aikaan.”

”Tutoriaalikäyttäytymisessä on tärkeää: -oppimistehtävät ovat hyviä, koska jos ne ovat huonoja päätöstutoriaali menee päin...”

”Enemmän lukiotyöliä, vähemmän PBL:ää!!”

Kolmannen vuosikurssin opiskelijat nostivat esille esimerkiksi seuraavia asioita:

”Todellakin vaikka jonkun yhteisen materiaalin jako jolla varmistettaisiin että perusasiat ovat kaikkien saatavilla.”

”Vähemmän tutoriaaleja; laatua enemmän. Pienet ryhmät n. 6 henkilöä. 3. vuoden opetuksen voisi kokonaan miettiä uusiksi.”

”Yhteenvetona: oppiminen on mielestäni liikaa omalla vastuulla. Mieleeni jäi erään opettajan kommentti kun opiskelija sanoi ettei ymmärtänyt: ”Eikö mennyt vieläkään perille? Rautalangastako teille pitää vääntää?” Olen kuullut myös, että opettaja ilmoittaa, ettei hänen tehtävänsä ole näitä asioita opettaa. (Eikä kai olekaan, mutta minusta se on miinus).”

”Toivon ettei vastauksistani paista liikaa läpi kritiikki. Suurin osa siitä kohdistuu tosi-asiassa enemmän itseeni. Koen olevani huono opiskelija, opin mieluummin ja paremmin ”kantapään kautta” ja työtä tekemällä kuin koulussa kirjoja lukemalla. Koen PBL:n hyväksi menetelmäksi varsinkin isojen kokonaisuuksien vuoksi.

Haastatteluissa pyydettiin syventäviä pohdintoja kyselyissä esiin nousseisiin näkökulmiin. Haastattelut ovat kokonaisuudessaan luettavissa liitteissä (LIITE 4).

Haastattelut suoritettiin neljälle satunnaisesti valitulle opiskelijalle täydentämään kyselyitä. Haastateltavia oli kaikilta vuosikursseilta. Seuraavaksi analysoidaan tuloksia.

1. Koetko työelämän valmiuksiesi kehittyneen opintojesi myötä? Jos koet, niin voitko antaa esimerkin / esimerkkejä miten ja osaatko sanoa miksi? Jos et, niin osaatko kertoa miksi eivät? Mitä mielestäsi tulisi tehdä toisin jotta ne yleisesti ottaen kehittyisivät enemmän?

Kaikki vastanneet kokivat valmiuksiensa kehittyneen. PBL -lähestymistapa koettiin myös positiiviseksi. Tämä tuli esille esimerkiksi seuraavassa kommentissa: ”Se on ihan plussaa oikeastaan.”

Esille nostettiin sosiaalisten taitojen kehittyminen ja hyvänä asiana koettiin vierailut, jotka ovat antaneet hyvän käsityksen siitä, millaista työelämä on. Kesäharjoittelut tukivat haastateltavien mielestä myös kehittymistä. Kommentti: ” Ja kyllä siinä on ihan huomannut että kouluasiat ovat olleet ihan aiheesta, aika lailla se menee samalla lailla työelämässä”, kertonee, että opetus on koettu hyödylliseksi.

Esille nostettiin myös itseluottamuksen kasvu. Yksi haastateltava nosti toiveen, että perusasioita käytäisiin läpi enemmän. Hänestä tuntui, että opinnoissa mentiin heti korkeampiin asioihin ja perusasioiden yli tavallaan hypätään.

2. Ovatko tutoriaaleissa annetut lähtökohdat / ongelmat olleet auttamassa osaamisesi, tietojesi ja taitojesi (oppimisesi) syventämisessä opintojen edetessä? Perustelee.

Kysymyksessä nousi esille tutoriaalit kokonaisuutena lähtökohtien pohdinnan lisäksi. Tutoriaalit koettiin pääsääntöisesti hyviksi. Toki joku nosti esille sen, että kaikkiin aiheisiin tutoriaalit eivät hänen mielestään aina sovi.

”Tutoriaaleja ei ole vielä ehtinyt olemaan niin kauheasti, mutta tietysti siinä mennään semmoisissa asioissa mitkä opiskelijoita kiinnostaa ja sitten mihin ei välttämättä luennoilla keskitytä. Sitten tulee niin kuin haettua tietoa semmoisista asioista kanssa. Tulee semmoista lisätietoa mitä ei välttämättä siinä kurssin aikana tule. Lähtökohdat ok.”

Lähtökohdat koettiin sekä hyväksi kuten edellä tuli esille että toisinaan ne koettiin epäselviksi. Joku koki lähtökohdat ”sutaistuksi”.

”Toivoisin vähän enemmän semmoisia ’oikeita ongelmia’ eikä vaan semmoisia kaksi lausetta paperilla.”

3. Jos siihen on sinusta tarvetta, niin miten lähtökohtia / ongelmia tulisi kehittää?

Lähtökohdissa koettiin, että niiden olisi hyvä olla kohtuullisen tarkkoja ja ennen kaikkea käytännönläheisiä joko siten, että ne ovat sidottuja työelämään tai siten, että ne koskettavat tavalla tai toisella henkilökohtaisella tasolla. Tällaiset lähtökohdat voi tulkita myös motivoiviksi vastausten perusteella.

”Ehkä niitä voisi jotenkin vähän tarkentaa. On annettu joku lähtökohta, mutta opettaja on kuitenkin joutunut ohjaamaan oppilaita ja siinä menee helposti sivupoluille jos on liian laaja lähtökohta.”

”...kyllä kivempia ovat esim. ne lehtijutut joiden ihmiset tuntee. Ne ovat olleet ihan hauskoja. On kiva että se juttu on ihan todellinen juttu eikä tarua. Niiden keksiminen voi tosin olla hankalaa itse opettajalta. ”

”No en oikein osaa sanoa että minkälaista kehitystyötä pitäisi tehdä. Ovat olleet ajankohtaisia, monipuolisia ja hyviä esim. lehtijuttuja. Käytännönläheiset oikeat tilanteet mitä voi tulla työelämässä vastaan ovat minusta hyviä.”

4. Miten laajasti olet käyttänyt itsenäistä tiedonhankintaa hyväksesi opintojesi edetessä? Mitä lähteitä enimmäkseen?

Seuraavat suorat lainaukset haastatteluista kertovat melko kattavasti itsenäisestä tiedonhankinnasta. Vastaukset ovat myös samansuuntaisia kuin kyselyissä esiin tulleet näkemykset.

”Aika vähän olen mitään kirjoista etsinyt vaikka sieltä just varmasti saisi hyvin tietoa. Enimmäkseen netistä olen tietoa etsinyt jos olen jotain hakenut. Olen sen verran laiska kuitenkin ollut etten ole niin kauheasti jaksanut paneutua asiaan. Ja pääseehän siinä vähemmällä kirjoittamisella ja tekemiselläkin jos netistä kopioi.”

”Kyllähän internetiä tulee aika paljon käytettyä kun siellä on kaikkea ajankohtaista. Ja sitten hankittuja koulukirjoja tulee myös luettua. Ehkä voisi harrastaa enemmän tätä itsenäistä tiedonhankintaa. Sitä hakemista varten täytyisi varmaankin olla joku tehtävä, muuten tuntee tekevänsä näitä vähän laiskasti. Jos tulee aihe joka jää oikeasti kaivelemaan niin siitä jää sitten enemmän etsimään tietoa. Mutta jos vaan sanotaan että käykää näillä sivuilla ja etsikää lisätietoja niin en oikein tiedä paljonko sitä on todella tullut hankittua.”

”Kyllä tuota kirjastoa tulee aika paljon käytettyä ja sitten tietysti internetiä, sieltä löytyy paljon kaikkea. Aika tasapuolisesti kirjoista ja netistä ja sitten tietysti jotain harjoittelun yhteydessä tulee kyselyä ja ammattilaisilta muutenkin tarvittaessa. Pääasiassa kirjatieto ja internet.”

Kommentti ”jos tulee aihe joka jää oikeasti kaivelemaan niin siitä jää sitten enemmän etsimään tietoa”, heijastelee sitä perusajatusta, mikä PBL -lähestymistavan taustalla on. Tavoitteena on sytyttää motivaatio pureutua ongelmiin syvällisesti. Näin näyttäisi käyvän, mikäli tarve ongelmanratkaisuun on saatu sytytettyä.

5. Mikäli et ole käyttänyt itsenäistä tiedonhankintaa laajasti, niin mitkä ovat syyt, että et ole? Mikä sinua motivoi laajentamaan itsenäistä tiedonhankintaa?

Pohdinnoissa nousi esille seuraavia ajatuksia:

”... Kyllähän se oikeastaan riittää kunhan jotain tietoa koittaa hakea. Ei sitä kuitenkaan niin tarkkaan katsota että kuinka paljon on tietoa löytänyt, sitä ei niin kuin arvostella. Jos olisi vaatimuksia että saisi esim. suoritusmerkin niin voisi motivoida.”

”Kavereiden kanssa on juteltu tutoriaalien oppimistavoitteista niin ne ovat ihan hyviä että silloin kun on jo selvät kysymykset niin niihin voi hakea tietoa. Kysymykset ovat siis minusta parhaita, ehkäpä voisi asettaa vähän enemmän niitä oppimistavoitteita että tulisi enemmän haettua sitä tietoa. Selkeät tehtävät kannustaisivat hakemaan tietoa ja etenkin yksilötehtävät enemmän mitä ryhmätyöt. Yksilötehtävissä ei ole semmoista velvollisuutta mitä ryhmätehtävissä eli voi vaan itseään syyttää jos ei jossain tehtävässä oikein onnistukaan.”

”Kyllähän varmasti olisi kehittämisen kohta että kysyisi enemmän ja haastattelisi ihmisiä, mutten oikein tiedä mikä siihen saisi motivoimaan. Tuntee häiritsevänsä ihmisiä jos kyselee heiltä kaiken maailman asioita. Ehkä kuitenkin semmoiset tehtävät motivoisivat mitkä olisivat haastatteluita eri ihmisiltä.”

”Aikaa varmaan olisi mutta lähinnä laiskuus taitaa olla syynä. En osaa kuitenkaan sanoa mikä motivoisi hakemaan tietoa. Ehkä se sitten selviää myöhemmässä vaiheessa. Uskon kuitenkin oppineeni hankkimaan sitä tietoa täällä koulussa.”

6. Ovatko tutoriaalit (aloitus-purku) kokonaisuudessaan tukemassa oppimistasi? Perustelee.

Vastauksissa nousi esille keskimäärin se, että tutoriaalien koettiin tukevan oppimista. Tämä sama suunta on havaittavissa koko vastanneiden otoksessa.

”Tykkään kyllä molemmista. Aloituksessa on ehkä se ongelma että siellä on jonkun verran ollut ihmisiä jotka eivät tästä tutoriaalikäytännöstä niin paljoa välitä että se on vähän väkinäistä. Etenkin hankalien aiheiden kohdalla se on vähän tuskaista. Kyllä ne minusta silti ovat molemmat ihan hyviä. Tavallaan alussa katsotaan mitä osataan ja purussa taas katsotaan mitä ollaan opittu. Purkututoriaali on siitäkin hyvä että jos on joku juttu jäänyt vähän hämärän peittoon niin joku oppilas on voinut sen tiedon hakea ja voi sitten opettaa itselle jopa paremmin kuin opettaja joskus. Jos purkututoriaalit ovat ennen tenttiä niistä tulee ihan hyvin käytyä läpi niitä juttuja ja taas muisteltua mitä aiheita sitä olikaan. Nämä ovat parempia kuin luennot joilla saa suunnilleen vain istua kun taas tutoriaalien avulla oppii mielestäni paremmin.”

”Se vähän vaihtelee aika paljon. Joskus ne voivat olla hyvinkin tosia ja varsinkin jos ihmisillä on tietoa niistä asioista niin joskus se tieto vaihtuu tosi tehokkaasti, se ikään kuin kokoaa sitä tietoa.”

Esille nostettiin myös hyviä kehittämisehdotuksia ja rakentavaa kritiikkiä:

”...Jotkut aiheet vain eivät sovi tähän tutoriaalihommaan, kuten itsestään selvät asiat tai liian laajat aiheet. Toisaalta se ryhmä taas voi olla liian iso tai sitten henkilökemiat eivät sovi yhteen. Siitä voi tulla helposti kinaa. Mutta kun aihe on sopiva ja ryhmätoiminta on hyvää niin silloin siitä on toki hyötyä ja se auttaa jäsentämään sen asiaan. Ja on hyödyksi. Mutta se tosiaan riippuu niin paljon aiheesta ja ryhmästä. Ei se kaikkiin asioihin sovi, ainakin pitäisi miettiä sitä asioiden rajausta jos ei muuta.”

7. Mikäli siihen on kokemuksesi mukaan tarvetta, miten kehittäisit tutoriaaleja enemmän oppimistasi tukevaksi? Ideoita, esimerkkejä, jne...?

Yksi haastateltava koki käsite- ja miellekartat hankaliksi. Toinen nosti esille ryhmien vaihdon useammin kuin kerran puolessa vuodessa. Samoin luentotyypistä opiskelua kaivattiin toisinaan, etenkin kielten opinnoissa.

”Minusta on ihan hyvä että ryhmiä vaihdellaan vaikka pointti on tavallaan se että ryhmään muodostuu niitä rooleja mutta minusta on just hyvä että saa olla erilaisten ihmisten kanssa. Ehkä pitäisi vaihtaa hieman useamminkin niitä ryhmiä kuin kerran puolessa vuodessa. Jossain jaksoissa voisi miettiä ettei pidettäisi tutoriaaleja että olisi vain enemmän sitä luentotyypistä opiskelua. Minusta metsätaloutta sivuvaaviin aloihin kuten paperipuolen juttuihin ei tarvitsisi noita tutoriaaleja tehdä. Englanninopiskelua on oikeastaan jopa kritisoitu ettei se oikein ole sitä insinöörin tasoa. Enemmän olisi hyötyä oikein reilusti läpikäymisestä esim. metsäalan sanastosta. Olisi hyvä pitää vaikka tutoriaali englanniksi. Se olisi ihan hauska kokeilu kun tuntuu että sitä englantia puhutaan kuitenkin liian vähän.”

Yksi haastateltava nosti erityisesti esille ryhmäkoot. Kymmenen ihmistä ryhmässä on hänen mielestään liikaa. Samoin hän korosti, että opettajien tulisi opettaa opiskelijoiden lähtökohdista käsin, ”... välillä tuntuu että se opetus on vain sitä samaa mitä on ennekin opetettu ja opetetaan samalla tavalla kuin ennenkin.” Hänen kommentissaan tuli myös esille, että opiskelu motivoisi enemmän, jos se tuntuisi rakennetun opiskelijoiden tarpeista eikä ainoastaan opettajien näkökulmista.

8. Miten arvelet PBL – lähestymistavalla suoritettujen opintojen tukevan työelämäosaamistasi / työelämävalmiuksien saavuttamista?

Kolme haastateltavaa koki opintojen tukevan työelämäosaamistaan / työelämävalmiuksiensa saavuttamista. Yksi sen sijaan pohti onko PBL tukenut erityisesti valmiuksien kehittymistä vai koulutus yleensä.

”Onhan siinä semmoinen hyvä ainakin että oppii just niin kuin kokouksissa ja tuollaisissa vaikuttamaan ja tuomaan omia näkemyksiä esiin. Siihen ei muuten oikein koulussa keskitytä.”

”Kyllä minä olen positiivisella mielellä. Sosiaaliset taidot kuten kokouskäyttäytymisen kehittyvät kyllä. Tässä voi harjoitella hyvin ja sitten ihan sekini ettei siellä työpäikkäläkään olla mitään ihan konkareita että kyllä sitä täytyy ottaa itse asioista selvää kun työkaverit eivät ehkä aina ehdi auttaa. Vuorovaikutustaito kehittyy.”

”No varmaan ainakin se ryhmätyö valmistaa tiimityöskentelyyn mitä nykyään on paljon käytössä. Ja se erilaisten ihmisten kanssa toimiminen myös. Ja normaalit kokouskäytännöt kun tehdään siellä tutoriaalipöytäkirjoja ja muuta niin kyllä ne varmaan kanssa kehittävät. Ja ongelmanratkaisukyky ja tiedonhakutaidot ovat varmasti myös kehittyneet.”

9. Pohdi edellistä kysymystä vielä seuraavien osaamisvalmiuksien kautta:

vuorovaikutustaidot?

ongelmanratkaisukyky?

tiedonhakutaito?

arviointikyky tiedon luotettavuudesta?

yhteistyötaidot?

arviointitaito omaa osaamistasi kohtaan?

Haastateltavista kaikki kokivat omien osaamisvalmiuksiensa kehittyneen. Useimmat nostivat esille erityisesti arviointikykyjen kehittymisen tiedon luotettavuuden suhteen. Arviointitaito omaa osaamista kohtaan oli kahden haastateltavan mielestä kehittynyt hyvin, kaksi taas ei osannut sanoa tähän osa-alueeseen mitään. Useimmat kokivat ongelmanratkaisukykyjensä kehittyneen. Samoin vuorovaikutustaidot useimmat ni-

mesivät kehittyneen kuten myös tiedonhakutaidon. Yksi haastateltava totesi, että PBL oli vaikuttanut aika heikohkosti tiedonhakutaitoon.

10. Koetko, että PBL – lähestymistapa on saanut aikaan halun syventää omaa osaamistasi? Perustele. Jos koet, että näin ei ole käynyt, niin osaatko sanoa miksi koet niin?

Tässä kysymyksessä kaikki haastateltavat toivat esille halunsa oppia ja syventää omaa osaamistaan. Seuraavat lainaukset kertovat opiskelijoiden ajatuksia:

”Kyllä tämä lisää halua syventää oppimistaan ja tulee semmoinen olo tässä oppiessa että tulee halu erikoistua johonkin tiettyyn alaan. Tulee halu opiskella jotain muuta tukevaa alaa kuin tuota metsätaloutta tai jotain muuta tällaista kuten vaikkapa liiketaloutta. Ainakin tämä kovasti yrittää kannustaa itsenäiseen tiedonhakuun ja kyllähän se sitä tekeekin.”

”En osaa sanoa johtuuko se suoranaisesti PBL:stä, minulla on ollut aina halu oppia uutta. Sitä on vähän vaikea irrallistaa että onko halu juuri PBL:n takia. Kyllä tietysti niitä avoimia kysymyksiä aina jää mitä porukalla on käyty läpi ja sitä kautta voi tulla oma kiinnostus että voisi hankkia aiheesta lisää tietoa.”

”Sanotaan että kyllä se halu oppia on ihan kova kyllä. Välillä kuitenkin tuntuu etteivät opettajat itsekään tiedä mitä opettavat. Kyllä se ihan halu on oppia, se vaan että saisi sen motivaation jostain että ottaisi itse tietoa asioista. Viimeistään työelämässä sen motivaation on tultava vastaan.”

11. Koetko arvioinnin kokonaisuudessaan tukevan oppimistasi? Perustele. Jos arviointi ei kokemuksesi mukaan tuo oppimistasi, niin miten kehittäisit sitä?

”Eipä oikein tule mitään mieleen. Olen ihan tyytyväinen arviointi systeemiin.”

”Kyllä siitä voisi olla hyötyä että vaikei niitä tutoriaaleja nykyään arvostella. Olisi sitä ehkä kuitenkin hyvä saada opettajilta palautetta koska sitten voisi korjata tilannetta jos palaute ei olisikaan niin hyvää kuin ehkä toivoisi. Kyllä varmaan sitä väliarviointia voisi olla enemmänkin. Ehkä perusteellisempi arviointi vaikka ihan jokaiselle kohdennetusti voisi olla hyvä, esim. aina joka opintojakson jälkeen kun nyt ei semmoista ole. Silloin alkuvaiheessa oli paremminkin mutta siitä sitten luovuttiin. En

tiedä onko se sitten opettajille ylimääräistä työtä. Ehkei se numeroarvostelu olisi niin välttämätöntä mutta sanallinen palaute voisi olla kiva.”

12. Vapaa sana

”On hyvä ettei ole pelkkiä luentoja.”

”Mahtaakohan tulla mitään mieleen. Se on ainakin että viimeaikoina on tuntunut itsestä että on saanut esim. tutoriaaleista hyvin jotain juttuja irti. Joskus olisi kiva vaan rupertella jostain aiheesta vaikkei se edes olisi tietty oppimistavoite mutta kuitenkin askarruttaisi omaa mieltä. Voidaanhan niitä kahvilassakin jutella mutta olisi välillä hauska saada isompikin porukka juttelemaan jostain aiheesta. Eipähän sille kai voida mitään tehdä mutta kuitenkin. Ehkä täytyisi koittaa kannustaa sitä koko ryhmää keskustelemaan. Kukaan ei oikein voi lupautua mihinkään, se on vähän ärsyttävää kun viimeiseen asti katsotaan tuleeko jotain kiireitä vapaalla.”

”Välillä varmaankin on ollut semmoisia aiheita että ne on vähän väkisin pakotettu PBL – aiheeseen että niistä on tehty väkisin tutoriaalit. Että niissä on semmoista selkeää asiaa että ne voisi vaan opettaakin. Jossain opintojaksoissa ei ole ollut käytössä tätä ja se on ollut ihan piristävää ja hyvää vaihtelua. Joissain se olisi hyvä muttei kaikissa aineissa. Tuntuu ettei se sovi vaan ihan joka aiheeseen. Välillä jos niitä on kaksikin kertaa viikossa tutoriaali niin se tuntuu liialta. Ei saisi olla niitä liian tiuhaa ja sitten ehkä isompia kokonaisuuksia niihin. PBL – tapa hieman yllätti kun en sitä aluksi tiennyt, mutta oppi sen kuitenkin lopulta nopeasti. Siitä tuli aika paljon kritiikkiä aluksi kaikilta. Jos olisi aiemmin ollut koulussa samalla keinolla niin olisi paremmin ollut valmis tähän tyyliin. Eipä nyt tule muuta mieleen.”

”No niin... Sen verran nyt voin sanoa että minusta se systeeminä on ihan hyvä kunhan se toteutettaisiin kiitettävästi. Kyllä se tälläkin toteutuksella menee plussan puolelle mutta parannettavaakin kyllä olisi.”

5.2. Opiskelijoiden, opettajien ja työelämäneuvottelukunnan kommentit

Metsätalouden koulutusohjelman työelämäneuvottelukunnan kokous pidettiin 13.4.2007 ja sen yhteydessä tulokset esiteltiin heille. Esittelyn jälkeen keskustelussa tuli esille työelämäneuvottelukunnan ehdotus, että kysely olisi hyvä järjestää uudes-

taan noin vuoden kuluttua ja heidän mielestään joitakin kysymyksiä tulisi selventää, kyseisessä tilaisuudessa näitä selvennyksiä ei kuitenkaan yksilöity. Puheenjohtaja Mikko Välikoski (Osuuskunta Metsäliitto) toi esille myös ajatuksen, että kysymysten asettelu on tällaisessa selvityksessä aina ongelmallista, koska muun muassa vastaajien senhetkinen mieliala vaikuttaa vastauksiin. Toinen palautteessa esille tullut ehdotus oli että kysely pitäisi uusia siinä vaiheessa jolloin ensimmäinen valmistunut ryhmä on ollut työssä noin vuoden.

Työelämäneuvottelukunta nosti keskustelussa esille myös sen, että lähtökohtien kehittämisessä voisi tehdä enemmän yhteistyötä yhteistyötahojen kanssa testauttamalla lähtökohtia metsäammattilaisilla. Kokouksessa sovittiin, että neuvottelukunnan jäsenille lähetetään tiedoksi ja tutustuttavaksi valmis raportti tämän kevään aikana. Tarpeen mukaan palautetta koulutusohjelmalle voi antaa siihen tutustumisen jälkeen, ja asiaan voidaan tarvittaessa palata esimerkiksi seuraavassa työelämäneuvottelukunnan kokouksessa.

Opiskelijoiden ja opettajien palautetta ei hankkeen aikataulutuksen ja opintojen päättymisen vuoksi saatu mukaan tähän tuotokseen, sillä osapuolten aikatauluja ei ollut mahdollista yhteensovittaa kehittämishankkeen ja 6T1M -kurssin valmistumisaikataulun kanssa. Tässä vaiheessa on kuitenkin jo sovittu, että tulokset esitellään kaikille metsätalouden koulutusohjelman, kuten myös heille yhteisiä aineita opettaville opettajille 14.5.2007 pidettävässä kokouksessa. Opiskelijoiden vuosikursseille kyselyn tulokset esitellään toukokuun 2007 aikana. Vaikka opettajien ja opiskelijoiden palautteet hankkeen tuloksista eivät ehtineet mukaan tähän kehittämishankeloppuraporttiin, ne huomioidaan metsätalouden koulutusohjelmassa ja sen opetussuunnitelman kehittämisessä.

6 POHDINTA, JOHTOPÄÄTÖKSET JA TOIMENPIDE-EHDOTUKSET

Tämän kehittämishankkeen peruskysymys on ollut:

Onko ongelmaperustainen oppiminen tukenut metsätalousinsinööri (AMK) - opiskelijoiden kehittymistä alansa ammattilaisiksi? Jos näin on tapahtunut, niin miten

PBL -lähestymistapa on siinä ollut vaikuttamassa ja jos näin ei ole tapahtunut, niin miksi ei? Tarkoituksena ei ole ollut tuoda esille opiskelijoiden mielipiteitä ongelmaperustaisesta oppimisesta, vaan heidän oppimistaan PBL:n avulla ja kokemuksiaan siitä.

Saamiemme tulosten perusteella voimme vetää johtopäätöksen, että PBL -lähestymistavalla toteutettu opetus on tukenut TAMK:n metsätalousinsinööri (AMK) -opiskelijoiden kehittymistä alansa ammattilaisiksi. Kyselyn tulokset osoittavat, että opitun metsäalan substanssiosaamisen lisäksi myös opiskelijoiden metakognitiiviset tiedot ja taidot ja ongelmanratkaisukyky kehittyvät opintojen edetessä. Vastausten perusteella voidaan myös päätellä, että PBL -lähestymistavalla toteutetut opinnot motivoivat opiskelijoita ja heille herää halu elinikäiseen oppimiseen jatkokouluttautumisen kautta, vaikkakin osalle, ainakin heti opintojen TAMKissa päättymisen jälkeen, jatkokouluttautuminen on vaihtoehtona työttömyydelle, tilanteessa jossa ei saa koulusta vastaavaa työpaikkaa.

Opiskelijat esittävät kyselyn vastauksissa ja haastatteluissa kyllä yksilöityä kritiikkiä PBL -lähestymistapaa kohtaan, mutta pyydetessä arvioimaan PBL -lähestymistapaa kokonaisuutena he kuitenkin kokevat, että tällä tavalla opitaan tulevaa työelämää varten hyvin. Tämä käy selvästi ilmi esimerkiksi kyselyn vastauksista numero 17 ja 18, (Kuinka hyvin koet saavasi ja saavuttavasi PBL -lähestymistavan avulla tietoja ja taitoja (oppivasi) tulevaa työelämää varten, kokonaisuutta ajatellen, ei vain sisällöllistä ammattiosaamista?, Ovatko tutoriaalit kokonaisuudessaan tukeneet oppimistasi? Jos koet että ovat, kerro miten, jos eivät, niin miksi eivät?) Yksilöidyissä kirjallisissa vastauksissa monet tuovat esille myös sen, että metakognitiivisia taitoja opitaan substanssiosaamisen rinnalla, eli tästä voi vetää sen johtopäätöksen, että verratessaan itseään näiden taitojen osalta muihin, he katsovat että ovat edistyneet näissä taidoissa ns. perinteistä opetusmenetelmää (runsaasti luentoja käsittävää) noudattavia paremmin. ”Ryhmätaitoja oppii varmasti paremmin kuin keskiverto opiskelija.”

Tuloksista nousi mielestämme esille eräitä kehittämistä vaativia osioita. Pyrimme tuomaan niitä seuraavassa esille ja samalla antamaan ehdotuksiamme opetussuunnitelman kehittämiseksi.

Mielestämme ainakin seuraaviin kehityskohteisiin tulee kiinnittää huomiota: Lähtökohtien aiempaa tarkempi selventäminen on tarpeen, sillä tällä hetkellä osa lähtökohdista koetaan liian avoimiksi ja laajoiksi tai jopa epäselviksi. Kritiikkiä sai myös joidenkin lähtökohtien koettu irrallisuus työelämästä ja lähtökohtien tason jopa suureksi koettu vaihtelu. Opiskelijat kokevat, että heidän lähtötasoaan ei huomioida riittävästi ongelmia asetettaessa. ”Opettajatkin voisivat lähteä opettamaan niistä meidän lähtökohdistamme, välillä tuntuu että se opetus on vain sitä samaa mitä on ennenkin opetettu ja opetetaan samalla tavalla kuin ennenkin.” Vanha sanonta, että opettajan pitää asettua ryhmän tasolle, on viisaus, joka kannattaa pitää mielessä opetustyössä. Selkeästi nousee esille myös se, että ammatillista peruskoulutusta vailla olevat, suoraan lukiosta tulleet kokevat että ongelmien lähtötaso on heille ainakin toisinaan liian korkea, ja että aina eivät opettajakaan osaa kiinnittää tähän tarpeeksi huomiota. On siis syytä miettiä lähtökohtia tarkemmin siltä osin että, varsinkin alussa ja ensimmäisenä vuonna, niiden taso olisi mietitty tarkemmin vastaamaan myös ei-metsällistä koulutusta tai kokemusta omaavien oppimista ja motivoitumista tukevaksi. ” Kuten sanoin, vanhaa tietoa ei ole paljoa ollut, joten tutoriaalit ovat olleet aika vaikeita, kun asioita ei entuudestaan tiedä materiaalia enempää.”

”Rakentaminen onnistuu paremmin, jos vanha tietoa on jo pohjalla. Ensimmäisen vuoden opinnoissa kun metsätietoja oli vielä vähän, rakentaminen oli aloitettava aivan alusta. Nyt myöhemmin se on jo mahdollista.” ” Välillä oletetaan perustietämyksen olevan ehkä hieman korkeammalla.”

Vastauksista nousi esille myös se, että kolmannen vuosikurssin opiskelijat suhtautuivat PBL:llä toteutettuun opetukseen muita vuosikursseja kriittisemmin, vaikka heillä on siitä pisin kokemus. Toisaalta PBL -lähestymistavan yhtenä tarkoituksena on saattaa opiskelijat kyseenalaistamaan asioita, ja esittämään rakentavaa kritiikkiä ja antamaan palautetta. Voidaan kysyä että suuntautuuko kritiikki tässä myös itse PBL-lähestymistapaa kohtaan? Lisäksi herää kysymys onko kolmannen vuosikurssin kriittisyys osittain merkinä siitä, että opiskelijat ovat saavuttaneet mielestään riittävän tason ammatillisessa mielessä ja kokevat että uutta ei opita enää niin paljon ja nopeasti kuin aiemmin. Saadun palautteen pohjalta on perusteltua miettiä pitäisikö kolmannen vuosikurssin opetussuunnitelmaa muokata uudelleen. ” Koko kolmas vuosi uusiksi! Ollut melko huono kokonaisuudessaan.”

Kolmannen vuosikurssin muita suurempi kriittisyys voi osittain johtua myös siitä tosiasista, että he ovat olleet PBL -lähestymistavan opetuksessa ”tienraivaajaryhmä”. Lähestymistapa on ollut uusi niin opettajille kuin opiskelijoillekin. Uusien asioiden sisäänajo ja syvällinen ymmärtäminen ja sisäistäminen vievät oman aikansa. Tämä kaikki on vaatinut opettajiltakin tavallista enemmän venymistä, kun koko tähänastisen ajan on seurattu sekä PBL -opetussuunnitelmaa että vanhamuotoista opetussuunnitelmaa.

Vastauksissa tuli esille monella eri tavalla opiskelijoiden pelko siitä, oppivatko he varmasti oikeita asioita ja opitaanko perusasioita riittävästi. Tämä on opiskelijoilta aiheellinen kysymys, mielestämme heille olisi hyvin tärkeää tuoda esiin tiedossa olevia tosiasioita PBL- lähestymistapaan liittyen, eli muun muassa juuri oppimiseen liittyen esimerkiksi seuraava: ” Ensimmäisen ja toisen vuosikurssin jälkeen opiskelijoiden tietomäärä oli pienempi, mutta ero hävisi myöhemmin. PBL -opiskelijat kykenivät palauttamaan mieleensä opittuja asioita tehokkaammin kuin vertailuryhmä. (Loikkanen 2005.)” Ensimmäisen vuoden PBL -opiskelutekniikkaan tutustuttamisen ja orientaatiossa kokeillun tutoriaalisyklin lisäksi olisi mielestämme syytä palata PBL -lähestymistavan opiskelutekniikkaan vielä myöhemmin uudelleen. Tämä auttaisi opiskelijoita paremmin ymmärtämään PBL -lähestymistavalla tapahtuvaa oppimista. Joidenkin ”lukiomaisemman” opetuksen kaipaaminen osoittaa, että kaikki eivät osaa opiskella kyseisellä menetelmällä ja tarvitsevat lisää ohjausta ja opastusta opiskelutekniikassa, jopa vielä kolmantena vuonna. Seuraava lainaus eräästä vastauksesta osoittaa mielestämme sen, että PBL -lähestymistavan kokonaisuuden hahmottaminen on myös osalle vaikeaa: ”Suurin osa tiedoista saadaan kuitenkin luennoilta, vierailuilta ja metsäretkiltä. PBL:llä vain pieni vaikutus. Tietysti tutoriaaleissa asia ”tiivistyy” ja löytyy joitain pieniä tärkeitä osia.” Toisin sanoen, esimerkiksi itsenäisen tiedonhankinnan mahdollisuuksia ja laajuutta ei ymmärretä riittävästi, ja toisaalta tutoriaalien rooli korostuu liikaa PBL:n kokonaisuutta ajatellen. Tämä ei tietenkään tarkoita sitä etteikö itsenäistä tiedonhankintaa osattaisi käyttää, mutta aktiivisen oman oppimisen reflektoinnin puuttuessa myös oppiminen sinällään jää hyvin helposti heikommaksi, kuin jos koko PBL -lähestymistavan tarjoamat mahdollisuudet ymmärrettäisiin paremmin.

Kokonaisuutena tutoriaalien avulla opitaan, mutta siitä huolimatta niitä kohtaan esitetään kritiikkiä, että niissä olisi parannettavaa. Esimerkiksi palautetta kaivataan lisää ja ryhmien koko toivottaisiin pienemmäksi. Palautteen lisääminen, edellä mainitun esittämämme opiskelutekniikkaan liittyvän lisäopetuksen tai -opastuksen lisäksi, toisi myös opiskelijoille vahvistusta siitä, että he ovat oppineet tarvittavat perusasiat ja saavuttaneet vähintään perustason osaamisen.

Ongelmaperustaisessa oppimisessä arviointi on tavanomaista opettamista suuremmassa roolissa, sillä sitä tapahtuu koko oppimisprosessin ajan. Saamamme vastaukset osoittavat että arviointiin sinällään opiskelijat ovat tyytyväisiä, ja että se myös heidän mielestään tukee heidän oppimistaan. Tästä huolimatta arviointia voisi kehittää vielä siten, että opiskelijoille annettaisiin enemmän henkilökohtaista palautetta. Kehittymisen yksi edellytys on rakentava palaute, mikä auttaa kiinnittämään huomiota omiin vahvuuksiin sekä kehittämistä vaativiin osaamisalueisiin. Samalla palaute vahvistaa opiskelijan itsetuntoa ja itsetuntemusta, ja auttaa kehittymisessä kohti asiantuntevaa ammattilaista. Realistinen palaute myös kehittää opiskelijaa ymmärtämään omia tulevaisuuden mahdollisuuksiaan ja unelmiaan, mutta myös omia rajojaan.

Opiskelijat kokevat tiedonhankinnan hankalaksi, aikaa vieväksi ja ”Googlettamiseksi”. Olisi paikallaan korostaa, että tiedonhankintatavat voivat olla esimerkiksi haastatteluja, työelämä tutustumisia, kirjallisuuteen tutustumista, lehtiartikkeleita, ajankohtaisten asioiden seuraamista, tieteellisten julkaisujen lukemista jne. Tietoa voi hankkia monella eri tavalla ja lähdekriittisyys on hyvin tärkeää. Mielestämme korkeakouluopetukseen kuuluu erottamattomana osana myös se, että opiskelijat ottavat vastuun omista opinnoistaan, ja tähän liittyy PBL -lähestymistavassa erittäin olennaisena osana itsenäinen tiedonhankinta, joka tulosten mukaan ei suurella osalla vastaajista ole kovin laajasti käytössä. Tätä ja sen roolia olisi mielestämme myös syytä uudelleen korostaa opiskelijoille opintojen edetessä. Vastauksissa tuli esille myös se, että useat opiskelijat kaipasivat käytännönläheisempää opetusta. Monipuolinen tiedonhankinta luo myös uusia mahdollisuuksia käytännönläheiseen opiskeluun. Esimerkiksi yritysvierailut ovat oivia tilaisuuksia hiljaisen tiedon hankintaan ja sisäistämiseen ja tuovat teoriaopintoihin arjen käytännön monipuolistamaan oppimista.

Kielten opiskelua myös kritisoitiin. Fysioterapeuttien opinnoissa käytetään englanninkielisiä purkua tukemaan kielten opintoja. Tämä ajatus lienee kehittämisen arvoinen opetussuunnitelmatyötä tehtäessä myös metsätalouden koulutusohjelmassa.

Kehittämiskohteet tiivistettynä ovat seuraavat:

1. Lähtökohtien aiempaa tarkempi selventäminen.
2. Kolmannen vuosikurssin opetussuunnitelman uudelleen muokkaus.
3. PBL -lähestymistavan opiskelutekniikan kertaaminen.
4. Henkilökohtaisen palautteen lisääminen.
5. Monipuolisten tiedonhankintatapojen opettaminen.

Edellä mainitut kehittämiskohteet ovat mielestämme selkeimmin nousseet kehittämishankkeen edetessä esille. Lopuksi voimme vielä uudelleen yhteenvetona todeta, että alan substanssiosaamisen lisäksi opiskelijoiden metakognitiiviset tiedot ja taidot kehittyvät opintojen edetessä, he oppivat monipuolisesti. Tulosten perusteella voidaan tehdä se johtopäätös, että ongelmaperustainen oppiminen kannattaa säilyttää metsätalouden koulutusohjelman opetussuunnitelmien perustana, mutta että sitä on syytä tässä vaiheessa edelleen kehittää vielä paremmin vastaamaan opiskelijoiden tarpeita ja odotuksiakin. Lisäksi voidaan todeta, että tutoriaalit ovat toimineet oppimista tukevalta tavalla kritiikistä huolimatta. Opiskelijat ovat päässeet ajattelussaan syvemmälle ja heitä on tuettu kasvussa kohti elinikäistä oppimista. Samalla opiskelijat ovat säilyttäneet kyselynhalunsa ja uteliaisuutensa tietoa kohtaan.

Markula, Marttila ja Pietilä ovat urakkansa lopussa. Tämä työ on ollut sananmukaisesti kehittämishanke, missä olemme saaneet olla mukana ratkaisemassa ongelmia. Olemme nauttineet, etsineet ja löytäneet. Olemme saaneet olla osana ongelmaperustaista oppimista parhaimmillaan. Kehittämishankkeemme suunnitelma on toteutunut hämmästyttävän hyvin ja voimme lopuksi todeta, että lähtökohtamme on ollut niin mielenkiintoinen, että se on kantanut erittäin hyvin loppuun asti. Tämä työ on ollut meille oma ongelmanratkaisuprosessi 😊

Mieleemme on tullut myös uusi mielenkiinnon kohde: Mitä nyt kartoituksen kohteena olleet opiskelijat ajattelevat ongelmaperustaisesta oppimisesta kolmen vuoden kuluttua, kun heillä on takanaan jo työelämän kokemuksia ja hiljaista tietoa? Ovatko hei-

dän ajatuksensa muuttuneet ja mitä on tapahtunut heidän metakognitiivisille tiedoilleen ja taidoilleen, motivaatiolleen ja suhtautumiselleen elinikäiseen oppimiseen? Miten heidän asiantuntemuksensa on laajentunut ja miten PBL on sitä mahdollisesti ollut tukemassa?

Tämän jatkotutkimuksen jälkeen voitaisiin sanoa jälleen lisää PBL:n toimivuudesta tavoiteltaessa asiantuntevia metsätalousinsinöörejä. Myös pitkittäistutkimus, missä tutkittaisiin samoja opiskelijoita koko opiskeluajan, saattaisi olla mielenkiintoinen ja tuloksia antava.

LÄHTEET

- Eskola, J., Suoranta, J. 1998. Johdatus laadulliseen tutkimukseen. Jyväskylä: Vastapaino.
- Huttunen, J. 1995. Kasvatustieteellinen tutkimus. Teoksessa Hirsjärvi, S., Huttunen, J. Johdatus kasvatustieteeseen. Juva: WSOY:n graafiset laitokset, 163 – 205..
- Lehtonen, H. 2002. Oppimisen halu ja opiskelu. Teoksessa Poikela, E. (toim.) Ongelmaperustainen pedagogiikka. Teoriaa ja käytäntöä. Tampere: Tampere University Press, 148 - 161.
- Lipsanen, E. 2002. Kasvatustieteellinen tutkimus. Luento Tampereen yliopistolla 20.6.2002.
- Loikkanen, A. 2005. ”Semmosta selviämisen halua”. Opettajien kokemuksia valmentautumisesta ongelmaperusteiseen oppimiseen. Tampere: Tampereen Yliopistopaino Oy.
- Loikkanen, A. 2004. Tutorin opas 2004. TAMKin Metsätalouden koulutusohjelma.
- Niskanen, V. 2002. Kohti tutkivaa työtapaa. Helsinki: Helsingin yliopiston kasvatustieteellisen tiedekunnan kasvatustieteen, aikuiskasvatustieteen ja erityispedagogiikan yleisopinnot. Osoitteessa <http://www.mm.helsinki.fi/users/niskanen/kotu>. 1.4.2006.
- Poikela, E., Nummenmaa, A-R. 2002. Ongelmaperustainen oppiminen tiedon ja osaamisen tuottamisen strategiana. Teoksessa Poikela, E. (toim.) Ongelmaperustainen pedagogiikka. Teoriaa ja käytäntöä. Tampere: Tampere University Press, 33 - 52.
- Poikela, E. 2003. Ongelmaperustainen pedagogiikka - mitä se on? Fysioterapia-lehti 5 / 2003.
- Poikela, E., Poikela, S. 2005. Ongelmaperustaisen pedagogiikan perusteet. Teoksessa Poikela, E., Poikela, S. (toim.) Ongelmista oppimisen iloa. Ongelmaperustaisen peda-

gogiikan kokeiluja ja kehittämistä. Tampere: Tampere University Press ja tekijät, 11 - 52.

Poikela, S. 2003. Ongelmaperustainen pedagogiikka ja tutorin osaaminen. Tampere: Tampere University Press.

Tuomisto, J. 1998. Elinikäisen oppimisen perusteet. Teoksessa Kajanto, A., Tuomisto, J. (toim.) Elinikäinen oppiminen. Helsinki: BTJ Kirjastopalvelu Oy, 13 - 45.

Uusikylä, K., Atjonen, P. 1999. Didaktiikan perusteet. Juva: WS Bookwell Oy.

KIRJALLISUUTTA

Tampereen ammattikorkeakoulun metsätalouden koulutusohjelman opetussuunnitelmat.

LIITE 1: Hankesuunnitelma

Marianne Markula
Matti Pietilä
Maarit Marttila
6T1M

KEHITTÄMISHANKE
20.1.2007

HANKESUUNNITELMA

Tässä hankesuunnitelmassa selvennämme ammatillisen opettajakorkeakoulun opintoihin kuuluvan kehittämishankkeemme lähtökohtia, toteutusta, työnjakoa, tavoitteita, aikataulua, resursseja ym. asioita, joita huomioimme toteuttaessamme kehittämishankettamme. Kehittämishankkeemme tarkastelee ongelmaperustaista oppimista (PBL, problem-based learning) Tampereen ammattikorkeakoulun (TAMK) metsätalouden koulutusohjelmassa.

Kartoitamme hankkeessamme kyselyn avulla sitä, miten metsätalousinsinööri (AMK) -opiskelijat ovat oppineet, kokeneet oppineensa PBL:n avulla. Lisäksi haastattelemme osaa opiskelijoista. Kyselyssä ja haastatteluissa esiin nousseiden tulosten perusteella annamme kehittämisehdotuksia metsätalousinsinööriä opetussuunnitelman kehittämiseksi. Seuraavaksi selvennämme tarkemmin kehittämishankkeemme toteutusta:

Hankkeessa mukana olevat henkilöt

Hankkeessa ovat mukana opettajaopiskelijat Marianne Markula, Matti Pietilä ja Maarit Marttila. Tilaaajana työllä on Tampereen ammattikorkeakoulun metsätalouden koulutusohjelma, erityisesti koulutuspäällikkö Aura Loikkanen, joka on ollut tuomassa ongelmaperustaista oppimista metsätalouden koulutusohjelmaan. Aura Loikkanen on tehnyt tutkimuksen, ”Semmosta selviämisen halua”, Opettajien kokemuksia valmentautumisesta ongelmaperustaiseen oppimiseen, vuonna 2005 ja kehittämishankkeemme on jatkoa tehdyille tutkimukselle.

Hankkeessa ovat mukana myös metsätalouden koulutusohjelman opettajat ja kaikki koulutusohjelman opiskelijat.

Hankkeen perusidea

Kehittämishankkeemme peruslähtökohtana on selvittää, miten metsätalouden koulutusohjelman metsätalousinsinööri (AMK) -opiskelijat ovat oppineet, ovat kokeneet oppineensa ongelmaperustaisen pedagogiikan avulla.

Tekemämme kysely ja haastattelut etsivät vastausta kysymykseen miten PBL on tukenut opiskelijaa kehittämisessä asiantutkijaksi. Saatujen vastausten perusteella pyrimme löytämään kehittämisehdotuksia koulutusohjelman opetussuunnitelman kehittämiseksi, mikäli siihen huomataan olevan tarvetta.

Hankkeemme perustuu siihen, että metsätalouden koulutusohjelmassa on otettu PBL -menetelmä käyttöön kolme vuotta sitten ja nyt on ajankohtaista selvittää miten sen käyttö on edesauttanut kehittämään opiskelijoiden metataitoja. Tarkoituksenamme on selvittää, miten opiskelijoiden yleiset työelämävalmiudet ovat kehittyneet sekä että syntyykö PBL -menetelmällä motivaatio opittavaa asiaa kohtaan. Ellei motivaatiota synny, niin pyrimme saamaan selville miksi näin ei käy. Lisäksi pureudumme lähtökohtiin ja koetamme selvittää synnyttääkö PBL -menetelmä halun elinikäiseen oppimiseen.

Kehittämishankkeesta on hyötyä niin opettajaopiskelijoille, joista Matti Pietilä työskentelee metsätalouden koulutusohjelmassa ja Marianne Markula ja Maarit Marttila haluavat kehittää itseään PBL -menetelmän osajoina, kuin metsätalouden koulutusohjelmalle, sillä viime kädessä PBL -menetelmän toimivuus on mitattavissa siinä, miten koulutus on tukenut opiskelijaa kehittymisessä asiantuntijaksi. Mikäli PBL näin tekee, on kolme vuotta sitten toteutettu uuden opetusmenetelmän käyttöönotto ollut onnistunut ja tarkoituksen mukainen (Loikkanen 2005, 92). Mikäli näin ei käy, on opetussuunnitelman ja käytettyjen menetelmien kehittäminen erityisen ajankohtaista ja tärkeää.

Kehittämishanke hyödyttää myös metsätalousinsinööri (AMK) -opiskelijoita, sillä etenkin ensimmäisen vuosikurssin opiskelijat voivat hankkeen kautta olla muuttamassa omaa opetussuunnitelmaansa ja myöhempien vuosikurssien opiskelijat voivat oman asiantuntemuksensa kautta vaikuttaa tulevien opiskelijoiden oppimiseen. Kyselyn ja haastattelujen analysoinnin kautta esiin nousseet kehittämisehdotukset tukevat myös opettajien työskentelyä metsätalouden koulutusohjelmassa. Mikäli PBL osoittautuu toimivaksi menetelmäksi, niin kehittämishanke tukee PBL -menetelmän siirtämistä myös niihin koulutusohjelmiin, joissa sitä ei vielä TAMKissa toteuteta.

Kehittämishanke soveltuu erittäin hyvin opettajakoulutukseen, sillä hanke pohtii nimenomaan pedagogisia kysymyksiä ja parhaimmillaan se voi toimia ongelmaperustaisen oppimisen eteenpäin viejänä. Lisäksi hanke syventää opettajaopiskelijoiden omaa pedagogista osaamista.

Miten hanke on tarkoitus toteuttaa, hankkeen aikataulu vaiheistettuna sekä työnjako

Kehittämishanke toteutetaan seuraavasti:

Joulukuu 2006	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Matti Pietilä sopii metsätalouden koulutusohjelman (Aura Loikkasen) kanssa hankkeen toteuttamisesta. Maarit Marttila on mukana keskustelussa. ☒ Marianne Markula tulee mukaan hankkeeseen. ☒ Kehittämishankkeen tekijät perehtyvät aiheeseen. Erityisesti Markula ja Marttila syväskeltävät PBL -menetelmään. ☒ Opiskelijoille tehtäviä kysymyksiä pohditaan yhdessä sekä sähköisesti että kasvotusten.
Tammikuu 2007	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Pietilä neuvottelee hankkeesta Loikkasen kanssa. ☒ Metsätalouden koulutusohjelman opettajat saavat alustavat kyselyt kommentoitavaksi. Pietilä esittelee kysymykset yhteisessä kokouksessa. ☒ Marttila tutustuu tutoristuntoihin fysioterapian koulutusohjelmassa. ☒ Pietilä sopii kyselyn toteuttamisesta. ☒ Yhdessä muotoillaan kysymykset lopulliseen muotoonsa.
Helmikuu 2007	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Helmikuussa kehittämishankkeen suunnitelma hyväksytään. ☒ Viimeistään viikolla 7 kysymykset annetaan opiskelijoille. Opiskelijat saavat kysymykset etukäteen tutustuttavaksi, jotta niihin on helpompi vastata perusteellisesti. Pietilä huolehtii kyselyn toteuttamisesta yhdessä koulutusohjelman opettajien kanssa. ☒ Markula ja Marttila tekevät yhteenvetoa kysymysten vastauksista. ☒ Kysymysten tuloksia aletaan analysoida yhdessä.
Maaliskuu 2007	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Maaliskuussa viimeistään viikolla 10 Markula suorittaa haastattelut (noin 5 opiskelijaa). ☒ Marttila analysoi haastattelujen ja kysymysten vastauksia. ☒ Yhdessä pohditaan kehittämisehdotuksia. Erityisesti Marttila ja Markula työstävät kehittämisehdotuksia, koska ovat koulutusohjelmassa ulkopuolisia ja siten objektiivisuus on helpompaa toteuttaa.

Huhtikuu 2007	<ul style="list-style-type: none"> ⊗ Huhtikuun alussa raportti kehittämishankkeesta valmistuu. Marttila työstää erityisesti raporttia. ⊗ Loppuhionta tehdään yhdessä. ⊗ Raportti esitellään metsätalouden koulutusohjelman opettajille (tarkka ajankohta selviää myöhemmin) ⊗ Kehittämishankkeen esityspäivä on 23.4. Viikkoa ennen sitä raportti on Moodlessa. ⊗ Opponenttien kehittämisehdotukset huomioidaan.
Toukokuu 2007	<ul style="list-style-type: none"> ⊗ Raportti viimeistellään ja luovutetaan työn tilaajalle sekä kirjastoon.

Hankkeen tulosten käyttäminen kehittämisessä

Hankkeesta tehdään raportti, joka esitellään metsätalouden koulutusohjelmassa. Raportin tarkoituksena on esitellä opiskelijoiden kehittymistä alansa ammattilaisiksi PBL -menetelmän avulla; kehittyvätkö he, jos niin miten, jos eivät, niin miksi ja saatujen tulosten perusteella kehittää metsätalouden koulutusohjelman opetussuunnitelmaa.

Tuloksia saa ja voivat hyödyntää kaikki PBL:stä kiinnostuneet koulutusohjelmat ja erityisesti metsätalouden koulutusohjelma sekä opettajakoulutuksessa olevat opiskelijat ym. tahot.

Tuloksia arvioidaan sen perusteella miten hyvin kehittämishankkeessa on pystytty selvittämään opiskelijoiden metataitojen kehittymistä. Tuloksia arvioidaan myös sen perusteella, miten kriittisesti asetettuja lähtökohtia on kyetty tarkastelemaan ja löytämään oleelliset kehittämiskohteet. Tuloksia arvioidaan myös prosessin etenemisen muodossa; miten työ on edennyt suunnitelmien mukaan ja tiimi on pystynyt viemään hanketta eteenpäin ja tekemään tavoitteellista yhteistyötä.

Parhaimmillaan tulokset vaikuttavat opetussuunnitelman kehittämistyössä. Tulokset voivat vaikuttaa myös siten, että PBL -menetelmä voidaan ottaa käyttöön myös muissa koulutusohjelmissa. Tulokset vaikuttavat myös siten, että opettajaopiskelijoiden oma osaaminen syvenee hankkeen myötä.

Hankkeen resursointi; aika, raha, tilat, välineet

Edellä selvennettiin jo miten ajallisesti hanke tulee etenemään. Ongelmia asettaa opettaja-opiskelijoiden ajan puute. Opiskelu on tehtävä pääasiassa viikonloppuisin, koska viikolla palkkatyö vie ajan hyvin tarkasti. Pietilä onneksi voi huolehtia yhteydenpidosta metsätalouden koulutusohjelmaan omassa työssään. Markula taas voi irrottautua viikolla tekemään haastatteluita. Marttila tekee analysointia ja raportointia ym. kirjallisia tuotoksia, koska raportointi on hänelle luontaista ja ajallisesti parhaiten mahdollista. Joka tapauksessa aikataulut tulevat olemaan tiukkoja.

Tarvittavat välineet, kopiointi, kyselyn toteutus, raportin kokoaminen ym. voidaan tehdä metsätalouden koulutusohjelman kautta. Opettajaopiskelijat tekevät työtä myös kotonaan omilla tietokoneilla.

Tiukasti aikatauluista kiinni pitäen ryhmällä on riittävät resurssit hankkeen toteuttamiseen.

Vesilahdessa 20.1.2007

Marianne Markula

Matti Pietilä

Maarit Marttila

LIITE 2: Kyselylomake

KYSELY METSÄTALOUDEN KOULUTUSOHJELMAN METSÄTALOUSINSINÖÖRIEN (AMK) OPETUSSUUNNITELMAN KEHITTÄMISEKSI

Kysely on oleellinen osa Tampereen ammatillisen opettajakorkeakoulun opiskelijoiden kehittämishanketta, jonka tavoitteena on metsätalousinsinöörien (AMK) opetussuunnitelman kehittäminen yhdessä metsätalouden koulutusohjelman opiskelijoiden ja opettajien kanssa. Kehittämistyössä opiskelijoiden näkemykset ovat erittäin tärkeitä ja opiskelijoilla on tätä kautta mahdollisuus vaikuttaa opiskeluunsa tuomalla kyselyssä esiin havaitsemiaan opetussuunnitelman kehittämistarpeita.

Metsätalouden koulutusohjelmassa sovelletaan ongelmaperustaista oppimista (PBL), jonka tavoitteena on madaltaa kynnystä työelämään ja joka tähtää erityisesti elinikäisten oppimisvalmiuksien kehittymiseen. Kyselyn avulla haemme vastausta siihen, onko ongelmaperustaisen oppimisen lähestymistavan avulla saavutettu edellä mainittuja tavoitteita, ja jos ei, niin mitä opiskelijoiden kokemusten mukaan pitäisi kehittää.

Toivomme myönteistä suhtautumista hankkeeseemme, ja rehellisiä ja pohdittuja vastauksia ja yhteistä halua kehittää metsätalouden koulutusohjelmaa TAMKissa.

Maarit Marttila, Marianne Markula ja Matti Pietilä / TAOKK / Vuosikurssi 6T1M

Osassa kysymyksiä annetaan vaihtoehdot välillä 1 - 5 (hyvin - keskinertaisesti - heikosti) ja näiden lisäksi tila perusteluihin ja vapaaseen sanalliseen vastaukseen. Osassa kysymyksiä on joko vain vaihtoehdot tai vapaan vastaamisen tila.

YLEINEN TYÖELÄMÄOSAAMINEN JA AMMATILLINEN OSAAMINEN

1. Miten koet että metsätalousinsinöörin osaamisroolit ja työelämän vaatimat osaamisvaatimukset on tuotu esille heti opintojen alkuvaiheessa?(esim. ammatillisen kasvun / orientaation aikana)

On tuotu esille:

erittäin hyvin

hyvin

keskinertaisesti

heikosti

erittäin heikosti

Kirjoita perustelusi tai muut kommenttisi. Jatka tarvittaessa kääntöpuolelle, muista kysymysnro.

2. Millaisiksi itse kuvailisit työelämän ja työnantajan odotuksia osaamisvalmiuksien suhteen aloittaessasi opinnot TAMKissa?

Kirjoita tähän vastauksesi. Jatka tarvittaessa kääntöpuolelle, muista kysymysnro.

3. Millaisiksi itse kuvailisit työelämän ja työnantajan odotuksia osaamisvalmiuksien suhteen nyt?

Kirjoita tähän vastauksesi. Jatka tarvittaessa kääntöpuolelle, muista kysymysnro.

4. Miten koet tähän asti oppimiesi asioiden ja kokonaisuuksien, vastaavan työnantajien osaamisvalmiuksien odotuksiin? (Toisin sanoen, millaiset ovat saamasi valmiudet?)

Vastaavat:

erittäin hyvin

hyvin

keskinkertaisesti

heikosti

erittäin heikosti

Kirjoita perustelusi tai muut kommenttisi. Jatka tarvittaessa kääntöpuolelle, muista kysymysnro.

5. Oletko kokenut oppineesi tulevan ammatin kannalta tarpeellisia asioita?

Oppimieni asioiden
tarpeellisuus:

Kirjoita perustelusi tai muut kommenttisi. Jatka tarvittaessa kääntöpuolelle,
muista kysymysnro.

erittäin tarpeellisia

hyvin tarpeellisia

keskinkertaisesti

vähän tarpeellisia

ei tarpeellisia

- jos sinulla on esimerkkejä työelämän kannalta vähemmän tärkeistä asioista, niin kir-
jaa niitä tähän.

6. Millä tasolla asteikolla 1-5 koet itse olevasi työelämän vaatimuksiin nähden?

Kirjoita perustelusi tai muut kommenttisi. Jatka tarvittaessa kääntöpuolelle,
muista kysymysnro.

1 (hyvä taso)

2

3 (keskitaso)

4

5 (heikko taso)

7. a) Jos olet jo ollut työharjoittelussa, niin pystyitkö soveltamaan osaamistasi, tietojasi
ja taitojasi (oppimaasi) harjoittelujakso(i)lla? Ellet ole harjoittelussa vielä ollut, niin
jätä vain vastaamatta.

Pystyin soveltamaan:

erittäin hyvin

- hyvin
- keskinkertaisesti
- heikosti
- erittäin heikosti

7. b) Yksilöi mitä asioita pystyit soveltamaan ja/tai minkä mahdollisesti koit puutteeksi?

OPETUSMENETELMÄSTÄ

8. PBL-lähestymistavan yhtenä ajatuksena on, että uutta tietoa ikään kuin rakennetaan jo olemassa olevan tiedon pohjalle, eli siis syvennetään tietämystä ja opittua. Miten hyvin PBL-lähestymistapaan perustuva oppiminen on tukenut kohdallasi tätä tietojen ja oppimisen rakentamista?

PBL on tukenut:

Kirjoita perustelusi tai muut kommenttisi. Jatka tarvittaessa kääntöpuolelle, muista kysymysnro.

- erittäin hyvin
- hyvin
- keskinkertaisesti
- heikosti
- erittäin heikosti

9. Edelliseen kysymykseen viitaten, onko aikaisempi tietosi päässyt tutoriaaleissa riittävästi hyvin esille? Toisin sanoen oletko tutoriaalien avulla voinut rakentaa uutta vanhan tiedon pohjalle?

Kirjoita tähän vastauksesi. Jatka tarvittaessa kääntöpuolelle, muista kysymysnro.

10. Ovatko tutoriaaleissa annetut lähtökohdat/ongelmat olleet auttamassa osaamisesi, tietojesi ja taitojesi (oppimisesi) syventämisessä opintojen edetessä?

Ovat auttaneet syventämään:

erittäin hyvin

hyvin

keskinkertaisesti

heikosti

erittäin heikosti

Kirjoita perustelusi tai muut kommenttisi. Jatka tarvittaessa kääntöpuolelle, muista kysymysnro.

**11. Onko PBL-lähestymistapa vaikuttanut ongelmanratkaisukykyysi kehittymiseen?
- jos kyllä, niin voitko antaa esimerkin/-merkkejä, ellei ole, niin voitko kirjata puutteita joita on jäänyt**

Kirjoita tähän vastauksesi. Jatka tarvittaessa kääntöpuolelle, muista kysymysnro.

**12. Koetko vuorovaikutustaitojesi kehittyneen opintojen edetessä?
- jos kyllä, niin voitko antaa esimerkin/-merkkejä, ellei, osaatko perustella miksi ei**

Koen kehittyneen:

erittäin paljon

hyvin paljon

keskinkertaisesti

vähän

erittäin vähän

Kirjoita perustelusi tai muut kommenttisi. Jatka tarvittaessa kääntöpuolelle, muista kysymysnro.

13. Koetko ryhmän tuen olleen oppimistasi edesauttavaa, vai onko ryhmässä tapahtuva oppiminen ollut sinulle vaikeaa?

Ryhmän tuki on edesauttanut:

erittäin paljon

paljon

keskinkertaisesti

vähän

erittäin vähän

Kirjoita perustelusi tai muut kommenttisi. Jatka tarvittaessa kääntöpuolelle, muista kysymysnro.

14. Miten laajasti olet käyttänyt itsenäistä tiedonhankintaa hyväksesi opintojesi edessä?

Olen käyttänyt:

erittäin laajasti

hyvin laajasti

keskinkertaisesti

melko suppeasti

erittäin suppeasti

Kirjoita perustelusi tai muut kommenttisi. Jatka tarvittaessa kääntöpuolelle, muista kysymysnro.

- ellei ole paljoa käyttänyt itsenäistä tiedonhankintaa, niin perustele mikset

Kirjoita tähän vastauksesi. Jatka tarvittaessa kääntöpuolelle, muista kysymysnro.

15. Kuinka paljon katsot itsenäisen tiedonhankinnan edesauttaneen oman osaamisesi, tietojesi ja taitojesi lisääntymistä (oppimistasi)?

Itsenäinen tiedonhankinta

on edesauttanut:

erittäin paljon

hyvin paljon

keskinkertaisesti

melko vähän

erittäin vähän

Kirjoita perustelusi tai muut kommenttisi. Jatka tarvittaessa kääntöpuolelle, muista kysymysnro.

16. a) Kuinka ajankohtaisina ja työelämään liittyvinä pidät tutoriaaleissa annettuja lähtökohtia (ongelmia)?

Pidän lähtökohtia:

erittäin työelämä-
lähtöisinä

hyvin työelämä-
lähtöisinä

keskinkertaisesti
työelämälähtöisinä

heikosti työelämä-
lähtöisinä

erittäin heikosti
työelämälähtöisinä

Kirjoita perustelusi tai muut kommenttisi. Jatka tarvittaessa kääntöpuolelle, muista kysymysnro.

16. b) Ovatko tutoriaalit sinun kokemuksesi mukaan todellisesta / todellisista työelämän tilanteista ja vaatimuksista nousevia? Elleivät ole, miten muuttaisit niitä, anna esimerkkejä

Kirjoita tähän vastauksesi tai muut kommenttisi. Jatka tarvittaessa kääntöpuolelle, muista kysymysnro.

17. Kuinka hyvin koet saavasi ja saavuttavasi PBL-lähestymistavan avulla tietoja ja taitoja (oppivasi) tulevaa työelämää varten? Pyri vastaamaan kokonaisuutta ajatellen, ei vain sisällöllisen ammattiosaamisesi kannalta.

Saan ja saavutan
niitä:

- erittäin hyvin
- hyvin
- keskinkertaisesti
- heikosti
- erittäin heikosti

Kirjoita perustelusi tai muut kommenttisi. Jatka tarvittaessa kääntöpuolelle, muista kysymysnro.

18. Ovatko tutoriaalit kokonaisuudessaan tukeneet oppimistasi? Jos koet että ovat, kerro miten, jos eivät, niin miksi eivät?

Kirjoita tähän vastauksesi. Jatka tarvittaessa kääntöpuolelle, muista kysymysnro.

19. Oletko miettinyt TAMKista valmistumisesi jälkeen mahdollista opintojen jatkamista?

Olen ajatellut:

- erittäin paljon
- hyvin paljon
- jonkin verran
- hyvin vähän
- en lainkaan

Kirjoita perustelusi tai muut kommenttisi. Jatka tarvittaessa kääntöpuolelle, muista kysymysnro.

ARVIOINNISTA

20. Onko oma arviosi osaamisestasi vastannut opettajien tekemää arviointia?

Oma arvioni on vastannut sitä:

erittäin hyvin

hyvin

keskinkertaisesti

heikosti

erittäin heikosti

Kirjoita perustelusi tai muut kommenttisi. Jatka tarvittaessa kääntöpuolelle, muista kysymysnro.

21. Voitko nimetä erikseen osa-alueita, jolla katsot että osaamisestasi vielä puuttuu tietoja ja taitoja?

Kirjoita tähän vastauksesi. Jatka tarvittaessa kääntöpuolelle, muista kysymysnro.

22. Tukeeko arviointi sinun kohdallasi tietojen, taitojen ja osaamisen (oppimisen) tavoitteiden saavuttamista?

Arviointi tukee sitä:

erittäin hyvin

hyvin

keskinkertaisesti

heikosti

erittäin heikosti

Kirjoita perustelusi tai muut kommenttisi. Jatka tarvittaessa kääntöpuolelle, muista kysymysnro.

KEHITTÄMISEHDOTUKSET

23. Omia kehittämisehdotuksiasi ja kommenttejasi:

Kirjoita tähän ehdotuksesi ja kommenttisi. Jatka tarvittaessa kääntöpuolelle, muista kysymysnro.

HAASTATTELULUPA

Kyselyn tuloksia käytetään metsätalouden opetussuunnitelman kehittämistyössä. Jotta saamme vielä tarkemmin tietoa PBL-lähestymistavan toimivuudesta, Marianne Markula tekee kyselyä syventävän 15-20 minuutin haastattelun kahdelle - kolmelle jokaisen vuosikurssin opiskelijalle. Haastateltavat valitaan satunnaisesti. Ellet halua osallistua haastatteluun, ilmoita siitä Matti Pietilälle sähköpostilla.

Vuosikurssini on:

06IM

IMe-2

IMe-3

**KIITOKSET VASTAUKSISTASI JA
OSALLISTUMISESTASI !**

LIITE 3: Haastattelukysymykset

SYVENTÄVÄ HAASTATTELU METSÄTALOUDEN KOULUTUSOHJELMAN METSÄTALOUSINSINÖÖRIEN (AMK) OPETUSSUUNNITELMAN KEHITTÄMISEKSI

Haastattelu on jatko-osa tehdylle kyselylle ja syventävä osa Tampereen ammatillisen opettajakorkeakoulun opiskelijoiden kehittämishanketta, jonka tavoitteena on metsätalousinsinööri- en (AMK) opetussuunnitelman kehittäminen yhdessä metsätalouden koulutusohjelman opiskelijoiden ja opettajien kanssa. Kehittämistyössä opiskelijoiden näkemykset ovat erittäin tärkeitä ja opiskelijoilla on tätä kautta mahdollisuus vaikuttaa opiskeluunsa tuomalla haastattelussa esiin havaitsemiaan opetussuunnitelman kehittämistarpeita.

Metsätalouden koulutusohjelmassa sovelletaan ongelmaperustaista oppimista (PBL), jonka tavoitteena on madaltaa kynnystä työelämään ja joka tähtää erityisesti elinikäisten oppimismuotojen kehittämiseen. Haastattelun avulla haemme vastausta siihen, onko ongelmaperustaisen oppimisen lähestymistavan avulla saavutettu edellä mainittuja tavoitteita, ja jos ei, niin mitä opiskelijoiden kokemusten mukaan pitäisi kehittää.

Toivomme myönteistä suhtautumista hankkeeseemme, ja yhteistä halua kehittää metsätalouden koulutusohjelmaa TAMKissa.

Toivomme myös, että vastaatte haastattelun kysymyksiin mahdollisimman laajasti omin sanoin. Vastaukset nauhoitetaan, jonka jälkeen ne kirjoitetaan tekstin muotoon ja analysoidaan. Tässä vaiheessa haastateltavien ja kirjoitetun tekstin yhteys katkeaa, eli nimiä ei julkaista missään yhteydessä.

Maarit Marttila, Marianne Markula ja Matti Pietilä / TAOKK / Vuosikurssi 6T1M

KYSYMYKSET:

1. Koetko työelämävalmiuksiesi kehittyneen opintojesi myötä?

Jos koet, niin voitko antaa esimerkin /esimerkkejä miten, ja osaatko sanoa miksi?

Jos et, niin osaatko kertoa miksi eivät?

Mitä mielestäsi tulisi tehdä toisin jotta ne yleisesti ottaen kehittyisivät enemmän?

2. Ovatko tutoriaaleissa annetut lähtökohdat / ongelmat olleet auttamassa osaamisesi, tietojesi ja taitojesi (oppimisesi) syventämisessä opintojen edetessä?

Perustele.

3. Jos siihen on sinusta tarvetta, niin miten lähtökohtia / ongelmia tulisi kehittää?

Perustele.

4. Miten laajasti olet käyttänyt itsenäistä tiedonhankintaa hyväksesi opintojesi edetessä?

Mitä lähteitä enimmäkseen?

5. Mikäli et ole käyttänyt itsenäistä tiedonhankintaa laajasti, niin mitkä ovat syyt, että et ole?

Mikä sinua motivoisi laajentamaan itsenäistä tiedonhankintaa?

6. Ovatko tutoriaalit (aloitus-purku) kokonaisuudessaan tukemassa oppimistasi? Perustele?

7. Mikäli siihen on kokemuksesi mukaan tarvetta, miten kehittäisit tutoriaaleja enemmän oppimistasi tukevaksi? Ideoita, esimerkkejä, jne...?

8. Miten arvelet PBL-lähestymistavalla suoritettujen opintojen tukevan työelämäosaamistasi / työelämävalmiuksien saavuttamista?

9. Pohdi edellistä kysymystä vielä seuraavien osaamisvalmiuksien kautta:

Vuorovaikutustaidot?

Ongelmanratkaisukyky?

Tiedonhakutaito?

Arviointikyky tiedon luotettavuudesta?

Yhteistyötaidot?

Arviointitaito omaa osaamistasi kohtaan?

10. Koetko, että PBL-lähestymistapa on saanut aikaan halun syventää omaa osaamistasi?

Perustele?

Jos koet, että näin ei ole käynyt, niin osaatko sanoa miksi koet niin?

11. Koetko, arviointi kokonaisuudessaan tukevan oppimistasi?

Perustele?

Jos arviointi ei kokemuksesi mukaan tue oppimistasi, niin miten kehittäisit sitä?

12. Vapaa sana

Vuosikurssini on:

06IM

IMe-2

IMe-3

KIITOKSET VASTAUKSISTASI JA OSALLISTUMISESTASI !

LIITE 4: Tulokset

**RISTIINTAULUKOINTI, ASTEIKOLLA 1 - 5
ANNETUT VASTAUKSET**

Lisenssi: Tampereen ammattikorkeakoulu

Kysely PBL-lähestymistavan toimivuudesta TAMKin metsätalouden koulutusohjelmassa

Rivimuuttuja: 1. Miten koet että metsätalousinsinöörin osaamisroolit ja työelämän vaatimat osaamisvaatimukset on tuotu esille heti opintojen alkuvaiheessa?

Sarakemuuttuja: kurssi

%	06IM	IMe-2	IMe-3	Yht
erittäin hyvin	0	0	8	2
hyvin	17	65	33	41
keskinkertaisesti	58	24	17	32
heikosti	25	12	42	24
erittäin heikosti	0	0	0	0
Yht.	100	100	100	100
N	12	17	12	41

Kontingenssikerroin = 0,492

Khiin neliö = 13,08 Vap. ast. = 6

P-arvo = 0,0418 Tilastollisesti melkein merkitsevä

Rivimuuttuja: 4. Miten koet tähän asti oppimiesi asioiden ja kokonaisuuksien vastaavan työnantajien osaamisvalmiuksien odotuksiin? Ts. millaiset ovat saamasi valmiudet?

Sarakemuuttuja: kurssi

%	06IM	IMe-2	IMe-3	Yht
erittäin hyvät	0	0	0	0
hyvät	27	56	54	48
keskinkertaiset	64	38	31	43
heikot	9	6	15	10
erittäin heikot	0	0	0	0
Yht.	100	100	100	100
N	11	16	13	40

Kontingenssikerroin = 0,287

Khiin neliö = 3,6 Vap. ast. = 4

P-arvo = 0,4631 Tilastollisesti ei-merkitsevä

Rivimuuttuja: 5. Oletko kokenut oppineesi tulevan ammatin kannalta tarpeellisia asioita?

Sarakemuuttuja: kurssi

%	06IM	IMe-2	IMe-3	Yht
erittäin tarpeellisia	58	35	21	37
hyvin tarpeellisia	17	47	50	40

keskinkertaisen tarpeellisia	17	18	21	19
vähän tarpeellisia	8	0	7	5
ei tarpeellisia	0	0	0	0
Yht.	100	100	100	100
N	12	17	14	43

Kontingenssikerroin = 0,351

Khiin neliö = 6,03 Vap. ast. = 6

P-arvo = 0,4197 Tilastollisesti ei-merkitsevä

Rivimuuttuja: 6. Millä tasolla asteikolla 1-5 koet itse olevasi työelämän vaatimuksiin nähden?

Sarakemuuttuja: kurssi

%	06IM	IMe-2	IMe-3	Yht
1 (hyvä taso)	8	6	14	9
2	8	24	29	21
3 (keskitaso)	17	41	36	33
4	33	29	14	26
5 (heikko taso)	33	0	7	12
Yht.	100	100	100	100
N	12	17	14	43

Kontingenssikerroin = 0,459

Khiin neliö = 11,47 Vap. ast. = 8

P-arvo = 0,1762 Tilastollisesti ei-merkitsevä

Rivimuuttuja: 7.a) Jos olet jo ollut työharjoittelussa, niin pystyitkö soveltamaan osaamistasi, tietojasi ja taitojasi (oppimaasi) harjoittelujaksoilla?

Sarakemuuttuja: kurssi

%	06IM	IMe-2	IMe-3	Yht
erittäin hyvin	-	20	11	16
hyvin	-	50	89	68
keskinkertaisesti	-	30	0	16
heikosti	-	0	0	0
erittäin heikosti	-	0	0	0
Yht.		100	100	100
N	0	10	9	19

Kontingenssikerroin = 0,416

Khiin neliö = 3,98 Vap. ast. = 2

P-arvo = 0,1364 Tilastollisesti ei-merkitsevä

Rivimuuttuja: 8. Miten hyvin PBL-lähestymistapaan perustuva oppiminen on tukenut kohdallasi tietojen ja taitojen, (oppimisen) rakentamista?

Sarakemuuttuja: kurssi

%	06IM	IMe-2	IMe-3	Yht
erittäin hyvin	8	0	0	2
hyvin	50	35	29	37
keskinkertaisesti	25	29	43	33
heikosti	17	29	14	21
erittäin heikosti	0	6	14	7
Yht.	100	100	100	100
N	12	17	14	43

Kontingenssikerroin = 0,375

Khiin neliö = 7,05 Vap. ast. = 8

P-arvo = 0,5314 Tilastollisesti ei-merkitsevä

Rivimuuttuja: 10. Ovatko tutoriaaleissa annetut lähtökohdat/ongelmat olleet auttamassa osaamisesi, tietojesi ja taitojesi (oppimisesi) syventämisessä opintojen edetessä?

Sarakemuuttuja: kurssi

%	06IM	IMe-2	IMe-3	Yht
erittäin hyvin	8	0	0	2
hyvin	42	12	15	21
keskinkertaisesti	42	59	46	50
heikosti	8	24	31	21
erittäin heikosti	0	6	8	5
Yht.	100	100	100	100
N	12	17	13	42

Kontingenssikerroin = 0,412

Khiin neliö = 8,6 Vap. ast. = 8

P-arvo = 0,377 Tilastollisesti ei-merkitsevä

Rivimuuttuja: 12. Koetko vuorovaikutustaitojesi kehittyneen opintojen edetessä?

Sarakemuuttuja: kurssi

%	06IM	IMe-2	IMe-3	Yht
erittäin paljon	0	0	0	0
hyvin paljon	17	56	38	39
keskinkertaisesti	42	31	46	39
vähän	33	6	0	12
erittäin vähän	8	6	15	10
Yht.	100	100	100	100
N	12	16	13	41

Kontingenssikerroin = 0,448

Khiin neliö = 10,29 Vap. ast. = 6

P-arvo = 0,113 Tilastollisesti ei-merkitsevä

Rivimuuttuja: 13. Koetko ryhmän tuen olleen oppimistasi edesauttavaa, vai onko ryhmässä

tapahtuva oppiminen ollut sinulle vaikeaa?

Sarakemuuttuja: kurssi

%	06IM	IMe-2	IMe-3	Yht
erittäin paljon auttavaa	0	6	8	5
hyvin paljon auttavaa	33	47	31	38
keskinkertaisesti auttavaa	67	29	46	45
vähän auttavaa	0	12	8	7
erittäin vähän auttavaa	0	6	8	5
Yht.	100	100	100	100
N	12	17	13	42

Kontingenssikerroin = 0,35

Khiin neliö = 5,85 Vap. ast. = 8

P-arvo = 0,6643 Tilastollisesti ei-merkitsevä

Rivimuuttuja: 14. Miten laajasti olet käyttänyt itsenäistä tiedonhankintaa hyväksesi opintojesi edetessä?

Sarakemuuttuja: kurssi

%	06IM	IMe-2	IMe-3	Yht
erittäin laajasti	0	0	0	0
hyvin laajasti	8	6	0	5
keskinkertaisesti	58	35	43	44
melko suppeasti	33	47	43	42
hyvin suppeasti	0	12	14	9
Yht.	100	100	100	100
N	12	17	14	43

Kontingenssikerroin = 0,286

Khiin neliö = 3,83 Vap. ast. = 6

P-arvo = 0,6994 Tilastollisesti ei-merkitsevä

Rivimuuttuja: 15. Kuinka paljon katsot itsenäisen tiedonhankinnan edesauttaneen oman osaamisesi, tietojesi ja taitojesi lisääntymistä (oppimistasi)?

Sarakemuuttuja: kurssi

%	06IM	IMe-2	IMe-3	Yht
erittäin paljon	0	0	0	0
hyvin paljon	33	12	31	24
keskinkertaisesti	33	53	38	43
melko vähän	33	24	15	24
hyvin vähän	0	12	15	10
Yht.	100	100	100	100
N	12	17	13	42

Kontingenssikerroin = 0,327

Khiin neliö = 5,02 Vap. ast. = 6

P-arvo = 0,5412 Tilastollisesti ei-merkitsevä

Rivimuuttuja: 16.a) Kuinka ajankohtaisina ja työelämään liittyvinä pidät tutoriaaleissa annettuja lähtökohtia (ongelmia)?

Sarakemuuttuja: kurssi

%	06IM	IMe-2	IMe-3	Yht
erittäin työelämälähtöisinä	0	0	0	0
hyvin työelämälähtöisinä	44	41	33	39
keskinkertaisesti työelämälähtöisinä	56	59	50	55
heikosti työelämälähtöisinä	0	0	17	5
erittäin heikosti työelämälähtöisinä	0	0	0	0
Yht.	100	100	100	100
N	9	17	12	38

Kontingenssikerroin = 0,329

Khiin neliö = 4,62 Vap. ast. = 4

P-arvo = 0,329 Tilastollisesti ei-merkitsevä

Rivimuuttuja: 17. Kuinka hyvin koet saavasi ja saavuttavasi PBL-lähestymistavan avulla tietoja ja taitoja (oppivasi) tulevaa työelämää varten, kokonaisuutta ajatellen, ei vain

Sarakemuuttuja: kurssi

%	06IM	IMe-2	IMe-3	Yht
erittäin hyvin	9	0	8	5
hyvin	73	41	62	56
keskinkertaisesti	9	41	8	22
heikosti	9	6	15	10
erittäin heikosti	0	12	8	7
Yht.	100	100	100	100
N	11	17	13	41

Kontingenssikerroin = 0,435

Khiin neliö = 9,58 Vap. ast. = 8

P-arvo = 0,296 Tilastollisesti ei-merkitsevä

Rivimuuttuja: 19. Oletko miettinyt TAMKista valmistumisesi jälkeen mahdollista opintojen jatkamista?

Sarakemuuttuja: kurssi

%	06IM	IMe-2	IMe-3	Yht
erittäin paljon	8	12	50	23
hyvin paljon	17	24	7	16
jonkin verran	33	29	29	30
hyvin vähän	25	29	0	19
en lainkaan	17	6	14	12
Yht.	100	100	100	100
N	12	17	14	43

Kontingenssikerroin = 0,475
 Khiin neliö = 12,51 Vap. ast. = 8
 P-arvo = 0,1299 Tilastollisesti ei-merkitsevä

Rivimuuttuja: 20. Onko oma arviosi osaamisestasi vastannut opettajien tekemää arviointia?

Sarakemuuttuja: kurssi

%	06IM	IMe-2	IMe-3	Yht
erittäin hyvin	0	0	0	0
hyvin	82	75	64	73
keskinkertaisesti	18	13	36	22
heikosti	0	13	0	5
erittäin heikosti	0	0	0	0
Yht.	100	100	100	100
N	11	16	14	41

Kontingenssikerroin = 0,339
 Khiin neliö = 5,33 Vap. ast. = 4
 P-arvo = 0,2554 Tilastollisesti ei-merkitsevä

Rivimuuttuja: 22. Tukeeko arviointi sinun kohdallasi tietojen, taitojen ja osaamisen (oppimisen) tavoitteiden saavuttamista?

Sarakemuuttuja: kurssi

%	06IM	IMe-2	IMe-3	Yht
erittäin hyvin	10	0	0	3
hyvin	60	56	42	53
keskinkertaisesti	30	31	50	37
heikosti	0	13	0	5
erittäin heikosti	0	0	8	3
Yht.	100	100	100	100
N	10	16	12	38

Kontingenssikerroin = 0,437
 Khiin neliö = 8,96 Vap. ast. = 8
 P-arvo = 0,3456 Tilastollisesti ei-merkitsevä

RISTIINTAULUKOINTI, KIRJALLISET VASTAUKSET

Lisenssi: Tampereen ammattikorkeakoulu

Rivimuuttuja: 1. Miten koet että metsätalousinsinöörin osaamisroolit ja työelämän vaatimat osaamisvaatimukset on tuotu esille heti opintojen alkuvaiheessa?

Sarakemuuttuja: kurssi

%	06IM	IMe-2	IMe-3	Yht
hyvin	29	45	17	30
neutraali	29	36	33	33
heikosti	43	18	50	37
Yht.	100	100	100	100
N	7	11	12	30

Kontingenssikerroin = 0,317

Khiin neliö = 3,35 Vap. ast. = 4

P-arvo = 0,5011 Tilastollisesti ei-merkitsevä

Rivimuuttuja: 2. Millaisiksi itse kuvailisit työelämän ja työnantajan odotuksia osaamisvalmiuksien suhteen aloittaessasi opinnot TAMKissa?

Sarakemuuttuja: kurssi

%	06IM	IMe-2	IMe-3	Yht
realistiset, sopivat	50	47	42	46
neutraali	20	33	50	35
vaativat, liian vaativat	30	20	8	19
Yht.	100	100	100	100
N	10	15	12	37

Kontingenssikerroin = 0,269

Khiin neliö = 2,87 Vap. ast. = 4

P-arvo = 0,579 Tilastollisesti ei-merkitsevä

Rivimuuttuja: 3. Millaisiksi itse kuvailisit työelämän ja työnantajan odotuksia osaamisvalmiuksien suhteen nyt?

Sarakemuuttuja: kurssi

%	06IM	IMe-2	IMe-3	Yht
realistiset, sopivat	63	75	46	62
neutraali	13	6	23	14
vaativat, liian vaativat	25	19	31	24
Yht.	100	100	100	100
N	8	16	13	37

Kontingenssikerroin = 0,27

Khiin neliö = 2,9 Vap. ast. = 4

P-arvo = 0,5749 Tilastollisesti ei-merkitsevä

Rivimuuttuja: 4. Miten koet tähän asti oppimiesi asioiden ja kokonaisuuksien vastaavan työnantajien osaamisvalmiuksien odotuksiin? Ts. millaiset ovat saamasi valmiudet?

Sarakemuuttuja: kurssi

%	<i>06IM</i>	<i>IMe-2</i>	<i>IMe-3</i>	<i>Yht</i>
hyvät	10	33	45	30
keskinkertaiset	90	33	45	55
heikot	0	33	9	15
Yht.	100	100	100	100
N	10	12	11	33

Kontingenssikerroin = 0,484

Khiin neliö = 10,09 Vap. ast. = 4

P-arvo = 0,0389 Tilastollisesti melkein merkitsevä

Rivimuuttuja: 5. Oletko kokenut oppineesi tulevan ammatin kannalta tarpeellisia asioita?

Sarakemuuttuja: kurssi

%	<i>06IM</i>	<i>IMe-2</i>	<i>IMe-3</i>	<i>Yht</i>
hyvin	88	56	20	52
neutraali	13	33	60	37
heikosti	0	11	20	11
Yht.	100	100	100	100
N	8	9	10	27

Kontingenssikerroin = 0,485

Khiin neliö = 8,3 Vap. ast. = 4

P-arvo = 0,0812 Tilastollisesti oireellinen

Rivimuuttuja: 6. Millä tasolla asteikolla 1-5 koet itse olevasi työelämän vaatimuksiin nähden?

Sarakemuuttuja: kurssi

%	<i>06IM</i>	<i>IMe-2</i>	<i>IMe-3</i>	<i>Yht</i>
hyvällä	0	27	30	21
keskinkertaisella	38	53	50	48
heikolla	63	20	20	30
Yht.	100	100	100	100
N	8	15	10	33

Kontingenssikerroin = 0,397

Khiin neliö = 6,16 Vap. ast. = 4

P-arvo = 0,1875 Tilastollisesti ei-merkitsevä

Rivimuuttuja: 7.a) Jos olet jo ollut työharjoittelussa, niin pystyitkö soveltamaan osaamistasi, tietojasi ja taitojasi (oppimaasi) harjoittelujaksoilla?

Sarakemuuttuja: kurssi

%	<i>06IM</i>	<i>IMe-2</i>	<i>IMe-3</i>	<i>Yht</i>
pystyin soveltamaan hyvin	-	90	60	75
neutraali	-	10	40	25
en pystynyt soveltamaan	-	0	0	0
Yht.		100	100	100
N	0	10	10	20

Kontingenssikerroin = 0,327

Khiin neliö = 2,4 Vap. ast. = 1

P-arvo = 0,1213 Tilastollisesti ei-merkitsevä

Rivimuuttuja: 8. Miten hyvin PBL-lähestymistapaan perustuva oppiminen on tukenut kohdallasi tietojen ja taitojen, (oppimisen) rakentamista?

Sarakemuuttuja: kurssi

%	06IM	IMe-2	IMe-3	Yht
auttanut oppimaan / rakentamaan	44	47	21	37
neutraali	33	13	36	26
ei ole auttanut oppimaan / rakentamaan	22	40	43	37
Yht.	100	100	100	100
N	9	15	14	38

Kontingenssikerroin = 0,299

Khiin neliö = 3,74 Vap. ast. = 4

P-arvo = 0,4429 Tilastollisesti ei-merkitsevä

Rivimuuttuja: 9. Onko aikaisempi tietosi päässyt tutoriaaleissa riittävän hyvin esille?

Ts. oletko tutoriaalien avulla voinut rakentaa uutta vanhan tiedon pohjalle?

Sarakemuuttuja: kurssi

%	06IM	IMe-2	IMe-3	Yht
olen voinut rakentaa hyvin	50	38	36	40
neutraali	30	25	29	28
olen voinut rakentaa heikosti	20	38	36	33
Yht.	100	100	100	100
N	10	16	14	40

Kontingenssikerroin = 0,16

Khiin neliö = 1,05 Vap. ast. = 4

P-arvo = 0,9017 Tilastollisesti ei-merkitsevä

Rivimuuttuja: 10. Ovatko tutoriaaleissa annetut lähtökohdat/ongelmat olleet auttamassa osaamisesi, tietojesi ja taitojesi (oppimisesi) syventämisessä opintojen edetessä?

Sarakemuuttuja: kurssi

%	06IM	IMe-2	IMe-3	Yht
lähtökohdat auttaneet hyvin	25	8	17	15
neutraali	25	62	42	45
lähtökohdat auttaneet heikosti	50	31	42	39
Yht.	100	100	100	100
N	8	13	12	33

Kontingenssikerroin = 0,289

Khiin neliö = 3,01 Vap. ast. = 4

P-arvo = 0,5559 Tilastollisesti ei-merkitsevä

Rivimuuttuja: 11. Onko PBL-lähestymistapa vaikuttanut ongelmanratkaisukykyäsi kehittämiseen?

Sarakemuuttuja: kurssi

%	06IM	IMe-2	IMe-3	Yht
on kehittänyt ongelmanratkaisukykyäni	55	33	8	32

neutraali	18	33	42	32
ei ole kehittänyt ongelmanratkaisukykyäni	27	33	50	37
Yht.	100	100	100	100
N	11	18	12	41

Kontingenssikerroin = 0,353
 Khiin neliö = 5,82 Vap. ast. = 4
 P-arvo = 0,213 Tilastollisesti ei-merkitsevä

Rivimuuttuja: 12. Koetko vuorovaikutustaitojesi kehittyneen opintojen edetessä?

Sarakemuuttuja: kurssi

%	06IM	IMe-2	IMe-3	Yht
koen niiden kehittyneen	63	64	62	63
neutraali	25	29	31	29
koen etteivät ole kehittyneet	13	7	8	9
Yht.	100	100	100	100
N	8	14	13	35

Kontingenssikerroin = 0,085
 Khiin neliö = 0,26 Vap. ast. = 4
 P-arvo = 0,9925 Tilastollisesti ei-merkitsevä

Rivimuuttuja: 13. Koetko ryhmän tuen olleen oppimistasi edesauttavaa, vai onko ryhmässä tapahtuva oppiminen ollut sinulle vaikeaa?

Sarakemuuttuja: kurssi

%	06IM	IMe-2	IMe-3	Yht
ryhmän tuki on auttanut	56	69	40	54
neutraali	33	15	33	27
ryhmän tuki ei ole auttanut	11	15	27	19
Yht.	100	100	100	100
N	9	13	15	37

Kontingenssikerroin = 0,272
 Khiin neliö = 2,96 Vap. ast. = 4
 P-arvo = 0,5641 Tilastollisesti ei-merkitsevä

Rivimuuttuja: 14. Miten laajasti olet käyttänyt itsenäistä tiedonhankintaa hyväksesi opintojesi edetessä?

Sarakemuuttuja: kurssi

%	06IM	IMe-2	IMe-3	Yht
laajasti	40	9	8	18
neutraali	40	18	33	30
suppeasti	20	73	58	52
Yht.	100	100	100	100
N	10	11	12	33

Kontingenssikerroin = 0,433
 Khiin neliö = 7,64 Vap. ast. = 4
 P-arvo = 0,1059 Tilastollisesti ei-merkitsevä

Rivimuuttuja: 14.b) Ellet ole käyttänyt paljoo itsenäistä tiedonhankintaa, perustele mikset.

Sarakemuuttuja: kurssi

%	<i>06IM</i>	<i>IMe-2</i>	<i>IMe-3</i>	<i>Yht</i>
motivaation puute	33	27	55	39
oma laiskuus	33	55	27	39
tyydyn annettuun materiaaliin	33	18	18	21
Yht.	100	100	100	100
N	6	11	11	28

Kontingenssikerroin = 0,298

Khiin neliö = 2,73 Vap. ast. = 4

P-arvo = 0,6048 Tilastollisesti ei-merkitsevä

Rivimuuttuja: 15. Kuinka paljon katsot itsenäisen tiedonhankinnan edesauttaneen oman osaamisesi, tietojesi ja taitojesi lisääntymistä (oppimistasi)?

Sarakemuuttuja: kurssi

%	<i>06IM</i>	<i>IMe-2</i>	<i>IMe-3</i>	<i>Yht</i>
koen edesauttaneen oppimistani paljon	57	50	50	52
neutraali	14	30	25	24
koen edesauttaneen oppimistani vähän	29	20	25	24
Yht.	100	100	100	100
N	7	10	8	25

Kontingenssikerroin = 0,154

Khiin neliö = 0,61 Vap. ast. = 4

P-arvo = 0,9621 Tilastollisesti ei-merkitsevä

Rivimuuttuja: 16.a) Kuinka ajankohtaisina ja työelämään liittyvinä pidät tutoriaaleissa annettuja lähtökohtia (ongelmia)?

Sarakemuuttuja: kurssi

%	<i>06IM</i>	<i>IMe-2</i>	<i>IMe-3</i>	<i>Yht</i>
liittyvät hyvin työelämään	29	36	11	26
neutraali	57	45	44	48
liittyvät heikosti työelämään	14	18	44	26
Yht.	100	100	100	100
N	7	11	9	27

Kontingenssikerroin = 0,326

Khiin neliö = 3,21 Vap. ast. = 4

P-arvo = 0,5227 Tilastollisesti ei-merkitsevä

Rivimuuttuja: 16. b) Ovatko tutoriaalit sinun kokemuksesi mukaan todellisesta/todellisista työelämän vaatimuksista nousevia?

Sarakemuuttuja: kurssi

%	<i>06IM</i>	<i>IMe-2</i>	<i>IMe-3</i>	<i>Yht</i>
nousevat työelämän vaatimuksista	50	29	33	34
neutraali	33	29	33	31
eivät nouse työelämän vaatimuksista	17	43	33	34

Yht.	100	100	100	100
N	6	14	12	32

Kontingenssikerroin = 0,209
 Khiin neliö = 1,47 Vap. ast. = 4
 P-arvo = 0,8322 Tilastollisesti ei-merkitsevä

Rivimuuttuja: 17. Kuinka hyvin koet saavasi ja saavuttavasi PBL-lähestymistavan avulla tietoja ja taitoja (oppivasi) tulevaa työelämää varten, kokonaisuutta ajatellen, ei vain Sarakemuuttuja: kurssi

%	06IM	IMe-2	IMe-3	Yht
koen oppivanin hyvin	88	50	60	63
neutraali	0	17	20	13
koen oppivani heikosti	13	33	20	23
Yht.	100	100	100	100
N	8	12	10	30

Kontingenssikerroin = 0,326
 Khiin neliö = 3,56 Vap. ast. = 4
 P-arvo = 0,4694 Tilastollisesti ei-merkitsevä

Rivimuuttuja: 18. Ovatko tutoriaalit kokonaisuudessaan tukeneet oppimistasi?
 Sarakemuuttuja: kurssi

%	06IM	IMe-2	IMe-3	Yht
ovat tukeneet hyvin	75	50	75	66
neutraali	8	0	8	5
ovat tukeneet heikosti	17	50	17	29
Yht.	100	100	100	100
N	12	14	12	38

Kontingenssikerroin = 0,353
 Khiin neliö = 5,4 Vap. ast. = 4
 P-arvo = 0,2486 Tilastollisesti ei-merkitsevä

Rivimuuttuja: 19. Oletko miettinyt TAMKista valmistumisesi jälkeen mahdollista opintojen jatkamista?

Sarakemuuttuja: kurssi

%	06IM	IMe-2	IMe-3	Yht
olen harkinnut jatkamista	43	55	67	57
neutraali	29	9	8	13
on ole harkinnut jatkamista	29	36	25	30
Yht.	100	100	100	100
N	7	11	12	30

Kontingenssikerroin = 0,267
 Khiin neliö = 2,3 Vap. ast. = 4
 P-arvo = 0,6804 Tilastollisesti ei-merkitsevä

Rivimuuttuja: 20. Onko oma arviosi osaamisestasi vastannut opettajien tekemää arviointia?

Sarakemuuttuja: kurssi

%	<i>06IM</i>	<i>IMe-2</i>	<i>IMe-3</i>	<i>Yht</i>
on vastannut	100	44	25	47
neutraali	0	44	25	33
on vastannut heikosti	0	11	50	20
Yht.	100	100	100	100
N	2	9	4	15

Kontingenssikerroin = 0,51

Khiin neliö = 5,27 Vap. ast. = 4

P-arvo = 0,2607 Tilastollisesti ei-merkitsevä

Rivimuuttuja: 21. Voitko nimetä erikseen osa-alueita jolla katsot että osaamisestasi vielä puuttuu tietoja ja taitoja?

Sarakemuuttuja: kurssi

%	<i>06IM</i>	<i>IMe-2</i>	<i>IMe-3</i>	<i>Yht</i>
kaikkea puuttuu vähän	100	100	100	100
Yht.	100	100	100	100
N	4	6	3	13

Khiin neliön testiä ei voida laskea

Rivimuuttuja: 22. Tukeeko arviointi sinun kohdallasi tietojen, taitojen ja osaamisen (oppimisen) tavoitteiden saavuttamista?

Sarakemuuttuja: kurssi

%	<i>06IM</i>	<i>IMe-2</i>	<i>IMe-3</i>	<i>Yht</i>
arviointi tukee oppimistani hyvin	100	33	25	42
neutraali	0	50	25	33
arviointi tukee oppimistani heikosti	0	17	50	25
Yht.	100	100	100	100
N	2	6	4	12

Kontingenssikerroin = 0,539

Khiin neliö = 4,92 Vap. ast. = 4

P-arvo = 0,296 Tilastollisesti ei-merkitsevä

SANALLISET VASTAUKSET KYSEYLOMAKKEEN KYSYMYKSIIN

1. Miten koet että metsätalousinsinöörin osaamisroolit ja työelämän vaatimat osaamisvaatimukset on tuotu esille heti opintojen alkuvaiheessa?

06IM

Varsinaisia harjoituksia käytännön hommista kohtalaisesti, voisi olla enemmänkin.

Joka aiheen alussa on yleensä neuvottu miten kyseinen asia liittyy juuri metsätalousinsinööriin.

Roolit tullut hyvin esille mutta se mitä missäkin roolissa pitää osata on hiukan jäänyt pimentoon.

Ei tullut täysin selville mitä kaikkea metsätalousinsinööri voi tehdä.

Aloitustutoriaalissa käsiteltiin.

Tällä hetkellä ei ole selvää kuvaa työtehtävistä.

Ei ainakaan jäänyt muistikuvaa että oltaisiin käsitelty

IMe-2

Jotakin on joskus puhuttu, mutta vasta harjoittelussa ne vaatimukset oikeasti näkee.

Saanut tarvittavat tiedot vasta toisena vuotena.

Itse perusopinnot on suoritettu ihan sopivasti.

Monipuolisuutta työn toimenkuvien suhteen olisin toivonut.

Perusvaatimukset sai selville, mutta erikoisempia osaamisalueita tai -rooleja ei tiedä varmaan vielääkään.

Aiheita on esitelty suhteellisen kattavasti, mutta en tiedä kuinka hyvin ne on sisäistetty ja ymmärretty.

Metsätalousinsinööriltä vaadittavat taidot ja työnantajien vaatimukset työntekijöiltä on kerrottu melko hyvin.

Erityisesti työnantajien vaatimukset on hyvin tuotu esille.

Työelämän osaamisvaatimukset on tullut hyvin esille työnantajien tapaamisissa yms.

Ei oikein minkäänlaista kuvaa miten ja missä metsätalousinsinööri voi toimia, koko ensimmäisen vuoden aikana.

Aloitin metsätalouden opintoni toisessa koulussa.

IMe-3

Tuntuu ettei asiasta olla pahemmin keskusteltu. Voihan olla että olen ollut juuri tuolloin pois, mutta enemmän on keskusteltu omista heikkouksista & vahvuuksista.

Miten tätä voi arvioida jos ei tiedä metsäinssin työstä mitään omista kokemuksista?

Vaikea sanoa koska ei muista mutta käytiinhän me vierailuilla, tosin jäi vähän sekava kuva niistä (olisikohan opettaja pitänyt olla mukana?) koska luokka ei ollut vielä vakiintunut.

Vierailuilla mahdollisten työnantajien luona kerrottiin paljon hyviä osaamisvaatimuksia joihin tulisi opinnoissa keskittyä ja opettajatkin ovat painottaneet tiettyjä ominaisuuksia alusta lähtien.

En osaa sanoa tarkasti koska olin esim. ensimmäisen orientoivan viikon poissa koulusta.

Sai hieman tietoa eri vaihtoehdoista, missä tehtävissä alalla voi toimia, mutta osaamisvaatimuksista ei jäänyt tuolta ajalta mitään käsitystä.

Yritysvierailuja heti kärkeen.

Yritysvierailut olivat ihan hyviä, mutta käytännön järjestelyt eivät toimineet ja vierailuiden tarkoitus jäi ehkä hieman epäselväksi.

Voi olla että en tarkkaan muista alkuvaiheita mutta vuosien kuluessa on vaatimuksista kerrottu.

Ei ole oikein ollut selvillä. Meidät lyötiin kartta kädessä metsään ja toivotettiin tsemppiä.

Onko työnantajilta ihan oikeasti kysytty mitä he vaativat.

En kommentoi, koska aloitin opintoni vuotta ennen kuin PBL otettiin käyttöön joten nykyisen opsin mukainen 1. vuosi "jäi välistä"

2. Millaisiksi itse kuvailisit työelämän ja työnantajan odotuksia osaamisvalmiuksien suhteen aloittaessasi opinnot TAMKissa?

06IM

Oma-aloitteisuus ja toisten kanssa toimeen tuleminen tuli esiin jo alkumetreillä.

Luulisin että he odottavat monipuolista osaamista.

Kovat odotukset, työntekijän on tiedettävä mitä työssä vaaditaan.

Työnantaja olettaa alan perustaitojen olevan hallussa kun täältä valmistuu. Tietysti tarvitaan ohjausta joihinkin tiettyihin tehtäviin, mutta perusteet pitää löytyä niin että voi aloittaa heti työt kun valmistuu.

Odotetaan että perusosaaminen on hallussa.

Aika paljon pitää hallita kaikennäköistä.

Sosiaalisuus tuli monta kertaa esiin.

Täytyy olla todella hyvä osaaminen.

Laaja-alaista osaamista, yhteistyökykyisyyttä.

Sain kuvan että TAMKIn maine työnantajien keskuudessa on hyvä ja koulusta saa valmiudet työelämään.

Uskon että vaatimukset ovat kovat, mutta koulutus kykenee vastaamaan niihin.

IMe-2

Mitähän tässä oikeasti kysytään?

En muista.

Työelämän tulevaisuus näytti huonolta, mutta työtä löytyy tekeville.

Ryhmätyötaidot ja laaja-alainen osaaminen ovat ehdottoman tärkeitä tällä alalla (jäivät päälimmäisenä/ensimmäisenä mieleen).

Enemmän vaaditaan taitoja yhteistyöhön ja itsensä kehittämiseen.

Alussa odotukset tuntuivat suurilta, nykyään jo ihan kohtuullisilta.

Oletin että työelämässä on aika kovat odotukset osaamisvalmiuksista yms.

Ei ollut mitään käsitystä koko alasta.

Itsenäisyyttä.

Uskoin että perustiedot opetetaan, mutta tärkeimpänä, että työ tekijäänsä opettaa -> jatkokoulutusta töistä.

Työnantaja odottaa että valmistunut opiskelija on "valmis" työntekijä.

En tiennyt työelämän tai työnantajien odotuksista osaamisvalmiuksien suhteen silloin vielä mitään.

Ei kuvaa.

Hyvä käytännön osaaminen.

IMe-3

TAMK on hyvässä maineessa.

Hyvin epämääräisiä.

Perusmetsälliset taidot täytyy olla hiottuna huippuun (tai ainakin sitä arvostetaan). PBL ainakin ideana kuulosti koulutuksen alussa justuinsa siltä mitä voisi työelämän toivovan.

Työnantajat odottavat vahvaa ammattitaitoa kun valmistuu TAMKista mutta ymmärtävät myös että kaikkia asioita ei koulussa voi opettaa.

Ei ymmärrä kysymystä ???

Odotukset tuntuivat joissain paikoissa olevan turhan korkealla.

En saanut käsitystä osaamisvaatimuksista. Lähinnä keskityin miettimään millaisiin erilaisiin työpaikkoihin on tulevaisuudessa mahdollisuus hakea.

En osaa kommentoida.

Monipuolinen osaaminen. Ei riitä että hallitsee yhden osa-alueen hyvin vaan pitää olla monipuolinen ja valmis oppimaan uutta.

En tiedä, eri paikoista kuulee eri vaatimuksia.

Paha sanoo. Kysy heiltä itseltänsä.

Minulla oli käsitys, että työelämä odottaa sekä metsällistä osaamista että insinööriopintoihin kuuluvaa muuta osaamista (johtaminen ym.)

3. Millaisiksi itse kuvailisit työelämän ja työnantajan odotuksia osaamisvalmiuksien suhteen nyt?

06IM

Oma-aloitteisuus, yhteistyökyky ja itsenäinen työskentely varmasti tärkeitä.

Työntekijöillä on paljon apuvälineitä ja kaikkea ei tarvi ulkoa osata. Harjoittelujen aikana on hyvät mahdollisuudet kehittää taitojaan ja näin valmistautua työelämän vaatimuksiin. Kuitenkin täytyy tietää miten työ tehdään, ei enää opiskella töissä.

Aikalailta samansuuntaisiksi kuin alussakin, ehkä hieman kovemmalta tuntuu vaatimustaso nyt.

Odotukset tuskin lienevät kovin suuret.

Aika paljon pitää hallita kaikennäköistä.

On osattava toimia itsenäisesti, mutta myös ryhmässä. Pitää pysyä kartalla.

Työnteko on paljon toimistotyötä, jolloin ATK osaaminen ja ammattitaito nousevat esiin.

Täytyy olla todella hyvä osaaminen.

Laaja-alaista osaamista, yhteistyökykyisyyttä.

Olen huomannut työn vaativuuden ja monipuolisuuden. Vaatimukset ovat kovat, tulosta on tehtävä.

IMe-2

Opiskelun edetessä vaatimustaso nousee.

Monipuolisuutta on korostettu, kielitaitoa ja liiketalouden opintoja.

Osaan joitain perusasioita mutta paljon on vielä opittavaa.

Työnantaja vaatii yli 100 % panosta, mutta niin sen pitääkin olla.

Samat vaatimukset omastakin mielestä. Myös oma-aloitteisuus.

Enemmän vaaditaan taitoja yhteistyöhön ja itsensä kehittämiseen.

Alussa odotukset tuntuivat suurilta, nykyään jo ihan kohtuullisilta.

Työelämä vaatii paljon ja uskon että työnantaja odottaa että valmistuneille AMK metsätalousinsinööreillä on hyvät pohjatiedot työhön. Toivottavasti työelämä antaa kuitenkin joustoa, että uusi työntekijä voi rauhassa opetella työhönsä.

Pitää olla itsenäinen, aktiivinen ja sosiaalinen.

Tietyt perusasiat on osattava ja loput oppii työelämässä.

Itsenäisyyttä, monialaisuutta.

Työntekijän tulee olla melko valmis paketti, jotta on todella hyvät lähtökohdat aloittaa heti, ainoastaan työtä tekemällä hioutuu.

Opiskeluajana opitaan perusteet, jotka työelämässä jalostuvat ammattitaidoksi.

Laajoiksi. Jopa liian laajoiksi.

Laaja-alainen, monipuolinen, vastuullinen, itsenäinen. toisaalta tarpeen mukaan erikoistunut.

?

IMe-3

Tuntuu että työnantajat ovat ihmetelleet kuinka huonosti perusasioista täällä käydään. Tietenkin ne jotka ovat opiskelleet alaa ammattikoulussa hallitsee perusteet, mutta kuinka muut?

Edelleen hyvin epämääräisiä.

Jättäisin perusmetsälliset taidot pikkasen vähempään arvoon ja nostaisin esiin; soveltamiskyvyn ja tiedonhakukyvyn (tavallaan PBL vastaa näihin?), muutoskyvyn (voi tarpeen tullen lähteä vaikka pohjoisnavalle), innovatiivisuuden tms. Lisäksi runsaalla tekevän työn työkokemuksella ei tunnu olevan arvoa.

He odottavat että kolmannen vuoden opiskelija osaa jo hyvin kaikki perusasiat, mutta ymmärtävät myös varmasti jos tulee virheitä eikä heti muista kaikkia asioita.

Realistisiksi.

Edelleen tuntuu siltä että odotetaan turha paljon jo harjoittelijoilta. Ei tosin omakohtaisia kokemuksia tästä, mutta kuultujen juttujen perusteella.

Uskoisin niiden olevan suhteellisen realistisia suhteutettuna opetettaviin asioihin.

En osaa kommentoida.

Hyvä perusosaaminen metsäasioissa. Lisäksi asiakaspalvelutaidot ja vuorovaikutus on oleellisessa osassa.

En tiedä, en ole ollut / päässyt varsinaiseen harjoitteluun.

Harjoittelija saa varmasti paljon anteeksi, mutta tuntuu siltä että rima on melko korkealla.

Koulu on opettanut uusia asioita ihan riittävästi.

Uskon edelleen että samaa osaamista halutaan. Mutta mikäli nykyistä insinöörikoulutusta voi pitää mittarina, on metsäosaamisen taso aiemmin luulemani matalampi, ja muun osaamisen vaatimustaso korkeampi.

4. Miten koet tähän asti oppimiesi asioiden ja kokonaisuuksien vastaavan työnantajien osaamisvalmiuksien odotuksiin? Ts. millaiset ovat saamasi valmiudet?

06IM

Perusasiat alkavat olla hallussa näin ensimmäisen vuoden jälkeen, mutta kertausta kaivataan ja paljon on vielä näistä hommista opittavaa.

En osaa sanoa vielä.

Vielä on paljon opittavaa jotta pystyisi työtehtäviä hoitamaan.

Joihinkin asioihin olisi voinut kiinnittää enemmän huomiota, tosin asioita varmasti vielä käsitellään tulevien vuosien aikana.

Aika hyvin hallitsen ne asiat mitä on opetettu.

Jonkinlainen käsitys on olemassa.

Pintaa on vasta raapaistu ja asioista on niin vähän kokemusta että valmiudet ovat keskinkertaiset.

Vielä ei ole ehtinyt kehittyä laajaa osaamista. Kaikkia on oppinut vähän sieltä täältä.

Käytännön jaksoista jäi hyvät muistikuvat. Osa asioita tunnutaan käsitelleen turhan korkealla lähtötasolla, jolloin ei ole päässyt aiheeseen kunnolla käsiksi.

Perustieto on hanskassa, mutta kokemuksen tuomaa varmuutta on saatava lisää

IMe-2

Enemmän pitäisi keskittyä tekemisiin käsin ja toistoihin.

Paljon ryhmätyöharjoituksia, jotka ovat hyviä mutta pieni pelko, miten asioista selviää yksin toimiessa.

Valmiudet ovat hyvät, lopulliset taidot oppii vasta työsuhteessa. Tiedonhankinta on tärkeä osa opetusta.

Parannettavaa esim. leimikoiden nauhoitusharjoituksia lisää, pakollisia suunnistusharjoituksia!

TAMKissa saatu opetus on mielestäni laadukasta ja monipuolista. Uskon että valmiudet ovat hyvät.

Kyllä jotain turhulta tuntuvaakin on ollut, mutta toisaalta: eihän sitä nyt tiedä mitä taitoja tulevaisuudessa tarvitsee.

Perusasiat on opetettu / opittu ihan hyvin.

Koulutus tulee vähän jäljessä verrattuna työelämän tekniikoihin.

Joitakin asioita on käyty vain pintaraapaisuin, jolloin oppiminen jää liian paljon omalle vastuulle.

Ei ole voitu käyttää esim. sellaisia ATK-ohjelmia mitä työelämässä käytetään.

En osaa sanoa kovin hyvin kun en ole ollut työharjoittelussa vielä, 1. vuonna aika paljon teoreettista asiaa joka ei välttämättä kovin olennaista työelämässä, lähti niin laajoista kokonaisuuksista että oli vaikea hahmottaa vars. työnkuvaa.

Perusmetsäasiat, kuten metsätyypit hallitsen, muu epäselvää.

IMe-3

Kokemuksia työelämästä ei ole joten mahdoton tietää. Heikosti koska meitä koulutetaan tosi erilaisiin tehtäviin ja suurin osa meistä ei työllisty metsäalalle.

Mielestäni metsäsuunnittelu voisi olla vuotta aikaisemmin, kuten myös tietojärjestelmien opetus -> taitoja voisi hyödyntää 2. harjoittelussa.

Oppimani asiat vastaavat varmasti hyvin, mutta osa asioista on vain päässyt jo unohtumaan.

Valmiudet ovat keskeneräiset. joskin enemmän hyvät kuin huonot. Koulun ei kuitenkaan ole tarkoitus täysin valmistakaan työelämään, mutta näin tunnutaan työelämässä ajateltavan ja se lisää painetta...

Osa kursseista erittäin hyvin, osa kehnommin. Suuri vaikutus on myöskin sillä, miten aktiivisesti on tehnyt itsenäistä opiskelua kullakin kurssilla.

Harjoittelupaikka kiven alla (ei pääse kokemaan käytännössä).

Ehkä sosiaaliset taidot ovat kehittyneet, mutta PBL-opetus ei ole ainoa syy siihen.

Ongelmajohdantainen opiskelu on varmastikin parantanut tiimityötaitoja ja yleensäkin toimimista erilaisten ihmisten kanssa. Lisäksi vastuu omasta oppimisesta on ohjannut aktiivisempaan tiedonhakuun.

Joihinkin vastaa, joihinkin ei (riippuen yhtiöstä), erääseen yhtiöön olisi riittänyt 2 ensimmäisen vuoden opiskelu, tosin pohjakoulutuksella voi olla osuutta.

Harjoittelu meni ainakin ihan hyvin. Mutta sehän oli pelkästään omaa ansiota :)

Koen saavani koulusta paljon yleis- ja perustietoa, mutta ammatillinen osaamiseni tulee "maailmalta" eli työelämästä, harjoittelusta, ammattilaisten jakamista kokemuksista ts. käytännön kautta.

5. Oletko kokenut oppineesi tulevan ammatin kannalta tarpeellisia asioita?

06IM

Käytännön hommia harjoiteltu kiitettävästi maastossa. Ei pelkkää lukemista mikä on hyvä juttu.

Suurin osa on ollut tarpeellista, mutta mukana on ollut myös oudompiakin asioita, joista ei tiedä mihin ne liittyvät

Asiat on opetettu hyvin ja perusteellisesti. Harjoittelussa oppii asiat käytännössä.

Kaikki metsäalaaan liittyvä on tärkeää metsäalan ammatissa.

Kaikki asiat ovat uutta.

Suurin osa on tarpeellista tietoa.

Oppimat asiat ovat olleet ammatin perusta.

Taimikonhoito ja ensiharvennus.

IMe-2

Pohja rakennetaan koulussa, varsinaiset työt "opetellaan" työelämässä.

Käytännön työt.

Olen oppinut melko paljon mutta enemmänkin olisin voinut oppia.

Mitään turhaa en tunne vielä oppineeni tai ainakin ne tiedot on mielestä unohtunut.

Monien metsätaloudellisten taitojen lisäksi olen kokenut oppineeni paljon sosiaalisia taitoja ja organisointikykyä.

Mielestäni kaikki opetettu juuri niin kuin tulevassa ammatissa tulee olla.

Perustaitoja kuten metsänhoitoa monesta näkökulmasta.

Opittavaa tuntuu olevan liikaa, paremmat työnkuvat heti alkuun auttaisivat vähän suuntautumaan, motivoimaan, kaikkea kun kuitenkin on mahdotonta osata! Kaikki käytännön asiat ovat olleet erittäin tarpeellisia ainakin.

Teoriaa.

IMe-3

Ei, koska tilanne on etten työllisty metsäalalle kerta meitä tarvita, ellemme ole syntyneet metsäperheeseen, eli isä tai setä on alalla töissä.

Sehän riippuu mihin hommaan työllistyy. Uskon että ei ole semmosta hommaa jossa kaikkea tietoa (jota tässä 4:n vuoden aikana tulee) tarvitsisi.

Ehkä joskus on mennyt turhaa aikaa nippelitietoihin ja olennaisen opettaminen on jäänyt vähemmälle.

Välillä tuntuu että joitakin perusasioita jää tässä "hienossa" systeemissä oppimatta.

Totta kai. Kaikki tieto on ollut tarpeen.

Perusasiat on opetettu erittäin hyvin. 3. vuosi on ollut opetuksellisesti epämääräistä / epäolennaista asiaa.

Lähes kaikki on mitä luultavimmin ollut tarpeellista.

Riippuu työtehtävistä ja pohjakoulutuksesta, osa on ollut tuttua ja osa uutta.

Joitain asioita kyllä puuttuukin, ainakin tässä vaiheessa.

Koen oppineeni sekä hyvin tarpeellisia että vähän tarpeellisia asioita. Varsinkin jonkun kurssin asioiden tärkeyden painotusaste esim. opetustuntien määrässä voi vaihdella.

5.b Esimerkkejä työelämän kannalta vähemmän tärkeiksi koetuista asioista

06IM

Tiedonhankintataidot ovat varmasti tärkeitä, mutta tunneilla ollaan käyty liian helppoja asioita

Esimerkiksi erilaiset kemian harjoitukset ja paperinvalmistusprosessit eivät mielestäni liity paljoakaan metsätalousinsinöörin ammattiin.

Vähemmän tärkeää eli turhaa on tiedonhaun opetus, jokainen tämän ikäinen, joka on tähän kouluun päässyt osaa käyttää erilaisia hakukoneita yms.

Jotain luonnonmetsän juttuja.

Tiedonhankinnan ja kemian osuudet olivat (varsinkin labrojen) sekavuuden takia hieman oudohkot.

IMe-2

Kaikki turhat kyselyt ja aikaa tuhlaavat leikit pois enemmän keskittymistä työelämässä tarvittaviin asioihin.

Englanti: Aivan turhaa keskittyä tunteilla siihen, mihin pitäisi tulla "a" tai "the" -> käytännössä ainakin oman kokemukseni mukaan artikkeleilla ei ole ollut mitään roolia kommunikoinnissa, tärkeintä on ollut että saa itsensä ymmärretyksi.

No fysiikkaa ja kemiaa tuskin paljon tarvitsee tulevassa työelämässä, mutta ne kuuluvat yleisiin insinööriaineisiin ja siksi ymmärrän että nekin on läpikäytävä. Metsäpuolella ne on onnistuttu hyvin soveltamaan edes jotenkin käytännönläheisesti metsäalaa.

Matikan (fysiikan ja kemian) tunnit suurimmaksi osin. Samoin viestinnän tunnit muuten, paitsi hyvää oli CV:n ja työhakemuksen tekeminen. Tiedonhankinnan tunnit olivat täysin turhia ja hyödyttömiä koko luokan mielestä. Vaikka kaikki eivät ehkä muistakaan sitä tässä mainita! Luokan kesken asiasta on ollut kuitenkin melko paljon keskustelua!

IMe-3

Edelleen tehtäväkohtainen asia, johonkin turha voi olla toiseen tärkeä.

Raporttien kirjoittaminen.

Viittaaan edelliseen vastaukseeni; hyvin tärkeät, monesti käytännön asiat, voivat jäädä yleisten asioiden varjoon, joita työelämässä tulee kovin harvoin vastaan.

6. Millä tasolla asteikolla 1-5 koet itse olevasi työelämän vaatimuksiin nähden?

06IM

Tähän asti opetetuista asioista koen olevani keskitasoa. Vaikka asiat opetettu hyvin niin maastossa kuin luennoilla, niin asiat pääsevät unohtumaan helposti tahdin ollessa välillä nopeakin.

Jos kysymys tarkoitti että joutuisin nyt heti metsätalousinsinöörin töihin niin tietotaso olisi liian heikko, en ole opiskellut edes vuotta.

En pystyisi vielä selviytymään insinööritason töistä. Metsurin töitä pystyisin suorittamaan.

Koulutus vasta niin alussa.

Jos kuvittelen itseni esim. MHY:n aluevastaavaksi, niin aika sormi suussa olisin tähän mennessä opituilla asioilla.

Jos tarkoitetaan sitä mitä töitä tekisin näillä taidoilla.

Aika vähän on tietoa tarttunut

Ehkä tässä ajan kuluessa ja käytännön kokemuksen kasvaessa nousee.

IMe-2

Vaikea verrata työelämän vaatimuksiin, kun alan työt eivät ole vielä kovin tuttuja.

Tuntuu että tietotaito ei ole kaikilta osin hallinnassa alaan liittyen.

Työelämässä tarvitaan aktiivista henkilöä, joka saa aikaiseksi. Pohjatiedoilla pystyy tekemään paljon.

En hyvä, enkä ihan huonokaan. Perustaitoja on jo tiedollisesti ainakin hallussa. Taidollinen puoli ei ehkä ole ihan varmaa.

On kova halu kehittyä.

Edellisistä opinnoista suuri hyöty!

Paljon on vielä opittava metsällisistä asioista, mutta perustiedot alkavat olla jo hyvällä tasolla.

En tiedä olenko ollenkaan oikealla alalla. Melkein tuntuu että mitä pidemmälle alaa opiskelen, sitä vähemmän kiinnostaa.

Vielä on kuitenkin paljon opeteltavaa.

Perustaidot on olemassa - lisää kokemusta.

Itselläni on kova luotto että perustaitoni ovat melko vahvoja ja olen pystynyt näitä osina vahvistamaan.

En ole käynyt vielä harjoittelussa, niin arvioiminen on vaikeaa.

Harjoittelut käymättä ja vielä 2 v. opiskelua jäljellä TAMKissa - EI vielä voi olla valmista.

Opinnot suht alkuvaiheessa, käytännön harjoitukset tehty yleensä ilman esiohjausta niin suurissa ryhmissä ettei ole osannut muuta kuin ihmetellä. Asiantuntijavierailut hyvätasoisia.

Moni asia epäselvää.

IMe-3

Ei usko omiin taitoihin riittä.

Kerta valitsin väärän alan.

Välillä tuntuu että kielitaso ja atk-taidot ei kuitenkaan vastaa odotettua tasoa.

Joiltain osin hyvällä tasolla, joiltain osin puolestaan menee heikosti...

Olen lähtenyt opiskelemaan lähes nollatiedoilla. Kaikki on ollut uutta. Välillä on ollut motivaation puutetta ja itsetunto-ongelmia, kun muilla on jo pohjatietoa asioista. En vielääkään osaa sanoa, miten hyvin olen oppimani sisäistänyt.

Koulussa ei mielestäni pysty niitä valmiuksia mitä työelämä tuo mukanaan, harjoittelu tärkeämpää.

Harjoittelut menneet hyvin, mutta aina löytyy parantamisen varaa.

Minulla on jotakin hajua, mutta en uskoisi pärjääväni varsinaisena metsäammattilaisena. Varmaan pääsisin töihin jos haluaisin.

Katson osaavani soveltaa koulussa oppimaani käytäntöön, lisäksi minulla on aiemman koulutuksen sekä työelämän tuomaa käytännön kokemusta asioihin. Ja näen työelämän siten että siellä saan osaamista enemmän kuin nyt sinne veisin.

7.b) Yksilöi mitä asioita pystyit soveltamaan ja/tai minkä mahdollisesti koit puutteeksi

IMe-2

Pystyin hyödyntämään taimikonhoitoon ja metsän uudistamiseen liittyviä tietoja (esim. taimitiheydet)

Töissä ollaan osaksi opituilla tiedoilla / taidoilla, niitä soveltamalla töitä tehdään.

Harjoittelu oli vain käytännön töitä, jossa aika huonosti sai ja pääsi toteuttamaan ja soveltaman taitoja. Mutta ainakin istuttaminen sujui.

Yleiset työelämävalmiudet olivat hanskassa (osaksi aiempien työkokemusten ja opintojen vuoksi), jonkin verran työhön tutustumista helpotti, että tiesi taustojajo etukäteen. Harjoittelupaikka ei ollut täysin opintoja vastaava, sillä se oli metsäteollisuudessa, ei -taloudessa.

Metsänmittaustaitoja sovelsin. Ne oli hyvin opetettu.

Istutukset: oikea tekniikka ja istutuksen laatu: oikea syvyys, taimitiheys ym. Ehkä kokemus alasta jäi kuitenkin suppeahkoksi, eikä siis kaikkea tietoaakaan päässyt hyödyntämään. En tosin sitä odottanutkaan!!

Sahateollisuuden perusasiat oli kunnossa.

Maanmuokkaus, uudistaminen.

Pystyn käytännön työllä soveltamaan kartanlukutaitoa, leimikon rajausta, tiheyden ja poistuman määrittelyä, mahdollisten hoitotarpeiden määrittelyä.

IMe-3

Metsätyyppien, puustotunnusten ja kehitysluokkien määrittäminen sekä pinomittaus.

Toistaiseksi vain suorittavaa työtä (istutusta).

Puutteelliseksi jäi arvioiminen ilman mittavälineitä, se jäi opeteltavaksi harjoitteluun.

Asioit olisi pitänyt kerrata enemmän, mutta tuntui että paljon tietotaitoa löytyi jo 2. vuoden opiskelun jälkeen.

Kuvioiden rajaus, raivaus, istutus.

Metsälliset perusasiat ihan hyvin hallussa, mutta luonnollisesti esim. puunhankinnan erityisosaamisessa vielä paljon kehittämistä.

Metsäperusasiat + atk.

Yleinen metsänhoidon osaaminen, mittaus ja arviointi. Neuvontajakso voisi olla jo 2. vuonna kun harjoittelu on sinä kesänä...

On vaikea eritellä asioita, koska minulla on pohjalla myös ammatillinen alan koulutus sekä kokemusta työelämästä sekä ihmisten kanssa toimimisesta. Mikä osa soveltamistani asioista oli tullut TAMKista? En tiedä.

8. Miten hyvin PBL-lähestymistapaan perustuva oppiminen on tukenut kohdallasi tietojen ja taitojen, (oppimisen) rakentamista?

06IM

Tutoriaalien lähtökohdat yleensä aiheita joista ainakaan itsellä ei ole ollut aiempaa tietoa. Mutta oppimisen kannalta hyvä systeemi.

Yleensä edellisen syklin asioita on kerrattu myöhemmissäkin jaksoissa, mutta ei tasapuolisesti ja tarpeeksi. Olen kuitenkin huomannut että tieto juuri "rakentuu" aiemman päälle.

Välillä tietoa on tullut hyvin, mutta kun tietoa on itse hankittava ja sitä ei aina löydy niin joskus opittavat asiat jäävät sisäistämättä.

Asioista tulee yleensä monia näkökulmia, mikä auttaa prosessoimaan tietoa.

Ei ole tuollaista asiaa tullut sisäistettyä.

Keskustelemalla sisäistää asioita paremmin

Systeemiin sopeutuminen on ollut välillä hankalaa.

Välillä oletetaan perustietämyksen olevan ehkä hieman korkeammalla.

Purkututoriaalien vaikutus on huomattava, sen vaikutus "pakottavana" elementtinä on kiistaton, se pakottaa oppimaan.

IMe-2

Kai se on tukenut ihan hyvin, jos koetuloksia katsoo. Lähtötaso oli sen verran matala, että siihen on vaikea verrata. Nyt toisena vuonna asiat ovat jo alkaneet löytää omat lokeronsa.

Olen liian huonosti hakenut tietoa itsenäisesti.

Paha alkamaan rakentamaan jos tietoa ei ole.

Kokouskäyttäytyminen on parantunut.

Pohjatiedot joka aiheesta ovat aikalailta nollat, joten niiden pohjalle on hankala alkaa rakentaa mitään.

PBL on toiminut hyvin. Kun asiaa käsittelee useaan kertaan muiden kanssa keskustellen, tiedot syvenevät ja ne on helposti sisäistettävissä.

Hyvää: keskitytään tiettyyn aiheeseen monelta eri kantilta tietty aika. Huonoa: Välillä tuntuu, että käydään jo opittua asiaa läpi viikkotolkulla -> tiivistämisen varaa voisi olla.

Jos olemassa olevaa tietoa ei ole, on erittäin vaikeaa hahmottaa kokonaisuuksia ja oikeita vastauksia yksinään. Tämä PBL ei sovi minulle lainkaan. Olisi parempi, jos eteneminen olisi enemmän lukiotyylisiä: edetään oppikirjaa kappale kappaleelta, tulee "kotiläksyjä" ja tehtäviä. Pysyisi paremmin opiskelurytmissä.

PBL:llän kaunis ajatus ei täysin toteudu käytännössä.

Joitakin asioita edellisistä opintojaksoista muistuu mieleen ja ikään kuin niiden "päälle" opitaan uutta, mutta usein on täysin uutta.

Opetettavat asiat rakennettu järkeviksi kokonaisuuksiksi.

Omalla kohdalla aktiivisuus liian alhaista. PBL tarvitsee aktiivisuutta!

PBL-syklit saattaa sisältää asioita monista hyvin erilaisistakin aineista ja minua tämä onkin vain sekoittanut kuin että olisin oppinut paremmin. Itse pidän normaalista koulusysteemistä missä kouluaineita opiskellaan lukujärjestyksen mukaan eri tunneilla. Täällä taas minusta on tuntunut että koetetaan ahmia liian suuria kokonaisuuksia kerralla jossa eri aineet on sekoitettu yhteen ja joita lopulta ei pysty sisäistämään kukaan, edes jotkut opettajat.

Jo olemassa olevaa tietoa ei ole, on helppo ilman ohjausta ajautua hakoteille. Toisaalta hyvä että pakotetaan itsekkin miettimään asioita ja etsimään tietoa, mutta varmennusta niihin kaivattaisiin!

Moni asia epäselvää.

IMe-3

Tykkään PBL:stä oppimismuotona ja se sopii minulle hyvin, ongelmat ovat toisaalla.

En ole "laumaeläin", joten keskustelu on hyvin vaikeata, minua ei kuunnella, aiempaa tietoa ei ole mihin rakentaa, arvostelu tulee vertaisarvioinneissa.

No kokonaisuuksien jäsentelytaito on kehittynyt.

Joskus olisi vain kaivanut hieman kertausta aikaisemmin opetetuista asioista tai enemmän aikaa omaan kertaamiseen.

Jos tietotaitoa ei tietyistä asioista niin vaikea olla esim. aloitustutoriaaleissa mukana ja soveltaa/syventää tietoa.

Toisaalta PBL voi liittää kaiken suuremmaksi kokonaisuudeksi ja auttaa ymmärtämään miten eri asiat liittyvät toisiinsa, mutta joskus se saattaa vaan saada asiat sekavemmaksi. Ehkä kuitenkin enemmän hyvin kuin heikosti.

Pääosin kaikki metsäasia uutta. On vaikea lähteä tyhjän päältä opiskelemaan aiheita itsenäisesti. Ensinnäkin on pirun vaivalloista ja aikaa kuluu hukkaan, kun etsii epäolennaista. 1-tutoriaalinen oppimistavoitteet muodostuvat yleensä surkeiksi ja epäolennaisiksi!

Riippuu aiheesta ja päivästä.

Välillä järjestys tuntuu hullunkuriselta.

Ei yksinkertaisesti sovi, ei todellakaan, en juttele/opi samalla lailla, joten myös varmaankin joillekin sopii erinomaisesti.

Ei ole jo olemassa olevaa tietoa. Itse asiassa heti koulutuksen alussa oletettiin, että jonkinlaisia tietoja aiheista on. Kun esim. metsäkoulun käyneet ottivat asioita esille, eivät opettajat oikein ymmärtäneet, ettei kaikilla ole hajuakaan...

Systeemistä vois ottaa enemmänkin irti. Opetus ei tunnu lähtevän aina opiskelijan lähtökohdista, vaan opetetaan niin kuin aina ennenkin. Resurssit tietysti ovat rajalliset.

Olen luonnostani oppija, joka miettii asioita ja yhdistää asioita aiemmin opittuihin asioihin. Haluan ymmärtää asiat, olen huono opettelemaan vain kirjasta ulkoa.

9. Onko aikaisempi tietosi päässyt tutoriaaleissa riittävän hyvin esille? Ts. oletko tutoriaalien avulla voinut rakentaa uutta vanhan tiedon pohjalle?

06IM

Vanhaa tietoa ei yleensä ole ollut, mutta joissain lähtökohdissa pystyy hyödyntämään aiemmissa tutoriaaleissa esille tulleita asioita.

On voinut, mutta enemmänkin olisi hyvä viitata aiemmin opittuun.

Vanhoista perusopinnoista on ollut joskus hyötyä, mutta pääasiassa olen rakentanut kaiken tiedon alusta asti.

On mielestäni päässyt riittävän hyvin esille ja olen saanut uutta tietoa vanhalle pohjalle.

Eipä ole kauheasti ollut vanhaa tietoa mikä olisi voinut tulla esille.

Kyllä olen.

Kaikki tiedot ovat uutta.

Kyllä, mutta saman olisi tehnyt tavallinen opiskelukin.

Jonkin verran. Tutoriaalikäyttämiseni on vielä vähän epävarmaa.

Kyllä.

IMe-2

Lähtötaso on ollut niin matala, että tutoriaaleissa on ollut hyvin vähän pohjatietoa, jota olisi voinut hyödyntää.

Ei ole ollut alaan liittyen juurikaan aikaisempaa tietoa.

Kyllä, joskus jos aihe on ollut hyvin esitetty ja tieto on ennestään.

On pystynyt käyttämään perusopinintojen tietoja.

Kuten sanoin, vanhaa tietoa ei ole paljoa ollut, joten tutoriaalit ovat olleet aika vaikeita, kun asioita ei entuudestaan tiedä materiaalia enempää.

Rakentaminen onnistuu paremmin, jos vanha tietoa on jo pohjalla. Ensimmäisen vuoden opinnoissa kun metsätietoja oli vielä vähän, rakentaminen oli aloitettava aivan alusta. Nyt myöhemmin se on jo mahdollista.

Välillä tutoriaalit ovat aika turhauttavia. Päätöstutورياaleissa on ihan hyvä tiivistää opitut asiat. Muuten vähentäisin edelleen tutoriaalien määrää.

Välillä vanhoista tiedoista on ollut enemmän hyötyä, joskus vähän vähemmän. Yleisesti ottaen esim. aloitustutورياaleissa huomaa, että hommasta on pakko olla aikaisempaa tietoa tai muuten siitä ei tule mitään.

Ei ollut juuri mitään vanhaa tietoa, jonka päälle rakentaisi! Tämä oppimistapa sopii niille, jotka ovat jo opiskelleet alaa (esim. Kuru) tai kodin kautta ala on edes jollakin tavalla tuttu.

Kyllähän niissä on saanut tukea omille tiedoilleen.

Liikkeellelähtö tapahtuu osaamisen keskiarvon tasolta.

En henkilökohtaisesti. Asenteeni tutورياaleja kohtaan on negatiivinen, jolloin en juuri niistä saa itse irti.

Työskentelen kyllä mahdollisimman hyvin ryhmälle, mutta oppimisen teen parhaiten itse oppimalla / ajattelemalla tai luennoilta.

Kyllä. Ryhmässä jokainen kartuttaa toisten tietoja.

Ehkä opintojen edetessä.

IMe-3

Olen ollut vasta kuukauden tässä koulussa, mutta tähän mennessä PBL ei ole kohdallani toiminut lainkaan.

Tietoa tulisi jotenkin kontrolloida ja opettajien tulisi varmistaa että JOKAINEN oppisi ja saisi haltuunsa edes perustiedot. Ne jotka haluavat oppia syvällisemmin ja joilla on jo tietoa asiasta ovat selvillä vesillä mutta kuinka taata kaikille perustiedot?!?

Ei. Muun muassa biologian osaamista ei tarvita, muuta aiempaa tietoa ei ollut.

Ekoina vuosina EI (vaikka pohjatietoa oli) nyt KYLLÄ)

Olen pystynyt rakentamaan uutta tietoa.

Joskus, joskus ei.

Tutoriaaleista ei ole ollut minulle juuri mitään hyötyä. Ryhmäkoko on liian suuri että kykenisin tuomaan ajatuksiani esille ymmärrettävästi. En tuo tutoriaaleissa paljoakaan esille aiempaa tietämystäni. Toisaalta on hyvä kuulla toisten ajatuksia aiheesta.

Aika heikosti. En ehkä ole osannut tai sitten en ole vain aina huomannut. Pitäis olla joku eräperse että tietäis kaikki jo etukäteen.

Jossain tapauksissa.

Jossain määrin kyllä. Välillä lähtökohdat liian vaikeaselkoisia.

Kts. ed. "laatikko" (Ei yksinkertaisesti sovi, ei todellakaan, en juttele/opi samalla lailla, joten myös varmaankin joillekin sopii erinomaisesti).

Tutoriaaleissa tuli aluksi paljon ihan uutta, mutta nyt myöhemmin on jo ihan vähän omaakin tietoa pohjalla.

Kyllä. Ryhmässä jokainen kartuttaa toisten tietoja.

Toimin tutoriaaleissa pääsääntöisesti aiemman tiedon pohjalta. Toki päätöstutoriaalissa nostetaan uudet asiat pöydälle, mutta kyse on enemmän keskustelusta ja pohdinnasta. Monesti jää tunne: "Onko tämä oikeaa tietoa, olenko oikeasti oppinut uutta?"

10. Ovatko tutoriaaleissa annetut lähtökohdat/ongelmat olleet auttamassa osaamisesi, tietojesi ja taitojesi (oppimisesi) syventämisessä opintojen edetessä?

06IM

Välillä keksimämme kehityskysymykset eivät ole olleet niinkään keskeisiä opittavan asian kannalta ja tämän huomaa vasta syklin lopussa purkututoriaalissa.

Uskon että lähtökohdat on laadittu juuri keskeisten oppimisasiheiden ympärille.

Riippuen lähtökohdista. Välillä on vaikeita asioita, joita ei oikein sisäistä ja se syö myös mielenkiintoa opiskelusta.

Välillä tuntuu että lähtökohtia voisi koittaa suunnitella paremmin oikeaan aiheeseen ohjaaviksi.

Lähtökohdat usein epäselviä: mitä milloinkin on tarkoitus oppia?

Liian iso tekstipaketti vähentää oman tiedon merkitystä, kun aivoriihessä luetellaan sanoja mitä tekstistä löytyy.

Lähtökohdat ovat olleet sopivia.

Yleensä tutoriaalit tuppaa unohtumaan kun ovesta kävellään pihalle, mutta väkisinkin sieltä jää jotain päähän.

IMe-2

Joskus ovat, joskus eivät. Asia riippuu paljon lähtökohdasta ja annetusta lähtömateriaalista/ongelman määrittelystä. Nyt lähtökohtien taso vaihtelee liian rajusti.

Joskus tutoriaalit toimivat, joskus eivät

Joskus materiaali/lähtökohdat ovat olleet hyvinkin innostavia ja opettavia, mutta on ollut myös mitään sanomattomia lähtökohtia, joista on vaikea repiä irti minkäänlaista ideaa aiheesta tai tiedosta.

Lähtökohta saisi useammin olla ongelma. Loppututoriaalissa ongelman ehkä osaisi jo ratkaistakin.

Jos on hyvä lähtökohta, siitä saa hajua tulevien viikkojen aihepiireistä. Toisinaan taas on ihan "hukassa", ei tiedä yhtään mitä pitäisi tutoriaalissa käsitellä.

Joskus enemmän, joskus vähemmän.

Varmaan auttaisi enemmän jos tutoriaalityöskentely kiinnostaisi enemmän. Asennekysymys.

Lähtökohdat tulisi olla todellisempia ja ehkäpä työelämän määrittämiä.

Opintojakson/opintojaksosuunnitelma kertoo mitä tulisi oppia.

Suurin osa lähtökohdista on ollut hyviä, mutta myös huonoja keskinkertaisia on ollut paljon. Lähtökohdissa on minun mielestäni tämän systeemin suurin kehittämisen paikka.

Lähtökohdat voisivat olla rikkaampia, monipuolisempia.

Ei mitään apua.

IMe-3

Tosin kun on eri tutoriaaliryhmissä niin myös alku- ja lopputuotokset poikkeavat, joten painotan edelleen sitä, että kaikille tulisi jotenkin varmistaa yhtenäiset perustiedot.

Liian epämääräisiä, suunnattu niille jotka tietää jo kaiken metsälukiosta.

Lähtökohtia on vaikea tarkastella koska niitä on ollut hyviä ja huonoja.

Yleensä aiheet ovat olleet hyviä, mutta lähtökohta on voinut olla sellainen ettei siitä itselle tule mitään mieleen vaikka toisille tuleekin.

Aika usein lähtökohta voi viedä harhaan, varsinkin jos tutoropettaja nukuksissa.

Lähtökohdat ovat usein olleet varsin huonoja.

Lähtökohdat ovat olleet vaikeaselkoisia.

Joskus.

Yleensä ongelmakohdat hyviä ja keskittyvät olennaiseen.

Joskus kyllä, joskus ei.

Ongelmat voisivat ihan oikeasti olla ongelmia eikä vain kaksi lausetta paperilla.

Omasta mielestäni lähtökohdat ovat vain sen hetken, tutoriaalini, kipinöitä meille jotta ajattelisimme asioita. Lähtökohdalla ei sinänsä ole merkitystä itse asioille saati oppimiselle.

11. Onko PBL-lähestymistapa vaikuttanut ongelmanratkaisukykyä kehittämiseen? - jos kyllä, niin anna esimerkkejä, ellei ole niin kirjaa jääneitä puutteita

06IM

On vaikuttanut, mutta hankala antaa esimerkkiä.

En osaa sanoa, mutta on se ainakin opettanut tiedonhankintataidoissa.

Ei oikeastaan, en ole päässyt kunnolla sisään järjestelmään.

Kyllä se on parantanut, ei tosin tule esimerkkejä mieleen.

Ei ole vaikuttanut.

Ehkä vähän. Toivottavasti se kehittyy lisää.

Ei ole vaikuttanut: mä oon ollu aina superhyvä ongelmanratkaisija.

Voi enemmän pohtia pulman ratkaisua ja tiedonhankintakyky paranee.

Kyllä nykyään tulee ajateltua enemmän asioita ongelman edellä.

En ole vielä tottunut PBL:ään ja itse tapahtuva tiedonhankinta ei ole suuresti kehittynyt.

IMe-2

Tiettyssä mielessä on. Se pakottaa miettimään ja pohtimaan asiaa erikanteilta, muiden näkökulmasta.

PBL on auttanut hakemaan ongelmiin laaja-alaisempia näkökulmia, mutta ongelmat ovat olleet paikoin niin epäselviä, että niiden kehittävä vaikutus on jäänyt vähäiseksi.

Mielenkiinto itsenäiseen tiedonhankintaan on jäänyt heikolle.

Ei osaa sanoa.

Hieman, mutta uskon opintojen lopussa PBL:n auttaneen enemmän (kehitys).

Yhtä vaikeaa / helppoa ongelmanratkaisu on edelleenkin, en koe tämän opetustavan opettaneen minulle ongelmanratkaisua. Paremminkin vain lisännyt ongelmia ja kysymyksiä. Tosin olen ehkä oppinut kyseenalaistamaan enemmän. Onko PBL oikeasti hyvä keino oppia?

On kehittänyt, myös kyseenalaistamista.

Eipä juuri. Aiemmin opitun soveltamista. Ehkä jollain muulla auttaa, itse on joutunut ongelmanratkaisukykyä kehittämään jo pitkän aikaa...

Ainakin sen on huomannut, että tiedonhakatavat ovat kehittyneet ja asioita tulee pohdittua laaja-alaisemmin ja usealta kantilta.

Ei. Ei ole ollut kiinnostusta etsiä vastauksia "tyhjälle pöydälle", itsenäinen työskentely jäänyt vähemmälle....

Mennään vajailla tiedoilla ja katsotaan jälkeenpäin mitä olisi pitänyt tietää.

Ei ole.

Kyllä, ongelmia osaa lähestyä nykyään useammalta kantilta.

Kyllä. Tiedonhaku ja sitä kautta myös ongelmanratkaisukyky on kehittynyt.

Osa kyseenalaistaa asioita, joutuu ottamaan vastuuta.

Tuntuu että tutoriaaleissa vain "heitetään jotain hatusta" ja minulle asiat jäävät täysin epäselviksi, ts. mitä asioita opintojaksolla pitäisi oppia???

IMe-3

Vaikutti negatiivisesti, koska tässä luokassa ei pysty keskustelemaan, tämä ryhmä ei hyväksy jos jollain on eri mielipide ja eri mielipiteitä ei saa tuoda esiin, heti puhutaan päälle. Tuloksena uskomaton turhautuminen ja haluttomuus, kaikki käydään tavoitteen edessä saada jotenkin tutkinto.

No jäsentelykyvyn kautta ongelmanratkaisukykykin on ehkä kehittynyt.

Ei ole merkittävästi vaikuttanut.

Suoraan sanoen aina ei jaksa joka "kissanhäntää" alkaa etsiä tietoa, välillä sitä olisi mukava saada opettajilta.

Ei ole auttanut ainakaan huomattavasti.

Ei välttämättä, mutta ryhmätyötaidot ehkä kehittyneet.

Ehkä jossain määrin.

En usko, muttei suoranaista AHAA-elämystä ole tullut koettua ja toisaalta alitajuisesti lähestymistapa voi olla apuna koko ajan.

En usko, mutta onhan se mahdollista.

Kyllä, asioiden jäsentelykyky on ainakin kehittynyt selvästi. Pystyn käsittelemään monimutkaisia asioita helpommin.

Ongelmanratkaisukyky on ollut ennenkin hyvä, mutta en koe PBL:n vaikuttaneen itse siihen. Monesti ongelma on siinä, ettei jälkeenpäin selviä onko itse hankittu tieto ollut se mitä on haluttu ja onko jotain tärkeää unohtunut.

12.a Jos vuorovaikutustaitosi ovat kehittyneet, niin anna esimerkkejä, ellei osaatko perustella miksi eivät

06IM

Eri roolit tutoriaaleissa ehkä kehittäneet jonkin verran sosiaalisia taitoja.

Tutoriaalitalanteissa on monesti pakko sanoa jotain, että juttu kulkisi eteenpäin. Tällä tavalla on tullut puheliaammaksi.

Tutoriaaleissa osaa suhteuttaa oman puhumisen / kuuntelemisen paremmin tilanteeseen.

Jos toimisi joka tutoriaalissa puheenjohtajana niin jotain kehitystä saattaisi tapahtua.

Hyvä kun joutuu ryhmässä olemaan esillä ja puhumaan ryhmässä niin esiintymisjännitys vähenee.

Olin jo valmiiksi hyvä vuorovaikuttaja.

En ole hirveän ulospäinsuuntautunut.

Varsinkin tutoriaalien takia olen oppinut perustelemaan näkemykseni sekä kuuntelemaan toisia tarkemmin.

Osaan ottaa paremmin osaa keskusteluun ja perustella kantani.

IMe-2

Tutoriaalit kehittävät tätä osa-aluetta tahtoi tai ei, sama pätee maastoharjoituksiin.

Vuorovaikutustaidot ovat olleet jo melko hyvät ennen opintoja.

Minulla on hyvät vuorovaikutustaidot jo ennestään.

Omien ajatusten julkituominen ryhmässä on helpompaa. Toki siihen vaikuttaa hyvä ryhmähenkikin, mutta olen oppinut kuuntelemaan ja keskustelemaan toisten kanssa paremmin. Itseilmaisua voisi vielä parantaa.

Kokoustekniikka on tullut tutummaksi.

Olen ollut aikaisemmin "päällepuhuja" mutta esim. tutoriaaleissa on oppinut kuuntelemaan muiden mielipiteet rauhassa loppuun asti.

Siihen tutoriaalit auttavat, vaikka en mikään antisosiaalinen ole koskaan ollutkaan.

Uskon vuorovaikutustaitojeni olleen ihan hyvällä tasolla ennen opintoja.

Asioista joutuu keskustelemaan.

Mielestäni tulisi koulun oppimaan ja vuorovaikutustaidot opin muualla.

Sosiaalinen kanssakäyminen on aina ollut minulle hieman vaikeaa. Opintojen aikana taitoja on ollut mahdollisuus kehittää ja olenkin mielestäni kehittynyt paljon.

Tiivis porukka, pakko olla mukana. Ryhmätyöskentely kehittää hyvin vuorovaikutustaitoja.

Osaan puhua asiallisesti myös tuttujen ihmisten kanssa ja ottaa asiat vakavasti.

Ei kokemusta.

IMe-3

Olen jo valmiiksi sosiaalinen tyyppi ja mielestäni tähän voisi panostaa enemmän niiden kohdalla joilla sosiaaliset taidot on - puolella! En tarkoita että kaikki ne olisi hiljaisia, päinvastoin puutteet ovat taidoissa tulkita toisia. Esim. jos joku haluaa olla hiljaa olkoon, ei aina tarvi olla suunapäänä. Jos joku näyttää siltä ettei koe kysymystä ja vastaustaan hyvänä, ei tartte painostaa. Jotkut ei vaan osaa lukea toista ihmistä ja sitä koska ja mistä niille voi puhua.

Yllä mainituista syistä minua ei kuunnella, tai jos, ajatuksiani tyrmätään. (Vaikutti negatiivisesti, koska tässä luokassa ei pysty keskustelemaan, tämä ryhmä ei hyväksy jos jollain on eri mielipide ja eri mielipiteitä ei saa tuoda esiin, heti puhutaan päälle. Tuloksena uskomaton turhautuminen ja haluttomuus, kaikki käydään tavoitteen edessä saada jotenkin tutkinto.)

Tunnen yhä itseni kohtuu keskinkertaiseksi sosiaalisissa taidoissa. Esiintymistaidon luulen kehittyneen.

Mielestäni omasin jo ennen opintojen alkua kohtalaisen hyvät vuorovaikutustaidot, mutta ovat ne jonkin verran kehittyneet.

Pitää toisia ihmisiä enemmän arvossa, kuuntelee, puhuu normaalilla äänenpainolla (ei siis korotetulla)

Jonkin verran, kun on ollut pakko.

Tutoriaaleissa on "pakko" sanoa jotain ja toisinaan selittää mitä yrittää sanoa.

Vuorovaikutustaitojen kehittyminen varmasti plussaa. Toisaalta kokousjärjestely on välillä melko sekava ja kovaäänisimmät nousevat esiin.

Jep, katso ed. (Ei välttämättä, mutta ryhmätyötaidot ehkä kehittyneet.)

Tutoriaalit varmasti valmentavat kokouksiin ym. neuvottelutilanteisiin.

Mahdollisesti aikaisemmat vuodet eri ympäristöissä on luonut jonkinlaiset taidot.

Kaikki eivät osaa tehdä kompromisseja, vaikka kuinka yritetään löytää yhteistä säveltä. Aluksi tutoriaaleissa kannustettiin "PIDÄ KANTASI, HAKKAA PÄÄLLE"-tyylisesti. Nyt jotkut jankkaavat jokaisesta pilkun paikasta 8 hlö:n ryhmässä. Olen oppinut: ANNA PERIKSI JANKUTTAJILLE JA LIIKU ETEENPÄIN.

Taitoni ovat kehittyneet. Olen luonnostani "MINÄ KERRON MITÄ TEHDÄÄN"-ihminen ja olen oppinut kuuntelemaan muita sekä kertomaan omat mielipiteeni rakentavammin.

13. Koetko ryhmän tuen olleen oppimistasi edesauttavaa, vai onko ryhmässä tapahtuva oppiminen ollut sinulle vaikeaa?

06IM

Ilman tiettyjä "tukihenkilöitä" opittavat asiat olisivat jääneet hämärän peittoon.

Ryhmän hyvä henki on kannustanut sanomaan oman mielipiteensä vaikka se ei aina olisi oikea. Hyvät keskustelut edistävät oppimista.

En koe siitä haittaa. Välillä ryhmä tuo esille tietoa jota ei itsellä ole.

Ryhmänä saa paljon enemmän tietoa irti asioista.

Osaan oppia ryhmässä tai itsekseni.

Ei ryhmällä ole ollut merkittävää tiedonantoa, koska kaikki tietää suhteellisen vähäisen.

Vaihtelevasti molempia.

On hyvä, että kaikilla on erimielipiteitä, mutta turhan usein ehkä asioista ei jakseta sen suurimmin keskustella vaan hyväksytään ensimmäinen vastaus.

Muiden päästä irtoaa uusia ideoita.

IMe-2

Ryhmän tuki, mikä se on? Ryhmätyöskentely on kyllä auttanut, mutta ryhmän tuki on mielestäni huono sana/termi.

Ryhmä on ollut hyvä.

Hyvä tiimihenkikin jelppaa paljon.

Hyvässä ryhmässä on helppo esittää tyhmiä kysymyksiä, jotka ovat ehkä muille selvempiä. Ryhmästä saa muutenkin joskus jopa parempaa opetusta kuin luennoilta. Kaikki ryhmät eivät toki ole toimivia.

Ryhmässä toimiminen on opettavaista. Vuorovaikutustaitojen lisäksi on hyvä kuulla asioita useammalta kantilta. Muiden ajatuksissa saattaa olla sellaisia näkökantoja, jotka eivät ole itselle tulleet mieleen.

Ei ole ollut vaikeaa. On helppo kysyä apua ja keskustella ryhmän kesken. Ongelmat yms. ratkeavat nopeasti ja helposti.

Yhdessä on hyvä ja hauska pohtia asioita. Joskus johonkin epäselvään asiaan saa paremmin vastauksen opiskelukaverilta, joka on asian ymmärtänyt, kuin opettajalta, joka ei ehkä osa selittää asiaa ymmärrettävästi.

Ryhmätyöskentely on hyvä asia, yksin ei aina kaikkea muista / tiedä. Ryhmässä saa paremman tuloksen aikaiseksi.

Asiat varmistetaan ryhmässä.

Tykkään opiskella asioita itsekseni ja luennoilta.

Jos ei ole jaksanut opiskella asiaa niin on saanut tutoriaaleissa hyvää kertausta. Toisaalta ryhmän "paine" kannustaa myös itse ottamaan asioista selvää.

Negatiivinen asenne + epäselvyydet vähentänyt motivaatiota.

Olen kuunnellut muita.

IMe-3

Riippuu ryhmästä, jotkut päällepäsmäröivät eikä huomioi toisten näkökohtia, silloin ei oppiminen ja ryhmätyö napostelee.

Erittäin vaikeaa tässä ryhmässä.

Välillä tai etenkin opintojen alkuvaiheessa ryhmässä annettiin tukea hyvin ja se auttoi oppimista.

Viimeisimpänä opintovuotena tukea ei ole tullut ja kommentit ovat olleet välillä hyvin negatiivisia. Mutta luulen että tämä johtuu valmistumisen lähestymisestä ja siitä, että kilpailu osaamisesta ja tulevista työpaikoista kovenee.

Toisilta saa paljon uutta tietoa ja eri näkökulmia.

Ryhmässä tapahtuva oppiminen ei ole ollut mieluista vaikka muuten pidän ryhmässä työskentelystä.

Tutoriaalit vain eivät jostain syystä ole mukavia.

Oman tiedon puutteet tulee paikattua ja omiin näkemyksiin saa vaihtoehtoja.

2-tutoriaalissa voi joskus saada täydennystä tietoihin ryhmässä.

Joskus ryhmän ajatuksenjuoksu on jotain ihan muuta kuin itsellä.

Aika paljon jää kuitenkin oman opiskelun varaan.

On välillä ollut hankalaa / vaikeaa, mutta on laajentanut näkökantaa.

Välillä (varsinkin aluksi) toisilla oli tapana tyrmentää hyvinkin voimakkaasti. Myöhemmin samassa tutoriaalissa joku voi tuoda esille saman asian ja se onkin ok, (ja ope kiittää). Yleisesti ottaen kyllä viihdyn ryhmässä ja kun melkein kaikki ovat yht.työkykyisiä, voi tilanne olla hyvinkin hedelmällinen.

Riippuu paljon henkilökemiasta.

Ryhmässä, usein opetuksen ulkopuolella, jaamme kokemuksiamme sekä käsityksiämme asioista, niiden oikeellisuudesta, käytännön toimista ym. mitä koulussa ei kerrota.

14. Miten laajasti olet käyttänyt itsenäistä tiedonhankintaa hyväksesi opintojesi edetessä?

06IM

Ajallisesti panostanut välillä paljonkin, mutta eri tietolähteiden käyttö rajallista. yleensä tulee haettua tietoa netistä.

Olen liikaa lukenut vain kurssikirjoja, pitäisi esimerkiksi tutustua muihin saman aiheen teoksiin.

Aina ei motivaatio riitä panostamaan tarpeeksi, varsinkin jos aihe on vaikea eikä sitä ymmärrä.

Olisi voinut ahkeramminkin käyttää.

Google on käynyt kovilla kierroksilla. Kirjasto on saanut olla melko rauhassa.

Lähinnä kurssikirja(t), luennot ja internet.

Koko ajan enenevässä määrin.

Erlaisia palveluita tulee käytettyä päivittäin.

Aika lailla jäänyt valmiiden oppimateriaalien käyttöön ja pikaiseen nettihakuun.

Tutoriaalien aiheet ovat välillä sellaisia, ettei oikein tiedä mistä tietoa hakee. Usein tulee tyydyttyä kurssimateriaaliin.

IMe-2

Liian harvoin tulee tehtyä mitään vapaaehtoisesti.

Olen ollut aina vähän huono itsenäisessä tiedonhankinnassa.

Parantamisen varaa löytyy aina! Joskus on vaikea saada itsestään niskasta kiinni ja alkaa etsiä itse tietoa.

Tiedonhankintataidot ovat kehittyneet, mutta (*epäselvä sana*) ei ole valtavasti lisääntynyt.

Aina on useampi sivu kirjoitettua matskua tutoriaaliin tullessa mukana.

Enemmänkin olisi voinut käyttää...

Ei ole kiinnostanut / jaksanut / ehtinyt.

Perustunut lähinnä aikaisempaan kokemukseen.

Tiedonhankinta jäänyt melko laihaksi.

Itsenäinen tiedonhankinta on minulla todella vaihtelevaa. Kiinnostavaan aiheeseen tulee haettua tietoa paremmin kuin sellaiseen, joka ei kiinnosta.

Enemmän ohjausta ?! Myös kirjoista, ei pelkkä netti.

IMe-3

Tiedonhaku vaikeaa, kun ei tiedä mitä hakea.

En edes aina tiedä mistä tietoa hakisi ja netti ei aina tarjoa vastausta kaikkeen ja metsäalan kirjallisuus on joskus ANTIKKIA.

Alussa hain laajasti, se ei auttanut oppimista koska hain väärää tietoa, nyt olen luovuttanut koska koen sen turhaksi ajan hukaksi.

Tentin lähestyessä ja tehtäviä tehdessä pääasiassa.

Olen käyttänyt jonkin verran, mutta olisin voinut käyttää paljon enemmänkin.

Nettiä tulee käytettyä paljon, mutta muuten heikosti. Tiedän kyllä miten tietoa kannattaa hakea.

Kovin aikaa vievää, pakolliset asiat suurin piirtein.

Vaihtelee opintojaksoittain.

Enemmänkin voisi tehdä. Varsinkin monipuolisemmat lähteet, kuten haastattelut olisivat varmasti hyödyllisiä

Kyseinen oppimismuoto ei sovi minulle kovinkaan hyvin.

Ei ole syntynyt motivaatiota. Mutta osaan kyllä hakea tietoa...

Oman innostuksen sekä ajan puutteen vuoksi oma tiedonhankinta on luvattoman vähäistä. Tietäisin kyllä yleensä mitä ja mistä pitäisi hakea.

14.b) Ellet ole käyttänyt paljoa itsenäistä tiedonhankintaa, perustele mikset.

06IM

Aina ei motivaatio riitä panostamaan tarpeeksi, varsinkin jos aihe on vaikea eikä sitä ymmärrä.

On itseä tyydyttävä tietomäärä löytynyt vähemmälläkin.

Ei ole ollut kiinnostusta syventyä asioihin.

Ei ole jaksanut vaivautua.

Tottunut käyttämään annettuja materiaaleja.

Laisuus päätekijänä, ei ole jaksanut panostaa. Tärkein kehittymisen osa-alue.

IMe-2

Kuten edellä totesin, laiskuus on kavala ilmiö. Tutoriaaleja varten tiedonhankintaa on kyllä tullut hyödynnettyä hieman paremmin.

Ennakkoluulot ja laiskuus vievät mielenkiinnon.

Kiireinen vapaa-aika, työt ja laiskuus pakottaa tinkimään jostain.

Ehkä motivaation puute -> muuten menee hyvin.

Valmiiksi annettu oppimateriaali (kirjat, muistiinpanot yms.) ovat turvallisempi tapa oppia. Itsenäinen haku on usein hakuammuntaa ja pelkona on oleellisten tietojen löytämättä jääminen tai laiskuus edes opiskella.

On niin paljon harrastuksia ! =)

Kun ei ole "pakko", ei tule tehtyä mitään. jos olisi oppikirja, josta järjestään mentäisiin kappaletta, ja tulisi seuraavaksi päiväksi kotitehtäviä, johon käytäisiin oikeat vastaukset läpi, niin olisi myös enemmän motivaatiota tehdä aina "tutun turvalliseen tapaan" kotiläksyt joka ilta valmiiksi seuraavaa iltaa varten. Ruotsin tunneilla tehtiin näin, ja sain ruotsista ainoan vitosen täällä koulussa!!! <- Ei ole kiinnostanut / jaksanut / ehtinyt.

Asennekysymys. Pyrkinyt kuitenkin lisäämään ja vähän jopa siinä onnistunut.

Olen sisäistänyt opinnot melko hyvin oppikirjoista.

Laisuus. Pitäisi olla aktiivisempi.

Netti on niin laaja.

En edes aina tiedä mistä tietoa hakisi ja netti ei aina tarjoa vastausta kaikkeen ja metsäalan kirjallisuus on joskus ANTIKKIA.

Koen tiedonhaun ajanhukaksi koska sitä on erittäin vaikeeta löytää ja olen valinnut näköjään väärän alan. Innostus aiheesta on mennyt jo 1.vuonna 100% 0 %:iin.

Olen tyytynyt niihin materiaaleihin, jotka on helposti saatavilla eikä halunnut käyttää kaikkea omaakin aikaa tiedonhankintaan.

Välillä se suoraan sanoen VATUTTAA! AINAISTA "GÖGLETTAMISTA!"

Enimmäkseen omaa laiskuuttani luultavasti.

On paljon helpompaa, kun joku muu kertoo tai antaa materiaalin jota tutkia. Jotkut opettajat eivät edes oikein anna vinkkiä mitä voisi etsiä tai mistä.

Tuntuu turhauttavalta lähinnä typerien oppimistavoitteiden takia.

Tullut toimeen ilmankin, ja joskus tietyt aineet eivät ole mielenkiintoisia.

En ole kokenut tarpeelliseksi. Toisaalta onko lehtien lukeminen tiedonhankintaa jos ei erityisesti hae mitään, kuitenkin jotain jää mieleen.

Kyseinen oppimismuoto ei sovi minulle kovinkaan hyvin.

Viittaa edelliseen: oma motivaation puute yhdistettynä ajan puutteeseen (perheenäidin arki).

15. Kuinka paljon katsot itsenäisen tiedonhankinnan edesauttaneen oman osaamisesi, tietojesi ja taitojesi lisääntymistä (oppimistasi)?

06IM

Asiat eivät aina jää hyvin/ollenkaan mieleen luennoilla tai muuten, niin tulee kertailtua ja hankittua tietoa aika paljon itsenäisesti.

Se selkeyttää tunneilla irtonaiseksi jääneet tiedot ja täydentää niitä.

Se että onko tutoriaalissa paljon muistiinpanoja ei kerro sitä kuinka hyvin asiaan on perehtynyt. Ainakaan välttämättä. Minulla ainakin jää mieleen hyvin asiat jotka on kuullut esim. luennolla.

Löytää muitakin näkökantoja ja mielipiteitä kuin opettajan ja oppikirjan.

Saa enemmän tietoa mitä luennoilla tulee ilmi.

Koska en ole sitä paljoa tehnyt.

Ei ole tullut haettua kauheasti.

IMe-2

On se hieman auttanut, mutta ei kovin mainittavasti

Jotain uuttakin tietoa on löytynyt. Ja hyödyllisiä nettisivuja löytynyt. Kaipaankin kuitenkin opettajilta selkeitä "ohjeita" mitä asiasta pitäisi osata ja oppia.

Oman tiedonhaun lisäksi, pidän ryhmän tiedonjakamista ja vertailua tärkeänä. Siinä vaiheessa tieto tulee paremmin prosessoiduksi.

On tullut kerrattua ja tehtyä tiivistelmiä opituista asioista.

Oma kiinnostus ei aina ole kohdentunut juuri niihin aiheisiin joista olisi pitänyt tietoa hakea.

Enemmän auttaisi jos sitä tekisi enemmän.

Oppii mistä lähteistä löytää tietoa ongelmiin.

Löydän aina uutta tietoa, informaatiota ja monipuolisissa tietolähteissä laajempaa / erilaista tietoa.

Tiedonhankinta on usein keskittynyt opettajan antamiin lähteisiin.

Itsenäinen tiedonhankinta on ollut tärkeää minulle jo lukioajoista ja tiedonhankintani on ollut pääasiassa kurssimateriaalien ja kirjojen lukua.

IMe-3

Tiedonhaku vaikeaa, kun ei tiedä mitä hakea.

Silloin kun sitä hakee, siitä ei ole mitään hyötyä.

Jäsentelyä tehdessä (esim. kokeeseen luettaessa) on tiedon hankintakykykin kehittynyt.

Tiedot jäsentyvät yleensä itsenäisen opiskelun myötä.

Tietyissä aineissa.

Lukemalla oppii.

Silloin kun jaksaa itse etsiä tietoa, niin asian oppii kyllä paremmin.

Usein tuntuu että tieto on haettava itse koska koulusta sitä ei saa. (PBL?)

16.a) Kuinka ajankohtaisina ja työelämään liittyvinä pidät tutoriaaleissa annettuja lähtökohtia (ongelmia)?**06IM**

Vaikea arvioida ensimmäisenä vuonna kun ei ole alan hommiakaan vielä tehnyt.

Uskon että opettajat tietävät mitkä ovat tärkeitä oppimisalueita.

Paljon työelämään liittyviä mutta usein on sellainen tunne että asiat ei myöskään koske kovin paljon tulevia työtehtäviä.

Riippuu lähtökohdasta.

Ajankohtaisia olleet moni, mutta työelämään liittyviä ollut vähemmän.

Vaihtelee paljon. Käytännönläheiset lähtökohdat mielenkiintoisia.

En metsäalan työelämästä paljoa tiedä.

IMe-2

Antavat jaksolle hyvän maanläheisen lähtökohdan, jonka kautta jäsentää ajatuksiaan.

Riippuen aina aiheesta, jotkut liittyvät ja tukevat hyvin, toiset eivät. Tason vaihtelu on rajua

Joskus tutoriaalilähtökohdat onnistunut liittymään oikein läheisesti työelämään.

Kysymys on aika vaikea. Jotkut ovat hyviä, toiset eivät.

Toiset enemmän, toiset vähemmän.

Vaihtelevasti

Työelämä saisi tarkistaa / päivittää lähtökohdat.

Ongelmat tuntuvat vastaavan tosielämän työtilanteita.

Kuten jo aikaisemmin mainitsin, on tämä suurin kehittämisen kohde. Ongelmia voisi hakea esim. suoraan työnantajilta.

Aluksi oli ongelmia juuri tässä, nyt kaikki OK.

Mutta opiskelun kannalta vaikea lähtökohta.

IMe-3

Joskus tuntuu että on aika haastavia juttuja ja toisinaan ihan palikkaa.

En tiedä, en tunne alan työelämää.

Vaikea muistaa mutta viime aikoina on ollut hyviä lähtökohtia!!

Kaikki eivät ole olleet yhtä hyviä kuin toiset.

Lähtökohtiin pitäisi panostaa enemmän usein ne ovat erittäin epäselviä...

Lähtökohtien tarkoitus epäselvä, miten niihin pitäisi suhtautua.

Jotkut aiheet ovat väkisin väännettyjä, toiset ovat varsin hyviä.

En ole ollut tämän alan töissä, joten en osaa sanoa.

Itse en ainakaan näe läheskään kaikissa yhteyttä yhtään mihinkään.

16. b) Ovatko tutoriaalit sinun kokemuksesi mukaan todellisesta/todellisista työelämän vaatimuksista nousevia? Elleivät ole, miten muuttaisit niitä, anna esimerkkejä?

06IM

Suurin osa on ollut.

En tiedä, luulisin että ovat.

Osa on hyvinkin keskeisiä, kun taas osa on sellaisista aiheista, jotka eivät suoraan liity konkreettisesti käytännön työhön. Eli niiden kohdalla ei, muuten on kyllä aidoista tilanteista.

Aika vähän.

Kyllä ovat aika hyvin.

Suurin piirtein. Asioiden laajuus ei ehkä vastaa työelämässä vastaantulevia.

IMe-2

Ovat.

Mielestäni tutoriaaleilla tulisi tuoda se "ongelma" paremmin ja selkeämmin esille, jota sitten lähdetäisiin ratkomaan. Nyt annetaan vain pino paperia josta sitä ongelmaa sitten etsitään. Veikkaisi että työelämässä se ongelma tiedetään paremmin.

Ennakkoluulot tutoriaaleja kohtaan ovat aina olleet huonot.

Tutoriaaleihin tulisi saada enemmän vapaata keskustelua ja jättää turhat kysymykset pois.

Ei ole, mutta uskon sen silti auttavan työelämään.

En osaa sanoa. Varmasti niissä on hyvää ja huonoa. Vuorovaikutustavoitteet ainakin. Usein vain tutoriaali muodostuu tuotos-painotteiseksi, pyritään saamaan hyvä lopputuotos ja oppiminen jää sivuasiaksi.

Välillä tutoriaalien tietty etenemisjärjestys on orjuuttavaa. Olisi kiva joskus miettiä ongelmia ihan vain ryhmänä.

Jotkut ovat hyvinkin työelämälähtöisiä, kaikki eivät. Mielestäni on ollut muutamia opintojaksoja jolloin tutoriaali-aiheet (ja tutoriaali-istunnot) ovat olleet väkinäisiä. Näissä jaksoissa perinteinen luentomalli olisi ehkä toiminut paremmin.

Enemmän nykyään tehdään ryhmissä hommia joten on todellisia tilanteita.

Työnantajat saisivat päättää millaiset lähtökohdat ovat todellisia ja ajankohtaisia aiheissa.

Kuten jo aikaisemmin mainitsin on tämä suurin kehittämisen kohde. Ongelmia voisi hakea esim. suoraan työnantajilta.

Kyllä ovat.

Aika vähän ollut ainakaan vielä käytännön työelämää koskien.

Ei kokemusta kuin kahdesta tutoriaalista eli vaikea sanoa.

IMe-3

Mehän yritämme vielä opiskella ja tutoriaalit tukevat sitä eikä mielestäni niissä käsitellä työelämän tilanteita eikä pidäkään kun tarkoitushan kai on oppia.

Työelämässä (eri alan) koen että työtäni arvostetaan, tutoriaaleissa on mahdoton simuloida työelämää, koska ryhmä on niin eritasoinen että se on mahdotonta osallistua keskusteluun, jos se olisi työpaikkani vaihtaisin sen todella äkkiä.

Kyllä kai?...

Joskus ovat, mutta eivät aina.

Tutoriaalit vastaavat mielestäni melko hyvin työelämän palaveria/kokousta/projektin suunnittelua.

Osa on, osa ei.

Kyllä varmaankin.

Epätodellisia -> poistaisin tutoriaalit. Työelämässä pärjää jos on hyvä ammattitaito. Ehkä kannattaisi keskittyä laadukkaaseen opetukseen, johon hyvät opettajat varmasti pystyvät, eikä antaa tyhmien opiskelijoiden omatoimisesti hikoilla vieraiden aiheiden parissa.

Tutoriaaleja yksi tai kaksi kuukaudessa. Ei pakkoa tuottaa lopputuotosta -> tulee vain turhaa "vänkää" ryhmässä. Enemmän keskustelun suuntaan.

Välillä hieman tekemällä tehtyjä. Esim. jos aihe kovin teoreettinen, jolloin tutoriaalien tarve muutenkin kyseenalainen.

Uskon että ovat.

Tutoriaalit sinänsä (=lähtökohdat) ovat usein hyvin realistisia. Itse koen ne vain kovin irrallisina ja opetukseen / oppimiseen liittymättöminä. En sano että tarpeettomina, mutta irrallisina tapahtumina.

17. Kuinka hyvin koet saavasi ja saavuttavasi PBL-lähestymistavan avulla tietoja ja taitoja (oppivasi) tulevaa työelämää varten, kokonaisuutta ajatellen, ei vain sisällöllistä ammattiosaamista?

06IM

Erilaiset maastoharjoitukset ja vierailut auttavat todella paljon eri lähtökohtien ongelmia ratkaistessa ja asiaa opittaessa.

Siinä oppii samalla tiedonhankintaa, vuorovaikutusta ja itse tietoa.

Varsinkin käytäntö on tärkeä.

Hyvä systeemi, joutuu ajattelemaan.

Kyllä se on enemmän motivoivaa.

Ei välttämättä päästä tutoriaaleissa asian ytimeen.

Kunhan opin PBL:n ja opin sitä hyödyntämään, kasvaa itsenäisen tiedonhaun taito ja kyky oppia muilta.

Varsinkin vuorovaikutustaidot kehittyvät, uusien ideoiden jäsentäminen, sisäistäminen.

IMe-2

Suurin osa tiedoista saadaan kuitenkin luennoilta, vierailuilta ja metsäretkiltä. PBL:llä vain pieni vaikutus. Tietysti tutoriaaleissa asia "tiivistyy" ja löytyy joitain pieniä tärkeitä osia.

En kylläkään koskaan ole tykännyt tutoriaaleista.

Todella vaikea sanoa.

Itsenäinen tiedonhankinta parantunut, kai. Ryhmätyötaitoja. Kokoustaitoja? Hyvin vaikea vastata... Sanotaan tämän valmentavan hyvin, mutta ei taida olla oikeita tuloksia vielä metsätalouden alalta.

Keskittyminen aiheeseen kerrallaan eri näkökannoilta auttaa ymmärtämään asiat laajemmasta skaalasta.

Sosiaaliset taidot, kokouskäyttäytyminen, jne...

Ryhmätyöskentelyssä asioiden kokoaminen ja kuitenkin itsenäistä työtä.

Ne kyllä auttavat hieman kuinka ongelman alkuun tulisi suhtautua.

Ryhmätaitoja oppii varmasti paremmin kuin keskiverto opiskelija.

Joutuu itse ottamaan enemmän selvää ja ajattelemaan.

Todella moni asia epäselvää, tai sitten en vain osaa ajatella muuten kuin koulumaisen oppimisen tavan kannalta; ts. ajattelutavan muutos kestää.

IMe-3

Jos pääsee teiniangstistaan yli, niin PBL on hyvä oppimiskeino, ja kyllä se auttaa sosiaalisesti ainakin.

Ryhmätyötaidot ym. sosiaalinen osaaminen ruostuu jos joutuu ryhmän sivuuttamaksi. Sisällöllistä osaamista olen oppinut itse lukemalla ja luennoilla ja hyvistä harjoituksista.

Viitaten 3. kysymyksen vastaukseen 3 ensimmäistä kirjoittamaani kohtaa, saavutetaan hyvin (Jättäisin perusmetsälliset taidot pikkasen vähempään arvoon ja nostaisin esiin; soveltamiskyvyn ja tiedonhakukyvyn (tavallaan PBL vastaa näihin?), muutoskyvyn (voi tarpeen tullen lähteä vaikka pohjoisnavalle)).

Ei työelämässäkään anneta suoraan vastauksia vaan niihin pitää itse etsiä ratkaisut.

Kokonaisuuteen PBLon hyvä systeemi. Asiat tulevat hyvinä kokonaisuuksina.

Itse tekemällä, tutkimalla ja yhdessä miettimällä oppii parhaiten.

Vuorovaikutustaidot ym. hyvästä. Asioiden oppimiseen panostettava itse opiskelemalla.

Oppiminen liikaa omalla vastuulla. Jos haluaisin oppia kaiken omin avuin, uskon että vajaan viikon kurssi "mistä haen tietoa?" riittäisi ja tulos olisi yhtä hyvä.

Yhteistyötaidot ovat kehittyneet, mutta tiedä sitten onko se PBL:n ansiota.

Työelämässä tulevat vastoinkäymiset tulevat jo ennakkoon tutuiksi. Kukaan ei ratkaise ongelmaa jos et itse ratkaise sitä.

18. Ovatko tutoriaalit kokonaisuudessaan tukeneet oppimistasi? Jos koet että ovat, kerro miten, jos eivät, niin miksi eivät?

06IM

Tutoriaaleissa yleensä helppo hahmottaa mitä tulisi oppia.

Ovat, varsinkin purkututoriaalit kiteyttävät hyvin syklissä opittuja asioita.

Ovat tietyiltä osin, mutta pidän luentoja edelleen tärkeimpinä.

Ovat tukeneet. Erilaiset näkökulmat ja mielipiteet asioihin ovat parasta antia.

Aika vähän, asioita vaan pyöritellään eikä mitään uutta ja ihmeellistä useinkaan tule esille.

Kyllä. Mukavampi ja motivoivampi oppimistilanne kuin pelkkä luennolla istuminen.

Auttavat hahmottamaan kokonaisuuden.

Itsenäinen tiedonhankinta.

Oppii paremmin, koska tutoriaalien takia joutuu opiskelemaan kesken periodin eikä pelkääntään tenttiin.

Eivät, koska systeemi on uusi ei sitä ole vielä sisäistänyt ja tutoriaaleihin valmistautuu viimeisenä iltana pikaisesti.

Kyllähän niissä tulee käsiteltyä kurssin kannalta tärkeitä asioita. Ja asioista jää yleensä edes jonkinlainen mielikuva.

Ovat. Auttavat ja pakottavat opiskelua ja asiaan paneutumista.

IMe-2

Periaatteessa ovat tukeneet, sillä jos tutoriaaleilla saadaan oikeasti keskustelu aikaan, löytyy usein uusia näkökantoja ja sitä myöten myös asioita.

Ei, koska en tee niiden eteen juurikaan mitään.

Tutoriaaleissa junnataan hyvin usein paikoillaan ja vatvotaan samoja asioita.

Jos hakee tiedon kunnolla on hyötyä. Otan tietoni luennoilta.

Pelkona on usein että tärkeitä asioita ei ole huomioitu. Tutoriaaleissa usein opitaan yhdessä keskustelemalla ja tietoja vaihtamalla.

Päätöstutoriaalien yhteenvedot hyviä. Ryhmäkeskustelut samoin. Liika säännönmukaisuus turhauttaa joskus.

Ovat. (Sosiaaliset taidot, kokouskäyttäytyminen, jne...)

Purkututoriaali on usein hyödyllinen, kun oikeat tiedot tulevat esiin. Aloitukset on hieman vaikeita, kun ei osaa sanoa mitään, kun ei tiedäkään mitään.

Ryhmätyöskentelyn oppiminen on lisääntynyt.

Niissä kuluu liikaa aikaa kaavojen noudattamiseen ja pitäisi keskittyä enemmän puhumaan aiheesta.

En vain saa niistä mitään irti.

Ovat. Mielestäni ne kannustavat opiskelemaan.

Kyllä ovat. Tutoriaalit auttavat uusien näkökantojen ja lähestymistapojen löytämisessä.

Itse opin paremmin asioita lukemalla sekä opettajien luennoilla. Tutoriaaleissa oppiminen on vähäistä, joskus melkein olematonta.

kts, edelliset asiat (Todella moni asia epäselvää, tai sitten en vain osaa ajatella muuten kuin koulumaisen oppimisen tavan kannalta; ts. ajattelutavan muutos kestää)

IMe-3

Kyllä mielestäni. Jos on hyvä tutoriaali niin se auttaa myös muistamaan ja käsittelemään asioita eri kanteilta, kun kuulee useamman kuin yhden näkökulman saattaa itse ratkaista jotain omia ongelmakohtia.

Ei, katso yllä oleva vastaus (Ryhmätyötaidot ym. sosiaalinen osaaminen ruostuu jos joutuu ryhmän sivuuttamaksi. Sisällöllistä osaamista olen oppinut itse lukemalla ja luennoilla ja hyvistä harjoituksista).

Sisällön oppimista keskinkertaisesti, muita taitoja: tiedonhaku, ongelmanratkaisu, yhteistyö, jne. hyvin.

Silloin ovat kun ne ovat olleet asiallisia ja on pitäydytty käsiteltävässä asiassa. Asiattomuudet ovat johtuneet toisten opiskelijoiden motivaation puutteista.

Hyvin, jos ei ole viitsinyt ottaa selvää, niin asiat yleensä selviävät tutoriaalista.

Tutoriaalit ovat osaltani olleet lähinnä opiskeluni haittaavia. Etenkin jos aloitus ja lopetus ovat viikon tai kahden sisällä. Pidempiä syklejä, niin homma toimisi paremmin ja tutoriaaleihin jaksaisi panostaa paremmin.

Loppututoriaalit hyviä, kun keskeiset asiat tulee vielä kerrattua ja epäselvät kohdat selvitettyä. Alkutut. toisinaan aika vaikeita ja epäselviä.

Aiheissa joissa ei aiempaa tietoa tutoriaalit ovat tukeneet.

Välillä kyllä, välillä ei.

Loppututorialissa tulee kerrattua joitakin luentojen aiheita ja jos jokiin on epäselvää, se saattaa aueta.

Kyllä, ne auttavat jäsenilemään asioita.

Tutoriaaleissa jaetaan tietoa, joku toinen kertoo asian jota ei itse tiennyt...

19. Oletko miettinyt TAMKista valmistumisesi jälkeen mahdollista opintojen jatkamista?

06IM

Jos ei ole muuta mahdollisuutta tai jos se on haluamani työpaikan kannalta tärkeää, sitten voin jatkaa (tai jos innostun opiskelemaan).

Olen miettinyt myös muita aloja.

Töihin jos vaan pääsisi.

En ole miettinyt asiaa, mutta en sulje sitä poiskaan.

Olen miettinyt asiaa, todennäköisesti en opintoja ainakaan heti jatka.

Vastahan tämä alkoi.

Lyhyen työelämäjakson jälkeen olen ajatellut esim. yliopisto-opintoja, joita voi suorittaa myös työelämän aikana.

IMe-2

Jos töitä ei löydy, niin edessä lienee alan vaihto.

Riippuu työn tarjonnasta.

Olen ajatellut opiskella vielä jonkin aikaa, mutta en välttämättä samaa alaa.

Mahdollisesti uran vaihto edessä.

Aion kehittää itseäni jatkuvasti. Jos kuitenkin pääsee mielenkiintoiseen työympäristöön heti valmistumisen jälkeen, voisin jatkaa kouluttautumista/itseopiskelua työn ohessa.

Välillä täytyisi kyllä tienatakin... Jotain pientä voisi vielä lukea + töissä opiskelut ! =>

En luultavasti lähde jatkamaan yliopistoon, koska mielestäni AMK:n ja metsätieteellisen metsäopinnot ovat aika samat. Ehkä jotain alan osaamista tukevaa kiinteistövälitystä, lakiasioita, luontotietoja, liiketaloutta...tms.

Mutta jatkaisin eri alalle ! :-)

Luulen että opiskeluni jää siihen kun täältä valmistuu.

Metsänhoitajatutkinnon mahdollisuus mietityttää.

IMe-3

Ikää niin paljon, että pakko päästä työelämään, mutta myös työelämä on oppimista.

Jos ja kun työtä ei löydy, niin mieluummin jatkan opiskelua kuin menen kortistoon / alempiin töihin.

En tod.näk. valmistu, vaan vaihdan alaa mikäli mahdollista.

Tiedän että en halua työllistyä metsäalalle, joten on pakko kouluttautua muualla.

Jos en työllisty vaihdan turvallisuusalalle tai alan yrittäjäksi.

Riittää vähäksi aikaa.

En tiedä mitä, enkä edes että mitä alaa...

Lähinnä vaivaa mieltä työllisyystilanne alalla, toisaalta ei jaksaisi koko ikäänsä opiskella-kaan. Toivoisin pääseväni heti töihin.

Metsänhoitajan paperit kyllä kiinnostais.

Erilaisia kurseja (esim. metsäkeskuksen kurseja/asioista joita ei ole enää (meillä) esim. tiekurssi ja jotain mitä on jäänyt vähemmälle, esim. energiapuunkorjuu.

Eri tai melkein eri alalla.

En meinaa jatkaa ainakaan varsinaisen tutkinnon merkeissä.

Olen ajatellut täydentää ammatillisen perustutkintoni ammattitutkinnoksi.

20. Onko oma arviosi osaamisestasi vastannut opettajien tekemää arviointia?

06IM

Samoilla linjoilla aika pitkälle ollaan oltu.

Hyvää palautetta oon saanut.

IMe-2

Lähes aina arvio on ollut lähes sama.

Ei tarvitsisi paljonkaan lukea että pärjää kokeissa. Pois numeroarvostelu.

Heikko kokeissa, hyvä käytännössä.

Joskus olen yllätynyt koetuloksista, mutta se on varmasti ihan normaalia.

En ainakaan vielä ole pettynyt opettajien arviointeihin, pikemminkin päinvastoin.

Jotkut opettajat hieman arvioivat vastauksia pituuden perusteella ei tiedon.

Yksittäisissä kokeissa pientä sanomista, mutta kurssien arvosanat ovat sopivia.

Opettajien arviointiperusteet eroavat hyvinkin paljon toisistaan.

En osaa sanoa; minua ei ole vielä arvioitu.

IMe-3

Opettajat sanovat luennolla muuta kun mitä tutkintoon vaaditaan. Osittain tenteissä vaaditaan hiljaista tietoa alalta, jota ei ole niillä jotka ovat lukiopohjaisia, tosi epäselvää minkä takia saa tietyn arvosanan.

Joskus oma arvio parempi kuin open, joskus toisinpäin (esim. puukauppa/hankinta; arvosana 5, oma 3).

Välillä on tuntunut että tehtäviä ja tenttejä on arvioitu opettajan oppilaasta muodostaman mielipiteen mukaan.

Tenteissä mitataan usein vain tiettyyn materiaaliin pohjautuvaa "kirjatietoutta" mitä olen melko laiska lukemaan ja mitä minun voi olla vaikeaa omaksua.

21. Voitko nimetä erikseen osa-alueita jolla katsot että osaamisestasi vielä puuttuu tietoja ja taitoja?

06IM

Käytännön jutut. Lähinnä kokemuksen puute joka näkyy epäröintinä.

Ei millään osa-alueella voi olla täydellistä tietoa. Varsinkin haluan että kerrataan metsän hoitotoimenpiteet (ja uskon että kerrataan).

Kaikki osa-alueet, en ole valmis työelämän edellyttämiin vaatimuksiin.

Paha erotella, lähes kaikissa on jotain puutetta kun opiskelu on vielä niin alussa.

Monia.

En, siis sellaista mitä ei ole opetettu.

Osaan kaiken mitä tähän mennessä on opetettu. Opettamattomat osa-alueet siis ovat vielä oppimatta.

Luonnonmetsät, fysiikka, kemia.

Tiedonhankintataito.

Metsänmittauksen kehittyminen on yksi osa-alue. Silmän kehittyminen.

IMe-2

Ei tule äkkiseltään mieleen.

Vähän kaikesta.

Harjoittelusta puuttuu tietoa, kun ei ole onnistuttu saamaan alaan liittyvää harjoittelupaikkaa.

Koko sarka, olen vasta nuori. Silti pystyy tekemään töitä -> työ opettaa.

Vaikea nimetä, en siis voi nimetä yhtään tiettyä.

Ammattiosaaminen (No, vielä yli 2 v. edessä). ATK-taidot, apuvälineiden käyttäminen (GPS, jne.).

Paikkatietojärjestelmät, verotus- ja lakiasiat.

Niitä on niin paljon, etten jaksa luetella.

Eiköhän kaikessa ole parannettavaa.

Neuvonta. Monesta alueesta tietää hieman tai jopa hyvin, muttei tarpeeksi!

Kaikki...

IMe-3

Monia, en vain muista edes mitä!

En voi, en tiedä mitä alalle vaaditaan, ainakin kesätöihin en pääse alalle, joten varmaan puuttuu tosi paljon.

Verotus, (puun käyttäjät), puukauppa/hankinta.

METSÄENERGIA, OJITUS, SUOPUUNKORJUU, LOGISTIikka.

Metsässä suunnistaminen.

Vähän ehkä kaikesta...

Yritystoiminta ja markkinointi, en ole kiinnostunut kyseisistä aiheista.

Kaikessa vähän, mutta ei missään paljon.

Metsäsuunnittelu, puunhankinta.

22. Tukeeko arviointi sinun kohdallasi tietojen, taitojen ja osaamisen (oppimisen) tavoitteiden saavuttamista?

06IM

Yleensä jos on opiskellut paljon, se myös näkyy arvosanassa.

Tietää missä itse menee.

IMe-2

Kyllä tukee, täydellisiä ei olla kukaan, mutta siihen pyritään siitä huolimatta.

Yhden arvosanan alle kätkeytyy monta eri osa-aluetta. Opintojaksojen nimet eivät välttämättä kerro kaikkea opiskeltua. Esim. puun käyttäjät-jakson numero muodostuu kuudesta osa-alueesta.

Tietäpä mihin pitää panostaa.

Jos oma mielipiteeni opettajien tekemästä arvioinnista suhteessa omaani on niinkin heikko, ei tämäkään kohta voi päästä keskinkertaisen yläpuolelle.

Olisi hyvä saada eriteltyä sanallista arviota.

kts. edellinen vastaus (En osaa sanoa; minua ei ole vielä arvioitu).

IMe-3

Kun olen lukenut ja panostanut, arvosana oli heikko, silloin kun en lukenut arvosana oli hyvä (silloin oli aiheesta etukäteen tietoa).

Ei ymmärrä kysymystä...???

Palautetta on aina kiva saada.

Käytännön osaamiseni on mielestäni suurempaa kuin mitä koulussa saadut tentti- ja kurssi-arvosanat.

23. Omia kehittämisehdotuksia

06IM

Ei mieluusti yhtä todella laajaa koetta, vaan esim. 2 pienempää. Ei purkututoriaalia koepäivinä.

Tiedottaminen kuntoon! Sekä opiskelijoille, että opettajien keskinäinen tiedonkulku.

Lähtökohdista tarkempia, kiitos.

Niin vähän kokemusta ettei vielä osaa juuri sanoa.

Arvosteltavuus voisi parantaa osallistumisalttiutta, mahdollinen korotusarvo voisi parantaa motivaatiota ja osallistumisen laatua.

IMe-2

Tutoriaaleihin paremmat ja selkeämmät ongelmat. Kieliä ei pitäisi yrittää integroida opintoihin -> ei toimi. Kielten opetus perinteisellä menetelmällä -> PBL ei kielissä toimi.

Tutoriaaleista voisi poistaa purun koska niissä vatvotaan samoja asioita eikä saada mitään konkreettista aikaan.

Tutoriaalikäyttäytymisessä on tärkeää: -oppimistehtävät ovat hyviä, koska jos ne ovat huonoja päätöstutoriaali menee päin

Kielten (varsinkin englannin) opiskelu on ollut täyttä pelleilyä! Kunnon tiukkaa opetusta ja lisää alan sanastoa lisää! Jotkin tutoriaalit voitaisiin pitää vaikka englanniksi.

Enemmän lukiotyöä, vähemmän PBL:ää !!

Tutoriaalit pois !!! Muuten samaan malliin, ehkä tutoriaalien tilalle luentoja!

Koulumaisempaa opetusta.

IMe-3

Todellakin vaikka jonkun yhteisen materiaalin jako jolla varmistettaisiin että perusasiat ovat kaikkien saatavilla.

Tätä koulutusohjelmaa pitäisi kuvata paremmin koska sisältö ei vastaa yhtään oppaan kuvausta. PBL-menetelmästä pitäisi luopua, jotta kaikilla on samat mahdollisuudet. Ryhmätyö on täysin yliarvioitu ja sen arviointi on mahdoton suorittaa reilusti. Yhtenäisempi opiskelumateriaali on tarpeen! Vierailut/vierailijat mainostavat omaa toimipaikkaa -> puolueetonta tietoa on vaikea saada. Liikaa sähköisiä tietovälineitä: ainakin niiden toimivuus voisi olla kunnossa jos niitä pitää jo käyttää.

Koko kolmas vuosi uusiksi! Ollut melko huono kokonaisuudessaan.

PBLon hyvä systeemi, mutta tutoriaalipuolta on kehitettävä -> pidemmät syklit ja kiinnostavat lähtökohdat.

Vähemmän tutoriaaleja -> laatua enemmän. Pienet ryhmät n. 6 henkilöä. 3. vuoden opetuksen voisi kokonaan miettiä uusiksi

Yhteenvetona: oppiminen on mielestäni liikaa omalla vastuulla. Mieleeni jäi erään opettajan kommentti kun opiskelija sanoi, ettei ymmärtänyt: "Eikö mennyt vieläkään perille? Rautalan-gastako teille pitää vääntää?" Olen kuullut myös, että opettaja ilmoittaa ettei hänen tehtävänsä ole näitä asioita opettaa. (Eikä kai olekaan, mutta minusta se on miinus).

Toivon ettei vastauksistani paista liikaa läpi kritiikki. Suurin osa siitä kohdistuu tosiasiaassa enemmän itseeni. Koen olevani huono opiskelija, opin mieluummin ja paremmin "kantapään kautta" ja työtä tekemällä kuin koulussa kirjoja lukemalla. Koen PBL:n hyväksi menetelmäksi varsinkin isojen kokonaisuuksien vuoksi.

SYVENTÄVÄ HAASTATTELU METSÄTALOUDEN KOULUTUSOHJELMAN METSÄTALOUSINSINÖÖRIEN (AMK) OPETUSSUUNNITELMAN KEHITTÄMISEKSI

1. Koetko työelämän valmiuksiesi kehittyneen opintojesi myötä? Jos koet, niin voitko antaa esimerkin / esimerkkejä miten ja osaatko sanoa miksi? Jos et, niin osaatko kertoa miksi eivät? Mitä mielestäsi tulisi tehdä toisin jotta ne yleisesti ottaen kehittyisivät enemmän?

”Kyllä varmasti valmiudet ovat kehittyneet. Mitä nyt vajaa vuoden verran on ollut niin ainakin uutta asiaa on tullut, mutta kyllä vielä aika on paljon opittava lisää että pystyisi varmasti työelämässä selviytymään. **Oliko PBL menetelmä yllätys (oma kysymys)?** No en minä sitä ainakaan ennen tiennyt. **Koetko sitä ongelmaksi?** En. Se on ihan plussaa oikeastaan.”

”Kyllä ainakin sosiaaliset taidot ovat kehittyneet, on mukava pieni ryhmä ja tehdään paljon ryhmätöitä ja muita vastaavia joten on oppinut tekemään töitä muiden kanssa. Ryhmätöiden mukavuus riippuu aika paljon aiheesta ja sitten siitä ryhmästä. Enemmän tykkään tehdä työt itse kunnolla kuin ryhmässä mutta jos kaikki tietävät mitä pitäisi tehdä eikä kukaan lusmuile töistä niin kuin nuorempana niin ryhmätyön teko voi olla kivaakin. On hyvä kun on tehty paljon vierailuita että on tullut hyvä käsitys millaista se työelämä oikein on. Se on ikään kuin valmistautumista siihen mitä on luvassa.”

”Kyllähän ne varmaan ovat tässä kehittyneet – totta kai, sehän tässä on ollut tavoitteena. Ja tietysti kesäharjoittelut ovat auttaneet aika paljon. On päässyt vähän käytännössäkin näkemään että mitä se työ on. Ja kyllä siinä on ihan huomannut että kouluasiat ovat olleet ihan aiheesta, aika lailla se menee samalla lailla työelämässä. Vaikka nämä koulujutut ovatkin vain perustaa sille mitä työelämässä tulee tapahtumaan.”

”Kyllä ainakin itseluottamus on kasvanut, vaikka olisikin ollut itsellä paljon tietoa kouluun tullessa. Uuttakin asiaa on tullut. Mutta ehkä tärkeimpänä semmoinen itseluottamus. Ehkä toivoisin vähän enemmän käytännönläheisyyttä, enemmän metsässä, ihan oikeasti sitä mitä tehdään eikä vain luokassa. Itse opin enemmän tekemällä. Toivoisin myös että perusasioita käytäisiin läpi enemmän, tuntuu että nyt mennään heti korkeampiin asioihin ja perusjuttujen yli tavallaan hypätään vaikka ne ovat juuri tärkeitä ne perustiedot.”

2. Ovatko tutoriaaleissa annetut lähtökohdat / ongelmat olleet auttamassa osaamisesi, tietojesi ja taitojesi (oppimisesi) syventämisessä opintojen edetessä? Perustelee.

”Tutoriaaleja ei ole vielä ehtinyt olemaan niin kauheasti, mutta tietysti siinä mennään semmoisissa asioissa mitkä opiskelijoita kiinnostaa ja sitten mihin ei välttämättä luennoilla keskitytä. Sitten tulee niin kuin haettua tietoa semmoisista asioista kanssa. Tulee semmoista lisätietoa mitä ei välttämättä siinä kurssin aikana tule. Lähtökohdat ok.”

”No kyllähän ne ovat vähän vaihtelevasti ovat auttaneet, välillä on tosi hyviä lähtökohtia, mutta jotkut taas ovat väkinäisempiä aiheita. Ehkä se aihe on välillä ollut vähän epäselvä. Joihinkin asioihin tutoriaali sopii ihan hyvin ja joihinkin ei. Kyllähän sitä epäselvissä tilanteissa koitetaan opettajalta apua kysellä, silloin opettajan rooli yleensä korostuu. Minusta tuntuu että nyt on yritetty tehdä tutoriaaleihin vaihtelevuutta kuten tarinoita tai joskus oli jotain ihan vain esineitä tai muuta vastaavaa.”

”No kyllä ne ainakin useimmiten ovat olleet ihan ajankohtaisia ja hyviä ja sillä tavalla, että ne auttavat siihen aiheeseen että tietää mistä puhutaan. Joskus taas ei tiedä mihin suuntaan siinä

tutoriaalissa pitäisi mennä eli on ollut epäselvää. Tällöin toivoo että opettaja antaisi jotain vinkkiä. Toiset auttavat, toiset taas eivät niinkään paljoa. Hukkaanhan se aika siinä menee jos siinä puhutaan ihan puuta heinää.”

”Kysymyksen asettelusta jos mennään vähän ohi niin tutoriaaleista kyllä on hyötyä niistä itsestään aikain minulle se auttaa jäsentämään sen asian mutta lähtökohdat ovat olleet vähän semmoisia että ne tuntuvat sutaistuilta. Toivoisin vähän enemmän semmoisia ’oikeita ongelmia’ eikä vaan semmoisia kaksi lausetta paperilla.”

3. Jos siihen on sinusta tarvetta, niin miten lähtökohtia / ongelmia tulisi kehittää?

”Ehkä niitä voisi jotenkin vähän tarkentaa. On annettu joku lähtökohta, mutta opettaja on kuitenkin joutunut ohjaamaan oppilaita ja siinä menee helposti sivupoluille jos on liian laaja lähtökohta.”

”Edellisessä vastauksessa tuli jo jotain mutta kyllä kivempia ovat esim. ne lehtijutut joiden ihmiset tuntee. Ne ovat olleet ihan hauskoja. On kiva että se juttu on ihan todellinen juttu eikä tarua. Niiden keksiminen voi tosin olla hankalaa itse opettajalta.”

”No en oikein osaa sanoa että minkälaista kehitystyötä pitäisi tehdä. Ovat olleet ajankohtaisia, monipuolisia ja hyviä esim. lehtijuttuja. Käytännönläheiset oikeat tilanteet mitä voi tulla työelämässä vastaan ovat minusta hyviä.”

”Tuli vastaus jo edellisessä kysymyksessä.”

4. Miten laajasti olet käyttänyt itsenäistä tiedonhankintaa hyväksesi opintojesi edetessä? Mitä lähteitä enimmäkseen?

”Aika vähän olen mitään kirjoista etsinyt vaikka sieltä just varmasti saisi hyvin tietoa. Enimmäkseen netistä olen tietoa etsinyt jos olen jotain hakenut. Olen sen verran laiska kuitenkin ollut etten ole niin kauheasti jaksanut paneutua asiaan. Ja pääseehän siinä vähemmällä kirjoittamisella ja tekemiselläkin jos netistä kopioi.”

”Kyllähän internetiä tulee aika paljon käytettyä kun siellä on kaikkea ajankohtaista. Ja sitten hankittuja koulukirjoja tulee myös luettua. Ehkä voisi harrastaa enemmän tätä itsenäistä tiedonhankintaa. Sitä hakemista varten täytyisi varmaankin olla joku tehtävä, muuten tuntee tekevänsä näitä vähän laiskasti. Jos tulee aihe joka jää oikeasti kaivelemaan niin siitä jää sitten enemmän etsimään tietoa. Mutta jos vaan sanotaan että käykää näillä sivuilla ja etsikää lisätietoja niin en oikein tiedä paljonko sitä on todella tullut hankittua.”

”Kyllä tuota kirjastoa tulee aika paljon käytettyä ja sitten tietysti internetiä, sieltä löytyy paljon kaikkea. Aika tasapuolisesti kirjoista ja netistä ja sitten tietysti jotain harjoittelun yhteydessä tulee kyselyä ja ammattilaisilta muutenkin tarvittaessa. Pääasiassa kirjatieto ja internet.”

”Aika vähän olen nähnyt vaivaa sen tiedonhaun eteen, motivaatio ei ole oikein riittänyt. Internetistä sitten lähinnä haen jotain tietoa jos haen. Ja kirjoista mitä minulla on, näitä perusammattikirjoja on lähinnä tullut hieman hankittua.”

5. Mikäli et ole käyttänyt itsenäistä tiedonhankintaa laajasti, niin mitkä ovat syyt, että et ole? Mikä sinua motivoi laajentamaan itsenäistä tiedonhankintaa?

”En oikein tiedä mikä minua sitten voisi motivoida. Kyllähän se oikeastaan riittää kunhan jotain tietoa koittaa hakea. Ei sitä kuitenkaan niin tarkkaan katsota että kuinka paljon on tietoa löytänyt, sitä ei niin kuin arvostella. Jos olisi vaatimuksia että saisi esim. suorituserkin niin voisi motivoida.”

”Kavereiden kanssa on juteltu tutoriaalien oppimistavoitteista niin ne ovat ihan hyviä että silloin kun on jo selvät kysymykset niin niihin voi hakea tietoa. Kysymykset ovat siis minusta parhaita, ehkäpä voisi asettaa vähän enemmän niitä oppimistavoitteita että tulisi enemmän haettava sitä tietoa. Selkeät tehtävät kannustaisivat hakemaan tietoa ja etenkin yksilötehtävät enemmän mitä ryhmätyöt. Yksilötehtävissä ei ole semmoista velvollisuutta mitä ryhmätehtävissä eli voi vaan itseään syyttää jos ei jossain tehtävässä oikein onnistukaan.”

”Kyllähän varmasti olisi kehittämisen kohta että kysyisi enemmän ja haastattelisi ihmisiä, mutten oikein tiedä mikä siihen saisi motivoimaan. Tuntee häiritsevänsä ihmisiä jos kyselee heiltä kaiken maailman asioita. Ehkä kuitenkin semmoiset tehtävät motivoisivat mitkä olisivat haastatteluita eri ihmisiltä.”

”Aikaa varmaan olisi mutta lähinnä laiskuus taitaa olla syynä. En osaa kuitenkaan sanoa mikä motivoisi hakemaan tietoa. Ehkä se sitten selviää myöhemmässä vaiheessa. Uskon kuitenkin oppineeni hankkimaan sitä tietoa täällä koulussa.”

6. Ovatko tutoriaalit (aloitus-purku) kokonaisuudessaan tukemassa oppimistasi? Perustele.

”Kyllä ne varmasti ovat tukemassa, kun tulee itse otettua enemmän tietoa mitä etsitään sieltä tutoriaaleista sitten. Että ne mitä tuolla luennoilla kuulee tulisi opeteltua ja tällä tavalla. Eli ne on ok..”

”Tykkään kyllä molemmista. Aloituksessa on ehkä se ongelma että siellä on jonkun verran ollut ihmisiä jotka eivät tästä tutoriaalikäytännöstä niin paljoa välitä että se on vähän väkinäistä. Etenkin hankalien aiheiden kohdalla se on vähän tuskaista. Kyllä ne minusta silti ovat molemmat ihan hyviä. Tavallaan alussa katsotaan mitä osataan ja purussa taas katsotaan mitä ollaan opittu. Purkututoriaali on siitäkin hyvä että jos on joku juttu jäänyt vähän hämärän peittoon niin joku oppilas on voinut sen tiedon hakea ja voi sitten opettaa itselle jopa paremmin kuin opettaja joskus. Jos purkututoriaalit ovat ennen tenttiä niistä tulee ihan hyvin käytyä läpi niitä juttuja ja taas muisteltua mitä aiheita sitä olikaan. Nämä ovat parempia kuin luennot joilla saa suunnilleen vain istua kun taas tutoriaalien avulla oppii mielestäni paremmin.”

”Se vähän vaihtelee aika paljon. Joskus ne voivat olla hyvinkin tosia ja varsinkin jos ihmisillä on tietoa niistä asioista niin joskus se tieto vaihtuu tosi tehokkaasti, se ikään kuin kokoaa sitä tietoa.”

”Sekin riippuu niin paljon asiasta ja ryhmästä. Jotkut aiheet vain eivät sovi tähän tutoriaalihommaan, kuten itsestään selvät asiat tai liian laajat aiheet. Toisaalta se ryhmä taas voi olla liian iso tai sitten henkilökemiat eivät sovi yhteen. Siitä voi tulla helposti kinaa. Mutta kun aihe on sopiva ja ryhmätoiminta on hyvää niin silloin siitä on toki hyötyä ja se auttaa jäsentämään sen asiaan. Ja on hyödyksi. Mutta se tosiaan riippuu niin paljon aiheesta ja ryhmästä. Ei se kaikkiin asioihin sovi, ainakin pitäisi miettiä sitä asioiden rajausta jos ei muuta.”

7. Mikäli siihen on kokemuksesi mukaan tarvetta, miten kehittäisit tutoriaaleja enemmän oppimistasi tukevaksi? Ideoita, esimerkkejä, jne...?

”Jotenkin voisi tehostaa sitä esim. 1-tutoriaalissa jotenkin se aika menee ylimääräiseen jauihamiseen kun tehdään kaikkia kuplakuvia ja tuommoisia että voisi jotkut osat jättää pois ja panostaa enemmän kysymyksiin tai ongelmalähtökohtiin. Eli en koe käsite- tai miellekarttoja oppimista tehostavaksi.”

”Minusta on ihan hyvä että ryhmiä vaihdellaan vaikka pointti on tavallaan se että ryhmään muodostuu niitä rooleja mutta minusta on just hyvä että saa olla erilaisten ihmisten kanssa. Ehkä pitäisi vaihtaa hieman useamminkin niitä ryhmiä kuin kerran puolessa vuodessa. Jossain jaksoissa voisi miettiä ettei pidettäisi tutoriaaleja että olisi vain enemmän sitä luentotyypistä opiskelua. Minusta metsätaloutta sivuaviin aloihin kuten paperipuolen juttuihin ei tarvitsisi noita tutoriaaleja tehdä. Englanninopiskelua on oikeastaan jopa kritisoitu ettei se oikein ole sitä insinöörin tasoa. Enemmän olisi hyötyä oikein reilusti läpikäymisestä esim. metsäalan sanastosta. Olisi hyvä pitää vaikka tutoriaali englanniksi. Se olisi ihan hauska kokeilu kun tuntuu että sitä englantia puhutaan kuitenkin liian vähän.”

”En osaa oikein sanoa. Ilmapiiri ainakin on parantunut kun ihmiset toimintatapoineen ovat tulleet tutuksi ja kaikki tietävät toimintasytemin. Kyllä ne ovat siinä mielessä olleet ihan toimivia.”

”Siitä on ollut opettajien kanssa keskustelua että tutoriaaliryhmät ovat liian isoja. Nyt ne ovat pienentyneet kun porukkaa on lähtenyt pois mutta kyllä se kymmenen ihmisen ryhmä esimerkiksi oli jo liikaa. Siispä pienempi ryhmäkoko kehittämishankkeena. Ehkä semmoinen asia vielä tulee mieleen että opettajatkin voisivat lähteä opettamaan niistä meidän lähtökohdistamme, välillä tuntuu että se opetus on vain sitä samaa mitä on ennekin opetettu ja opetetaan samalla tavalla kuin ennenkin. Toki se vaatii työtä enemmän opettajalta mutta silti se niin kuin olisi kiva.”

8. Miten arvelet PBL – lähestymistavalla suoritettujen opintojen tukevan työelämäosaamistasi / työelämävalmiuksien saavuttamista?

”Onhan siinä semmoinen hyvä ainakin että oppii just niin kuin kokouksissa ja tuollaisissa vaikuttamaan ja tuomaan omia näkemyksiä esiin. Siihen ei muuten oikein koulussa keskitytä.”

”Kyllä minä olen positiivisella mielellä. Sosiaaliset taidot kuten kokouskäyttäytyminen kehittyvät kyllä. Tässä voi harjoitella hyvin ja sitten ihan sekin ettei siellä työpaikallakaan olla mitään ihan konkareita että kyllä sitä täytyy ottaa itse asioista selvää kun työkaverit eivät ehkä aina ehdi auttaa. Vuorovaikutustaito kehittyy.”

”No varmaan ainakin se ryhmätyö valmistaa tiimityöskentelyyn mitä nykyään on paljon käytössä. Ja se erilaisten ihmisten kanssa toimiminen myös. Ja normaalit kokouskäytännöt kun tehdään siellä tutoriaalipöytäkirjoja ja muuta niin kyllä ne varmaan kanssa kehittävät. Ja ongelmanratkaisukyky ja tiedonhakutaidot ovat varmasti myös kehittyneet.”

”En tiedä onko sillä loppujen lopuksi ainakaan henkilökohtaisesti ollut vaikutusta. Nimenomaan PBL – tavalla, koulutuksella yleensä sitten onkin ollut mutta ei ehkä tällä PBL – tavalla.”

9. Pohdi edellistä kysymystä vielä seuraavien osaamisvalmiuksien kautta:

vuorovaikutustaidot?

ongelmanratkaisukyky?

tiedonhakutaito?

arviointikyky tiedon luotettavuudesta?

yhteistyötaidot?

arviointitaito omaa osaamistasi kohtaan?

”Ongelmanratkaisukykyyn en oikein tiedä että onko siihen mitään välttämättä. Tiedonhaku-taitoon on ehkä vähän vaikuttanut. Esim. kaikkea tietoa just mitä mekin tuolla käsitellään niin ei kaikkialta löydy helposti. Arviointikykyyn tiedon luotettavuudesta on kyllä varmasti vaikuttanut, meillä on painotettukin että kannattaa katsoa ketä tiedon esim. netissä on julkaissut. Kyllä siihen kiinnittää huomiota. Yhteistyötaitoihin kyllä kehittää. Ryhmävaihdokset koen ettei sillä ole niin kauheasti merkitystä. On se ihan toisaalta hyvä että ryhmät vaihtuvat että pääsee välillä tutustumaan muihinkin ihmisiin. Arviointitaito omaa osaamistasi kohtaan: On sitä jossain muuallakin vastaan tullut mutta ei se välttämättä sitä taitoa ole niin kauheasti kehittänyt.”

”Tiedonhakutaitoon: Meillä on ollut tiedonhausta ihan oppituntejakin että miten haetaan ja missä on kaikennäköisiä paikkoja mutta kyllä se minusta on tosi hyödyllinen tuo tiedonhaku-taito ja kyllä se tästä nyt kehittyikin. En oikeastaan kritisoi kurssia missä opeteltiin koulun verkkokirjastoa ja tällaista. Arviointikyky tiedon luotettavuudesta: Tätä vähän epäilin aluksi että mitenhän tässä käy mutta kyllä luulen että vaikka itse löytämiään tietoja pitää ihan luotettavana niin kyllä se opettajankin sanakin on tärkeä. Ei ole tullut epäuskoa omaa tiedonlöytöä kohtaan kun lukee lehtiä ja kaikkea muuta vastaavaa. Yhteistyötaidot. Joillain on ehkä hie-man asenneongelmia mikä syö toiminnasta sitä yhteistyötä mutta kyllä kuitenkin itse on ajatellut että tämä on nyt tätä ja tästä koitetaan ottaa kaikki irti. Jos siellä on joku hankala kenen kanssa ei meinaa synkata niin sitten täytyy vaan koittaa miettiä ettei sitä koskaan voi tulla

kaikkien kanssa toimeen mutta yrittää täytyy. Arviointitaito omaa osaamista kohtaan: Meillä on aika paljon itse arviointeja kurssin päätteeksi. Minusta ne ovat ihan suhteellisen hyviä kun sitä kuitenkin aika hyvin itsekin tietää miten on mennyt. Onhan sitäkin hyvä pohtia sitä omaa osaamista.”

”Vuorovaikutustaidot: Siitä tuli jo puhuttua mutta ehkä juuri se yhteistyö ja se että kaikkien mielipiteet otetaan huomioon ja annetaan puhevuorot kaikille. Kaikki yhteinen työskentely päämäärän eteen, siinäkin on varmasti tullut kehitystä. Ongelmanratkaisukyky: No onhan tässä tullut ongelmia ratkaistua, eiköhän tällä positiiviseen suuntaan ole ollut vaikutusta kehityksessä. Tiedonhakutaito: Kyllähän meillä on ollut tiedonhausta oppitunteja joilla on käyty läpi menetelmiä löytää tietoa. On sieltä varmasti jotain jäänyt mieleen. Ja sitten on myös kuullut mistä muut ovat löytäneet tietoa. Arviointikyky tiedon luotettavuudesta: Kyllä lähdekritiikki on kasvanut ja metsäasioissa varmasti, riippuu siitä kuka niitä asioita esittää. Riippuu siitä kuinka paljon se tieto voi vaihdella. Yhteistyötaitot: Kyllä työt ryhmästä menevät minusta aika lailla tasan. Ei kukaan mene loisena mukana, eivätköhän kaikki halua ansaita paikkansa ryhmässä. Kaikki haluavat kantaa kortensa siihen ketoon vaikka osa on toki puheli-aampia ja osa hiljaisempia. Arviointi omaa osaamista kohtaan: En osaa sanoa tähän mitään.”

”Vuorovaikutustaidot: Itse koen että ne olivat alussa jo tarpeeksi hyvät. Ongelmanratkaisukyky: Siihen se on vaikuttanut varmasti ihan positiivisesti. Tiedonhakutaitoon: Aika heikokosti se varmaan on vaikuttanut. Arviointikyky tiedon luotettavuudesta: En tiedä, kyllä minä sen jo muutenkin tiesin ettei nettitietoon kannata välttämättä luottaa. Yhteistyötaitot: Kyllä se varmaan on näihin vaikuttanut että osaa ajatella milloin kannattaa olla hiljaa ja antaa muiden tehdä. Kyllä se on kehittynyt. Arviointitaito omaa osaamista kohtaan: En osaa kyllä yhtään sanoa.”

10. Koetko, että PBL – lähestymistapa on saanut aikaan halun syventää omaa osaamistasi? Perustele. Jos koet, että näin ei ole käynyt, niin osaatko sanoa miksi koet niin?

”Njoo. Ehkä joskus on jotain saattanut olla sillä tavalla että jos on ottanut jostain asiasta selvää niin sitten on hakenut tietoa vielä enemmänkin kuin olisi tarvinnut jos aihe on kiinnostanut. Just jossain netissä ja sieltä löytää jonkun sivun ja menee linkkien kautta uusiin paikkoihin ja asioihin.”

”Kyllä tämä lisää halua syventää oppimistaan ja tulee semmoinen olo tässä oppiessa että tulee halu erikoistua johonkin tiettyyn alaan. Tulee halu opiskella jotain muuta tukevaa alaa kuin tuota metsätaloutta tai jotain muuta tällaista kuten vaikkapa liiketaloutta. Ainakin tämä kovasti yrittää kannustaa itsenäiseen tiedonhakuun ja kyllähän se sitä tekeekin.”

”En osaa sanoa johtuuko se suoranaisesti PBL:stä, minulla on ollut aina halu oppia uutta. Sitä on vähän vaikea irrallistaa että onko halu juuri PBL:n takia. Kyllä tietysti niitä avoimia kysymyksiä aina jää mitä porukalla on käyty läpi ja sitä kautta voi tulla oma kiinnostus että voisi hankkia aiheesta lisää tietoa.”

”Sanotaan että kyllä se halu oppia on ihan kova kyllä. Välillä kuitenkin tuntuu etteivät opettajat itsekään tiedä mitä opettavat. Kyllä se ihan halu on oppia, se vaan että saisi sen motivaation jostain että ottaisi itse tietoa asioista. Viimeistään työelämässä sen motivaation on tultava vastaan.”

11. Koetko arvioinnin kokonaisuudessaan tukevan oppimistasi? Perustele. Jos arviointi ei kokemukseksi mukaan tuo oppimistasi, niin miten kehittäisit sitä?

”Eipä oikein tule mitään mieleen. Olen ihan tyytyväinen arviointi systeemiin.”

”Kyllähän se minusta on ihan hyvä saada se numero koska se kuitenkin kertoo jotain. En tiedä paljonko sitä työelämässä niitä numeroita katsotaan eli halutaanko työpaikalla sitä todistusta nähdä, mutta opettajat eivät aina edes haluaisi antaa mitään numeroa. En kuitenkaan loppujen lopuksi tiedä paljonko se numero oppimista tukee. On se ihan OK käytäntö ja systeemi. Ei aihetta muutoksiin. Joillain kursseilla pelkkä hyväksyty / hylätty voisi riittää, esimerkkejä ei tule mieleen.”

”Kyllä siitä voisi olla hyötyä että vaikkei niitä tutoriaaleja nykyään arvostella. Olisi sitä ehkä kuitenkin hyvä saada opettajilta palautetta koska sitten voisi korjata tilannetta jos palaute ei olisikaan niin hyvää kuin ehkä toivoisi. Kyllä varmaan sitä väliarviointia voisi olla enemmänkin. Ehkä perusteellisempi arviointi vaikka ihan jokaiselle kohdennetusti voisi olla hyvä, esim. aina joka opintojakson jälkeen kun nyt ei semmoista ole. Silloin alkuvaiheessa oli paremminkin mutta siitä sitten luovuttiin. En tiedä onko se sitten opettajille ylimääräistä työtä. Ehkei se numeroarvostelu olisi niin välttämätöntä mutta sanallinen palaute voisi olla kiva.”

”No onko se arviointi sitten loppujen lopuksi muuttunut mitenkään. Ne arvostelut ovat vaan järjestelty uudestaan minun mielestäni. Periaatteessa arviointi ei ole muuttunut miksiäkään perusteeltaan. Edelleen annetaan osioista numeroarvosana ja se sitten vaikuttaa loppunumeron tietyn prosentin verran. Loppujen lopuksi systeemi ei ole minusta muuttunut. Edelleen tulee keskiarvo jonkun lapun reunaan. Loppuarvioinnitkin tahtovat välillä venyä kolmesta viikosta pariin kuukauteen, se siis näkyy ettei opettajilla ole aikaa paneutua tähän systeemiin. Vaikka eihän se vaan opettajien vika ole, heitä ei vaan ole tarpeeksi ja siksi kritiikki ja palaute kaatuu heidän niskaansa.”

12. Vapaa sana

”On hyvä ettei ole pelkkiä luentoja.”

”Mahtaakohan tulla mitään mieleen. Se on ainakin että viimeaikoina on tuntunut itsestä että on saanut esim. tutoriaaleista hyvin jotain juttuja irti. Joskus olisi kiva vaan rupertella jostain aiheesta vaikkei se edes olisi tietty oppimistavoite mutta kuitenkin askarruttaisi omaa mieltä. Voidaanhan niitä kahvilassakin jutella mutta olisi välillä hauska saada isompikin porukka juttelemaan jostain aiheesta. Eipähän sille kai voida mitään tehdä mutta kuitenkin. Ehkä täytyisi koittaa kannustaa sitä koko ryhmää keskustelemaan. Kukaan ei oikein voi lupautua mihinkään, se on vähän ärsyttävää kun viimeiseen asti katsotaan tuleeko jotain kiireitä vapaalla.”

”Välillä varmaankin on ollut semmoisia aiheita että ne on vähän väkisin pakotettu PBL – aiheeseen että niistä on tehty väkisin tutoriaalit. Että niissä on semmoista selkeää asiaa että ne voisi vaan opettaakin. Jossain opintojaksoissa ei ole ollut käytössä tätä ja se on ollut ihan

piristävää ja hyvää vaihtelua. Joissain se olisi hyvä muttei kaikissa aineissa. Tuntuu ettei se sovi vaan ihan joka aiheeseen. Välillä jos niitä on kaksikin kertaa viikossa tutoriaali niin se tuntuu liialta. Ei saisi olla niitä liian tiuhaa ja sitten ehkä isompia kokonaisuuksia niihin. PBL – tapa hieman yllätti kun en sitä aluksi tiennyt, mutta oppi sen kuitenkin lopulta nopeasti. Siitä tuli aika paljon kritiikkiä aluksi kaikilta. Jos olisi aiemmin ollut koulussa samalla keinolla niin olisi paremmin ollut valmis tähän tyyliin. Eipä nyt tule muuta mieleen.”

”No niin... Sen verran nyt voin sanoa että minusta se systeeminä on ihan hyvä kunhan se toteutettaisiin kiitettävästi. Kyllä se tälläkin toteutuksella menee plussan puolelle mutta parannettavaakin kyllä olisi.”